

Američani pri krških obrtnikih

Zanimanje za razvoj obrti

KRŠKO — Zveza obrtnih združenj Slovenije je prejšnji četrtek, 30. maja, pripeljala na obisk h krškimi obrtnikom uradno ameriško delegacijo, ki jo je vodila Diana M. Montgomery, konzul v generalnem konzulatu v Zagrebu, v delegaciji pa je bila tudi Ana-Marie Harington iz Centra za mednarodna podjetja. Američane je pred novim domom obrtnikov najprej pozdravil predsednik krškega obrtnega združenja Franc Zabar in predstavil drobno gospodarstvo v občini. Dobrodolno ameriški delegaciji je izrekel tudi predsednik krškega občinskega izvršnega sveta Igor Dobrovič in konzul izročil plaketo občine. Direktor obrtne zadruge Resa, Metod Šonc, pa je predstavil delovanje zadruge. Delegacija si je z zanimanjem ogledala dom obrtnikov ter delavnice obrtnikov Ivana Pečariča, Ivana Molana, Jožeta Pirca, Saneta Pustavrh in Mirana Resnika v obrtni coni. Američani so pohvalili zelo lepo urejene delavnice in dom obrtnikov ter poudarili, da tudi pri njih najbolj uspevajo podjetja, ki zaposlujejo do 10 delavcev.

SREČANJE BORCEV IN MLADINE

KRŠKO — Mladina in borci s spominskega območja Žumberak — Gornjanci spet pripravljajo pohod v Pogano jamo, kjer bo v soboto, 15. junija, že tradicionalno srečanje. Pri občinski konferenci ZSM v Krškem bodo prijave za pohod »POGANA JAMA 85« zbirali do sobote, 8. junija.

Metlika: »ZA« šesti samoprispevek

67 odst. upravičencev je bilo za uvedbo samoprispevka

METLIKA — Nedeljskega referenduma za uvedbo novega samoprispevka y metliški občini, že šestega po vrsti, se je od 5.399 volilnih upravičencev udeležilo 4.976 občanov ali dobrih 92 odstotkov upravičencev. Za uvedbo samoprispevka je glasovalo 3.639 občanov ali dobrih 67 odst. upravičencev, proti je bilo 1.225 ali nekaj manj kot 23 odst. volilcev, neveljavnih je bilo 112 glasovnic, glasovalo pa ni 423 upravičencev ali manj kot 8 odstotkov.

Že kmalu po 8. uri so zaprli volišče na Krašnjem vrhu, do 11. ure pa so glasovali na voliščih v Trnovcu, Selih, Grabrovcu, Krasincu, Bojanji vasi, Dragomlji vasi, Bereči vasi, Hrastu in Slamni vasi. Do konca so bila odprta samo volišča v Rosalnicah ter v Metliki v Beti, Vinski kleti in na Pungartu. Na voliščih v Grabrovcu in Borštu, kjer je bila udeležba na referendumu popolna, je bilo več kot 92 odst. volilcev za samoprispevek, zelo visok je bil ta odstotek še na voliščih na Krašnjem vrhu, v Krasincu, Lokvici, na Jugorju, v Bereči vasi in še kje. Na voliščih v Gradcu, Križevski vasi in na Dolnjem Suhorju pa je bila večina proti uvedbi samoprispevka. Če gledamo krajevne skupnosti, pa so bili proti uvedbi samoprispevka le v KS Gradac, kjer je za samoprispevek glasovalo 42 odstotkov občanov.

»Samomorilska poteza«

Čprav je razprava o paketu deviznih zakonov doslej zajela več ali manj le gospodarske kroge, dobiva v zadnjem času vse širši razmah. Tako je domala vsem pri nas že jasno, da osnutek zakona o deviznem poslovanju, kakršen je že pripravljen, ne prinaša nič dobrega za izvoznike. In ne samo to, škodil bi tudi izvajanju dolgoročne programa ekonomske stabilizacije. Še več, mnogi slovenski gospodarstveniki se boje, da bi v primeru, če bi bil zakon sprejet, izvoz močno upadel. Seveda bi bila taka poteza naravnost samomorilska, saj vsi vemo, da že zdaj manjka kakšne tri do štiri milijarde dolarjev za uvoz repromateriala. Več kot jasno pa bi moralo biti vsem, da nobena še tako učinkovita administracija ne more nadomestiti pobude združenega dela, torej ekonomije. Skratka, zaplet je tu in rešiti ga bo treba kot zgolj in čisto ekonomsko ali tehnično vprašanje, brez kakršnihkoli primeš, ki bi lahko kazale na nekakšne mednacionalne spore. In pri vsem tem ostajajo sklepi in pobude slovenskega in hrvaškega izvršnega sveta ter obeh skupščin zgolj delovno gradivo, ki naj pripomore k razjasnitvi teh vprašanj.

J. SIMČIČ

Krško praznuje

Sedem dobitnikov letošnjih odličij

KRŠKO — Letošnji krški občinski praznik se je pričel že z nedeljsko speedway prireditvijo za zlati znak občine. Drevi ob 19. uri bodo v krški galeriji odprli razstavo akademskega slikarja Jožeta Marinka.

Po jutrišnji občinski reviji šolskih pevskih zborov, pričela se bo ob 17. uri bo v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja slavnostna seja delegatov občinske skupščine in vodstev občinskih družbenopolitičnih organizacij, na kateri bodo sedem dobitnikom podelili priznanja občine Krško za leto 1985. V soboto, 8. junija, ob 11. uri bo na brestaniškem gradu osrednja republiška proslava ob 40-letnici vrnitve izgnancev. Slavnostna govornica bo članica sveta federacije Vida Tomšič.

V soboto bo v bazenu Čeluloze odprto prvenstvo Krškega v plavanju. V nedeljo, 9. junija, bodo imeli svoj dan gasilci. Ob 9. uri bodo proslavo 30-letnice občinske gasilske zveze obeležili tudi z gasilsko paradom na Trgu Matije Gubca. Pri zgradbi poklicne gasilske enote si bo moč ogledati prikaz strokovne in tehnične usposobljenosti gasilstva v krški občini.

DOLENJSKI KNJIŽNI SEJEM OSMIČ — Tradicionalno knjižno prireditev so tudi letos pripravili v avli upravne stavbe Krke v Ločni, na njej pa je razstavljenih nad 700 knjižnih novosti slovenskih založb, ki so izšle od lanskega do letošnjega maja. Na ponedeljkovi večerni otvoritvi so se obiskovalci pogovarjali (na posnetku od leve) z režiserjem Vojkom Duletičem, ki je pravkar končal snemanje filma »Doktor« po istoimenskem romanu Janeza Vipotnika, z direktorjem Viba filma Bojanom Štihom, glavnim igralcem v »Doktorju« Slavkom Cerjakom in s pisateljem Janezom Vipotnikom. Ob tej priložnosti so prikazali tudi nekaj kadrov iz novega Duletičevega filma. Sejem, na katerem so vse knjige naprodaj, bo odprt do sobote, 8. junija. (Foto: J. Pavlin)

Izguba ogroža 10.000 delavcev

Na Dolenjskem je v izgubi vse več kolektivov iz negospodarstva

NOVO MESTO — Letošnje prvo četrtletje je po podatkih SDK Novo mesto končalo z izgubo 45 delovnih organizacij s področja gospodarstva v regiji in 13 tozov negospodarskih dejavnosti. Skupna dolenska izguba znaša 3,4 milijarde dinarjev.

Spisek izgubarjev je najdaljši v novomeški občini, kjer je med 24 naslovi več stalnih znancev, kot so IMV, Gorjanci, železnica, pridružujejo pa se jim še temeljni zadrudni organizaciji Straža in Žužemberk, GG — tozd Gradnje Straža, 4 tozdi Pionirja, 2 tozda Cestnega podjetja, Gradbenik Žužembčrk, Komunala Novo mesto in Opekarna Zalog. Izgubi v gospodarstvu, ki znaša skupno malo manj kot 3 milijarde dinarjev, je potrebno prišteti še 110 milijonov dinarjev izgub v negospodarstvu. Med negospodarskimi izgubarji so: Glasbena šola,

Po oceni strokovnjakov SDK je položaj regijskega gospodarstva slab, ne pa kritičen, razen v primeru IMV, pri negospodarskih dejavnostih pa je zdravstvo trenutno v najslabšem položaju. Zaskrbljujoče pa je dejstvo, da je zaradi trenutnih izgub majava socialna varnost blizu 10.000 delavcev dolenske regije.

mu, poleg teh pa so še Trimo—tozd JKP, Kmetijsko gospodarstvo Slovenska vas, 2 tozda Komunalnega in gradb. podjetja, Putnik Trebnje. Med ustanovami pa so z izgubo v prvem trimesečju poslovale osnovne šole Trebnje, Mirna in Mokronog. Zdravstveni dom Trebnje in Vzgojno-varstveni zavod. V celotni občini je za 254 milijonov dinarjev izgub, s tem pa je prizadetih 1.186 zaposlenih.

VREME

Ob koncu tedna se bo vreme poslabšalo.

Mladim zaupajmo in pomagajmo

iz gospodarskih težav pa nas lahko potegnemo le nadpovprečni, je poudaril France Popit na slavlju borcev zaščitne enote v Dolgi vasi pri Kočevju

DOLGA VAS PRI KOČEVJU — Svečanosti ob podelitvi domicila zaščitni enoti vojnopolitičnega vodstva NOV in POS, ki je bila v soboto, 1. junija, v Doigi vasi pri Kočevju, so se udeležili najvišji medvojni in današnji predstavniki Slovenije, glavni govornik pa je bil predsednik predsedstva Slovenije Franc Popit.

Predsednik Popit je najprej prevzel raport komandanta Milana Zabukovca — Miloša, nato pa pregledal razvrščene borce nekdanje zaščitne enote ter pripadnike zaščitne enote teritorialne obrambe »Edvard Kardelj — Krištof«, ki nadaljuje tradicije medvojnje zaščitne enote vojnopolitičnega vodstva NOV in POS.

Ko je govoril o mladini, je med drugim poudaril, da je treba pošteno

Na svečanosti je govoril predsednik predsedstva Slovenije Franc Popit.

odgovarjati na vprašanja, ki jih zastavljajo naši otroci in vnuki, ker žele veliko vedeti o naši revolucionarni preteklosti pa tudi o dvomih in zmotah. Mladim je treba pomagati, da bodo nadaljevali revolucijo in da bodo gradili družbo po svoji meri.

POBRATENIOBČINI O NADALJNJEM SODELOVANJU

ČRNOMELJ — Pretekli teden so imeli v črnomaljski občini srečanje člani predsedstev občinskih komitejev ZK Črnomelj in pobratene Duge rese. Ogleдали so si Novoteks v Vinici in Iskro v Semiču, nato pa je v skupnem razgovoru tekla beseda o trenutnih politično-varnostnih, gospodarskih in ostalih razmerah v občini ter o obliki in vsebini nadaljnega sodelovanja, predvsem v občini ter o obliki in vsebini nadaljnega sodelovanja, predvsem na gospodarskem področju, ki naj bi bilo tesnejše kot doslej. Sprejeli so tudi dogovor, naj bi posebna skupina v okviru ZK pripravila natančen program nadaljnega sodelovanja na vseh področjih.

Občina Črnomelj ima na gospodarskem področju za 146 milijonov dinarjev izgub v 8 delovnih organizacijah; te so: dva tozda TAM—Belt, tozd IMV Črnomelj, GG—Gozdarstvo, Cestno podjetje—tozd Vzdrževanje, GOK—tozd Obrt in dva tozda Integrala. Tem pa se pridružuje še Zavod za izobraževanje in kulturo le s 50.000 dinarji izgube. Metliška občina ima za 19 milijonov dinarjev izgub, od tega nad 15 milijonov Pionirjev tozd Gradena operativa, preostala vsota pa odpade na osnovno šolo Podzemelj in Zdravstveni dom Metlika.

KONČNO BAZEN V SEVNICI — V soboto so končno le odprli nov kopalni bazen. Naložba je veljala 95 milijonov dinarjev, bazen ima olimpijske mere, vodo v njem pa dogrevajo z industrijsko paro iz Koptarne. Denar zanj so prispevali delovni ljudje prek samoupravnih interesnih skupnosti. V sosesčini bodo kasneje zgradili še rekreacijski center za t.i. male športe. V kulturnem sporedu ob otvoritvi bazena so sodelovali sevniska godba na pihala, boštanjska folklorna skupina, deset osnovne šole Savo Kladičnik in dekliška plesna skupina. (Foto: A. Zelenik)

Letos bogatejše jurjevanje

Organizatorji so za jurjevanje in kresovanje, ki bosta 8. in 9. junija v Črnopolju, pripravili vrsto novosti

ČRNOMELJ — V soboto, 8., in v nedeljo, 9. junija, bo v Črnopolju že trindvajsetič zapovrstjo tradicionalna kulturno-turistična prireditve jurjevanje s kresovanjem, za katero so letos člani posebne skupnosti za jurjevanje pripravili še posebno pester program z mnogimi dopolnitvami in novostmi. Obiskovalci bodo lahko kupili tudi izdelke domače obrti, postreženi pa bodo z belokranjskimi specialitetami.

V soboto se bo ob 18. uri začel jurjevanski dragi koncert belokranjskih tamburašev, ob 19.30 pa bo časopis »Delo« v okviru svojih poletnih akcij pripravil poletne igre na belokranjski način. Ob 20.30 se bo pričelo kresovanje z belokranjskimi kresnimi pesmimi, in običaji, kakršno poznajo obiskovalci že vrsto let.

V nedeljo bodo Črnomaljci ob 8. uri zbudili piskaçi, otroci, ki bodo z rogovji iz lubja tekali po črnomaljskih ulicah. Uro pozneje se bo po Črnopolju pričel sprevod zelenega Jurija, ki se bo zaključil s plesni predigradom. Ob 11. uri se bo pred hotelom s koncertom predstavila črnomaljska godba na pihala, ob 14. uri pa se bo v jurjevanski dragi začelo tradicionalno jurjevanje, na katerem bodo nastopile vse belokranjske folklorne skupine, razen metliške, ki bo gostovala v Italiji, in dragatuške, ki trenutno ne deluje. Kot gostje pa se bodo predstavili folkloristi iz prekmurških Križevcev. Oba dneva bo po prireditvi igral ansambel Maj z Ireno Tratnik.

B. M.

1945-1985

OSREDNJA PROSLAVA V BRESTANICI — Republiška konferenca SZDL, republiški odbor ZZB NOV Slovenije, skupščina in družbenopolitične organizacije občine Krško ter krajevna skupnost Brestanica vabijo v soboto, 8. junija, ob 11. uri na osrednjo proslavo ob 40. obletnici osvoboditve in vrnitve izgnancev in internirancev ter političnih zapornikov, ki bo na gradu Brestanica. V kulturnem programu bodo sodelovali mešani pevski zbor Viktor Parma iz Krškega, mešani pevski zbor DKD svoboda iz Brestanice, pihalni orkester tovarne Djuro Salaj iz Krškega in recitatorji. Po proslavi bo družabno srečanje.

BERITE DANES!

na 2. strani:

- Devizni gangsterizem
- na 3. strani:
- Predlog: ukrep družbenega varstva v TZO Suha krajina
- na 4. strani:
- Poceni dobrega vina ni več
- na 7. strani:
- Vzpon posavskih godbenikov
- na 9. strani:
- Pranje obvez ne bo rešilo zdravstva
- na 17. strani:
- Športno srečanje pobratenih
- Na 24. strani:
- Kraške jame brez odpadkov

Dobri odnosi

Srečanje predstavnikov verskih skupnosti

NOVO MESTO — Odnosi med verskimi skupnostmi in samoupravno družbo so dobri in se razvijajo v sprejetih okvirih delovanja teh skupnosti, kar zagotavlja zdrave temelje za naprej. To je temeljna ugotovitev, ki so jo večkrat izrekli na majskem srečanju, ki ga v novomeški občini prirejajo namesto običajnega noveletnega srečanja predstavnikov verskih skupnosti, ki delujejo na območju novomeške občine. Srečanje je bilo v torek, 28. maja, v prostorih Dolenjskega muzeja.

Po uvodnem nagovoru Borisa Dularja, predsednika koordinacijskega odbora, je govoril predsednik verske komisije Matevž Franko, ki je odnose ocenil kot korektni in brez konfliktov. V imenu predstavnikov verskih skupnosti je govoril stopiški dekan Edvard Eberl, katerega ocena se ni kaj dosti razlikovala od prejšnje. Predstavnik verskih skupnosti so se nato seznanili s položajem novomeške občine z vidika srednjega in dolgoročnega razvoja, pri čemer so, razumljivo, pokazali največ zanimanja za vprašanja, ki se tičejo položaja cerkve. Spregovorili so tudi o varnosti sakralne kulturne dediščine in kaj bi se na tem področju še dalo storiti.

Srečanje so zaključili z ogledom stalne razstave v Jakčevem domu.

Potrebujemo več strokovnjakov

Usposobiti je treba ljudi — Občinske raziskovalne skupnosti so potrebne

Svetovna in seveda domača gospodarska kriza sta nas trdo poučili, da moramo narediti nekaj bistveno drugačnih korakov v našem nadaljnjem razvoju, če se hočemo uspešno vključiti v mednarodno delitev dela in ustvariti večji dohodek z izvozom industrijskih izdelkov, ne le surovin in polsurovin kot doslej.

Najpomembnejši »nauk« je, da moramo predvsem zmanjšati znanstveno in tehnično zaostajanje za razvitim svetom, torej okrepi lastno znanje in ga uspešno prenašati v proizvodnjo. Za to pa je potrebno dvojce: usposobljeni kadri in sodobna raziskovalna oprema. Republiška raziskovalna skupnost načrtuje že naslednje leto temeljit preobrat in začeti ob temeljnih raziskavah usposabljanje inovativne kadre, ki bodo sposobni prevzeti odgovornost za izvedbo razvojnih projektov.

V SOBOTO PO POTEH 2. GRUPE ODREDOV IVANČNA GORICA

Odbor pohoda po poteh 2. grupe odredov pri krajevni konferenci SZDL Ivančna Gorica vabi mladino, kolesarje in druge občane, da se v čim večjem številu udeležijo tradicionalnega, 7. pohoda po poteh 2. grupe odredov, ki bo letos še posebej slovesen, saj bodo z njim počastili 40-letnico osvoboditve in zmage nad fašizmom. Pohod bo to soboto, 8. junija, s pričetkom ob 9. uri na ploščadi OF v Ivančni gorici. Po otvoritvi bodo ob 9.30 odšli na pohod kolesarji, pol ure za njimi tekmovalne ekipe, še pol ure kasneje pa bo začetek množičnega pohoda.

Brez študije se premalo ve

V Posavju se bodo le lotili skupne analize kadrov — Srednje šole brez strahu pred vpisi

KRŠKO — Na zadnji seji medobčinskega sveta SZDL so pregledali, kako je s programi usmerjenega izobraževanja v posavski regiji in z zaposlovanjem.

Kadrovska sestava zaposlenih je še vedno pod republiškim povprečjem. Sekretar medobčinskega sveta ZK Valentin Dvojmoč je ob tem opozoril na naloge prestrukturiranja gospodarstva v novih planskih dokumentih. V nekaterih kolektivih ravnajo kratkovidno, ko zopet ljudi le pričujejo. Usmeritev na zahtevnejšo proizvodnjo bo morala graditi tudi na zahtevnejših profilih kadrov.

Posavske srednje šole vključujejo okrog 52 odst. mladine, ki konča osemletko. Opažajo, da je mnogo učencev iz sosednjih regij. Razlog je v nekaterih primerih prav enostaven: boljše prometne zveze. Vsaj osrednja posavska mesta bi zato morali med seboj bolje povezati z avtobusnimi zvezami.

Najbolj poklicani so že pred časom vrgli puško v koruzo, ko je šlo za pripravo kadrovske analize v Posavju. Na tem sestanku je bilo ponovno ugotovljeno, da bi potrebovali pri sestavi ostalih planov ravno to študijo. Navsezadnje je škoda, da od skupne regijske akcije še ni haska, saj bi krška občina, ki je to nalogo nameravala sprva izpeljati zase, sicer analizo že imela. V sodelovanju s klubom posav-

vah, ki jih imajo skupščine občinskih raziskovalnih skupnosti z nesklepnostjo. Kljub nekaterim pomislekom, da so te skupnosti odveč, so šev Posavju in na Dolenjskem izkazale kot potrebne, če drugače ne, so s svojimi programi spodbujale raziskovalno dejavnost, pomagale pri nastajanju žal še preredkih raziskovalno-razvojnih oddelkov v delovnih organizacijah in s posameznimi nalogami povezovalе domače strokovne kadre z univerzitetnem in drugim vrhunskim kadrom, da o njihovi vlogi pri pripravi planskih dokumentov niti ne govorimo, saj morajo temeljiti na zares strokovno pretehtanih osnovah.

Čeravno sklepov na posvetu niso sprejeli, so se izrekli za krepitev materialne osnove raziskovalnih dejavnosti in načrtovano usposabljanje inovativnega kadra.

M. MARKELJ

kih študentov izdelujejo tudi analizo, kako se mladina po končanem študiju vrača v domače občine.

Razveseljivo je, da šole usmerjenega izobraževanja glede vpisa nimajo težav. V Brežicah med razpisi ni bilo pedagoške usmeritve, kar pomeni, da tega programa posledaj ne bo več. Sliši se že vse glasnejše opozorilo, da se utegne to še maščevati. To po drugi strani ne pomeni, da iz usmerjenega izobraževanja ne bo več šolnikov. Na kraju šolanja bodo namreč učenci s takšnimi nagnjenimi lahko sledili dodatnim predmetom.

A. ŽELEZNIK

ZA DRAGE INSTRUMENTE

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente pri OO RK so prispevali: krajevni odbor ZVVI Novo mesto 20.000 din ob prenehanju delovanja organizacije, krajevna organizacija RK Tribučje 5.000 din namesto obdaritve za dan žena, družina Florjančič iz Otočca 35 3.500 din namesto venca na grob pokojnega Avgusta Flrojanciča, KZ Krka, tozd Brazda, 4.000 din za inkubator. Vsem darovalcem iskrena hvala!

CERKLJE OB KRKI — Slovesnostmi, ki jih prirejajo letalci v maju, se vsako leto pridružijo obiskovalci iz vseh treh posavskih občin. Posnetek je z nedavnega podeljevanja plaket, priznanj in pohval na letališču. Najboljšim vojakom in staršim sta jih izročila Zvonko Kramer in Nedeljko Ivkovič. (Foto: J. Teppey)

PODELILI PLAKETE DRUŠTVA EKONOMISTOV SLOVENIJE

NOVO MESTO — Upravni odbor Društva ekonomistov Dolenjske je na nedavni seji razpravljal o svojem delu in sprejel delovni program do jeseni. Najprej bo skupaj z Društvom finančnih in računovodskih delavcev pripravil okroglo mizo o problemih računališko zasnovanih informacijskih sistemov, ki bo 10. junija ob 10. uri v hotelu Grad Otočeč. Nato namerava društvo obiskati društvo ekonomistov v Celju, da se seznanijo z njihovim delovanjem in izmenja izkušnje. Pripravilo pa bo tudi nekaj posvetov o žgočih problemih, ki terejo naše gospodarstvo.

Predsednica društva tov. Joža Miklič je podelila plakete Društva ekonomistov Slovenije. Za večletno prizadevanje v gospodarstvu in v samem društvu so prejeli zlate plakete: Janez Zafran, Stane Škulca, Miha Hrovatič, Slavko Zirkelbach, Marjan Simitič, Sergej Thorzveški, Joža Miklič in Viljem Gabrijelečič iz Novega mesta ter Jože Jankovič iz Metlike, srebrne plakete pa Martina Čosič iz Novega mesta Alojz Rožman in Janez Kure iz Črnomelja ter Mia Novak iz Trebnjega.

K. K.

NAŠA ANKETA Za zdravje zadnji dinar

Naše zdravstvo se je po nekaj letih težav znašlo v hudi krizi. Nekajletno omejevanje sredstev za skupno porabo in v tem okviru tudi za zdravstvo je naredilo svoje. Se nikoli nismo bili tako resno kot sedaj postavljeni pred dejstvo: ali damo zdravstvu več denarja ali pa bo to moralo ukinjati nekatere pravice. Zdravstveni standard pa je na Dolenjskem tako ali tako že padel, saj skoraj povsem izrabljeno opremo ni pričakovati storitev vrhunske kvalitete. Pa to ni edina posledica pripranja denarne pike za zdravstvo. Kaj zdaj? Delavci se bodo v kratkem odločili, ali bodo dali za zdravstvo več ali ne. Ker zdravje prav vsem zelo veliko pomeni, bodo ljudje — tako govori tudi večina v današnji anketi — gotovo le pripravljeno prispevati več, čeprav jim »gredo v nos« posamezne nepravilnosti.

ADAM VAHČIČ, delavec v SOP Krško: »Sploh ni fraza, ko govorimo, da je zdravje naše največje bogastvo. Sami se tega seveda najpogosteje zavemo prepozno, šele tedaj, ko moramo iskati pomoč zdravnikov. Menim, da je zdravstvo zadnje, kjer bi lahko občutili stabilizacijo. Pri zdravju človeka ne bi smeli škrtariti. Dobro nagrajeno zdravstveno osebje in primerno opremljene ustanove pa so jamstvo, da bi več in bolje naredili. Ne bi imel nič proti večji prispevni stopnji za zdravstvo, ki je zares v zagati.«

IGNAC REGOVIČ iz Dobove: »Osebnost sem za zdravstvo še vedno pripravljen prispevati več, čeprav je stopnja, ki jo plačujemo pri nas, višja kot v večini drugih slovenskih občin. Denar, ki smo ga do zdaj dajali dodatno in obliki samopriskpeva, je pripomogel k napredku, saj smo dobili zelo lep zdravstveni dom, zdaj pa dograjujejo še bolnišnico. Zavarovanci želimo le to, da bi se brežiško zdravstvo bolj organiziralo.«

ANČKA JAKOVIČ iz Metlike: »Če bi bilo res potrebno, sem za zdravstvo pripravljena dati še več in prepričana sem, da tako mislijo tudi drugi. Seveda pa upravičeno pričakujemo, da bi bile potem stvari v zdravstvu bolj urejene, da bo v bolnišnicah in zdravstvenih domovih več sodobnih aparatov in naprav, da bomo pri zdravniku manj čakali. Smo pripravljeno dati, samo da se ve, kam in za kaj, nikakor pa ne za to, da se bo širila administracija.«

JELKA KOLAR predsednica zbora uporabnikov seviske zdravstvene skupnosti: »Nepričakovano bi bilo, če bi morali delovni ljudje naše občine za zdravstvo dajati še večje denarje, saj plačujemo že vsa leta eno najvišjih prispevnih stopenj v republiki, občinska zdravstvena skupnost pa se kljub temu ne more izkapat iz izgub. Povrh smo najskromnejši po porabi na zavarovanca, med najnižjimi pa bolniški itd. Vsa leta se borimo za večjo republiško solidarnost, vendar je bila odločitev v skupščini republiške zdravstvene skupnosti žal spet preložena.«

VIDA PEZDIRČ, tajnica generalnega direktorja Belta: »Zelo malo hodim k zdravniku in tudi probleme v zdravstvu kaj malo poznam. Če je za zdravstvo izhod iz stiske večja participacija, potem temu ne nasprotujem, saj zdravnike potrebujemo in brez zdravstva ne moremo biti. Sicer pa razumem stisko zdravstva, saj ravno tu stroški tako strmo naraščajo, da jih je težko dohajati in pokriti.«

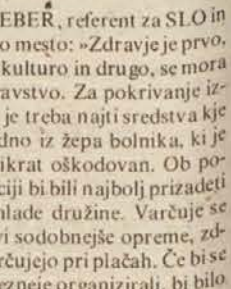
DANICA HOČEVVAR, uslužbenka v kemični tovarni v Kočevju: »Storitve ne smejo biti slabše. Mislim predvsem na čakalno dobo v ambulantah. Če bi začeli zdravniki zjutraj prej delati, bi že s tem delno zmanjšali stroške. V zdravstvu pa bi morali poskusi tudi druge notranje rezerve. Šele potem, ko bodo tudi te izkoriščene in če bo šlo kljub temu zdravstvu še slabo, sem pripravljena globlje seči v žep.«

FRANC LOVŠIN, tajnik občinske zdravstvene skupnosti Ribnica: »Po mojem mnenju za zdravje mora biti denar, čeprav gre zanj zadnji dinar. Prepričan sem, da so podobnega mnenja tudi ostali občani. Nisem pa za to, da bi zaradi varčevanja bile zdravstvene storitve slabše ali celo polovične. Zdravstvena storitev mora biti popolna in kakovostna.«

BOJAN PUREBER, referent za SLO in DS pri SKS Novo mesto: »Zdravje je prvo, in če je denar za kulturo in drugo, se mora najti tudi za zdravstvo. Za pokrivanje izgub v zdravstvu je treba najti sredstva kje drugje, in ne vedno iz žepa bolnika, ki je ob boleznih že trikrat oškodovan. Ob večani participaciji bi bili najbolj prizadeti upokoenci in mlade družine. Varčuje se vedno pri nabavi sodobnejše opreme, zdravniki pa ne varčujejo pri plačah. Če bi se v zdravstvu ustreznejše organizirali, bi bilo problemov manj, denarja pa več.«

JOŽE NOVAK, poslovodja Dolenjskine Železine v Mokronogu: »Jaz ne hodim dosti k zdravniku. Vendar starost nikoli ne prihaja sama in bojim se, kaj bo, ko bom starejši. Ko poslušam, kako bo v prihodnje, bi rekel, da bi bilo lepo, ko bi zdravstvene storitve vsaj ohranjali na sedanji ravni. Zlasti za osnovno zdravstvo bi si to želel. Jasno pa je, da bo potrebno za to več sredstev.«

NAJBOLJŠI PROIZVODNI DELAVEC — Na slavlju ob 40-letnici Gozdnega gospodarstva v Padežu so razglasili tudi najboljšega proizvajalca gozdnega podjetja za leto 1984. Priznanje je prejel Anton Zupančič iz TOZD Transport in gradnje (na sliki), ki je normative presegel za 26 odstotkov, imel je največ opravljenih delovnih dni in nobene ure bolniške. (Foto: J. Pavlin)

Praznik delavcev »zelenih tovarne«

Štiri desetletja GG Novo mesto in 35-letnica samoupravljanja — Podelili plakete GG in pokale proizvodno-športnim tekmovalcem

NOVO MESTO — Pri lovski koči v Padežu, sredi gozdov pod Gorjanci, so v soboto, 1. junija, dolenjski gozdarji počastili 40-letnico GG Novo mesto ter 35-letnico uvedbe delavskega samoupravljanja. Srečanje delavcev so popestrili s tradicionalnim proizvodno-športnim tekmovanjem.

Ustanovitev Gozdnega gospodarstva sega v maj 1945, ko je gozdni nadzornik Danijel Adamič od načelnika gozdarskega oddelka pri SNOS Franja Ševnika prejel nalog, da organizira gozdno upravo v Straži, ta pa naj bi zajemala v celoti gozdove bivše gozdne uprave v Straži in deloma gozdove v predelu Kočevskega Roga. Hkrati so bile ustanovljene gozdne uprave v Soteski, Novem mestu in Črnomlju. Korenine ustanovitve pa segajo pravzaprav že v sam začetek NOB, saj so se številni gozdarji že leta 1941 priključili vrstam borcev za osvoboditev

domovine. Mnogi med njimi so gozdarsko orodje zamenjali s puško in imeli velike zasluge tudi pri gradnji prvih bolnišnic na Rogu. Takoj po vojni so gozdarji veliko pripomogli pri obnavljanju porušene domovine. Veliko pove podatek, da so samo leta 1949 posekali 532.000 m³ lesa, sedaj pa na leto posekajo le polovico te količine. S sečeno ustvarjeni denar se takrat ni vračal v gozdove, zato so bili v poznejših časih potrebni toliko večji napori, da so se nastale rane v gozdovih zacelile.

Danes dolenjski gozdarji gospoda-

rijo na območju 5 dolenjskih občin. Velika »zeleno tovarna« se razprostira na 81.500 ha, kar predstavlja polovico celotnega območja. V 40-letnem obdobju so dolenjski gozdarji posekali 11 milijonov m³ lesa. Ker so bile lesne zaloge pred 40 leti manjše kot danes, lahko rečemo, da bi bile vse zaloge posekane, če ne bi v teh letih pametno gospodarili in pogostili skoraj 6.000 ha, pri čemer so porabili 20 milijonov sadik, ki so bile vzgojene v lastnih drevesnicah. Gozdarji so v teh štirih desetletjih zgradili tudi 450 km gozdnih cest in razvili še veliko stranskih dejavnosti.

Na svečani proslavi, kjer je o prehojeni poti govoril direktor Jože Petrič, zatem pa so kulturni program pripravili pionirji podružnične osnovne šole Birčna vas in Dolenjski oktet, so podelili vrsto priznanj jubilarantom in delovnih organizacijam. Tradicionalna priznanja so podelili tudi najboljši TOZD. Letos ga je prejela TOZD Gozdarstvo Črmošnjice.

● Najboljši proizvodni delavec v preteklem letu je postal Anton Zupančič, delavec TOZD Transport in gradnje. Zlato plaketo GG so prejeli: Jože Petrič, Mirko Bajt, Danilo Kure, Jernej Piškur in Franc Repar. Srebrne plakete pa: Anton Klepac, Stanislav Koncilja, Boža Miklič, Jože Pogačnik, Mijat Poplašen, Alojz Puhar in Alojz Serini. Bronaste plakete: Franc Čibej, Mate Dražetič in Vinko Rabeželj.

Proizvodna in športna tekmovalca organizirajo delavci GG že od leta 1977. Tekmovalci so se med seboj pomerili v sekaških, soferskih in športnih disciplinah. Najboljši so prejeli pokale in priznanja in bodo dolenjske gozdarske barve zastopali na republiškem tekmovanju, ki bo 14. in 15. junija v Lipici.

Rezultati — sekaške discipline: 1. Jože Grandovec (Straža) 2. Domine Krese (Podturn) 3. Anton Anžiček (Tok Novo mesto), 4. Izidor Fink (Straža), 5. Dušan Gasperič (Straža), 6. Silvo Krese (Podturn), ekipno: 1. TOZD Straža, 2. TOZD Podturn, 3. TOZD Črnomelj. Soferji: 1. Vinko Rabeželj, 2. Viljem Volf. Žah — ekipno: TOZD Straža, posamezno: Janez Sašek (DSSS), Streljanje — ekipno: Tozd Črnomelj, posamezno: Burazer (Tok Črnomelj), Kegljanje — ekipno: TOZD Črnomelj, posamezno: Fink (Podturn), Met krogle — ekipno: TOZD Straža, posamezno: Mujarič. Vlečenje vrvi: TOZD TG.

J. PAVLIN

Devizni gangsterizem

To je zgodba o tem, kako tisti, ki dela, razpolaga z rezultati svojega dela. Tokrat so rezultati dela devize, zgodba pa je, žal, resnična. Dolani so imele delovne organizacije devizne račune, na katere se je steklo 46 odst. od usvarjenih deviz, ostalo pa je šlo za tako imenovane skupne potrebe. Sedaj je razpoložljiva pravica še manjša in znaša za tekstilne delovne organizacije 40 odst., deviznih računov pa nimajo več.

Tako sedaj tudi teh 40 odst. usvarjenih deviz delovne organizacije dobijo plačane v dinarjih, in to po tečaju, ki velja na dan priliva. Kam gredo njihove devize oziroma tistih 40 odst., ki jih sedaj dobijo plačane v dinarjih, ne vejo, in kot pravijo v metliškem Kometu, niti ne smejo vprašati. Menda celo v banki zatrjujejo, da ne vedo. Imajo pa delovne organizacije za teh 40 odst. deviz, ki so jim jih veliko čisto odkupili v dinarjih, razpoložljivo pravico. Se pravi, da zanje spet dobijo devize, ko jih potrebujejo. Tukaj pride do prve barabije.

Svoje devize mora sedaj delovna organizacija nazaj odkupiti, a nepo tečaju, po katerem je dobila pred tem plačane, ampak po tistem, ki velja na dan nakupa. Torej za svoje

devize plača tečajne razlike. V urejeni družbi, kjer veljajo pošteni poslovni odnosi, bi seveda terzlike moral plačati tisti, ki je te devize uporabil ali jih ta čas obračal, ne pa tisti, ki jih je s svojim delom zaslužil in jih večino hočeš nočeš že odstopil državi. Menda so se v delovnih organizacijah s tem že nekako sprizgnili, kar je še dokaz več, kako veliko je njihovo potrpljenje. Kako to potrpljenje izkoriščajo, pa govori drugi del zgodbe.

Ko ostanek svojih usvarjenih deviz delovna organizacija potrebuje, jih odkupi nazaj in pri tem, ne krivna ne dolžna, plača še tečajne razlike, da banki nalog, naj te devize nakaže njenemu tujemu partnerju. Banka pa tega naročila ne izvrši takoj, pač pa šele po določenem času, medtem pa se seveda vrednosti deviz spet poveča. In tudi te tečajne razlike si upa banka začrnuti delovni organizaciji! Se pravi: tisti, ki je devize s svojim delom zaslužil, je najmanj trikrat krepko tepen. V banki se izgovarjajo, da ne morejo takoj nakazati deviz, ker jih nimajo, kam so jih dali, pa ne povejo.

V metliškem Kometu so zato sklenili, da teh drugih, neupravičenih tečajnih razlik ne bodo plačevali.

A. BARTELI

NEUTEMELJENE GOVORICE

DRAŠKOVEC — Na aprilskem zasedanju novomeške občinske skupščine je delegat zahteval pojasnilo glede govorice, da na združenem posestvu Draškovec hleve praznijo in v njih neprimerno skladiščijo žitarice. Zadržana je glede tega dala uraden odgovor, v katerem piše, da dva od petih hlevov na Draškovec res uporabljajo za skladiščenje žitaric. Preusmerili so namreč rabo zemljišč za pridelavo krušnih žit, ob tem pa zmanjšali pridelavo krme in obseg rejce govedi. Prostorji za skladiščenje žit pa so bili strokovno pregledani in skladiščenijski inšpektorji iz medobčinske inšpekcije ter strokovnjaki Žita Ljubljana.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — Sezona prodaje in nakupa raznovrstnih sadik se na tržnici še vedno pozna. V ponedeljek, 3. junija, je bilo obilo tovrstne ponudbe, prodajali pa so še berikovo po 200 din kilogram, jajca po 22 din, paradiznike po 400 din, češnje po 230 din, jagode po 300 din, kumare po 160 din kilogram itd. V obrtniškem delu tržnice pa je bilo največ zanimanja za razmeroma cene triko majice in letna oblačila.

Sejmišča

NOVO MESTO — Na ponedeljkovem sejmu so rejci ponujali 110 prašičev, starih 7 do 10 tednov, in 170 prašičev, starih 10 do 12 tednov. Prodali so vsega 117 prašičev, mlajše po 6.000 do 8.000 din, starejše pa po 8.000 do 10.000 din. Kmetje so prignali tudi 18 glav goveje živine. Prodali so jih polgove po 190 do 190 din kilogram žive teže, krave po 140 do 150 din, mlada živina pa po 200 do 210 din.

BREŽICE — Na sobotni sejmu so rejci pripeljali 314 prašičev, starih do 3 mesece. Lastnika je menjalo 206 živali. Kilogram žive teže je stal 350 din.

Kmetijski nasveti

Da se ne ponovi leto 1984

Upajmo, da smo se česa naučili iz lanskega Orwelovega leta. Vlažno poletje je neobičajno močno razpaslo kromirjevo plesen ali fitoforo, poljedelci pa niso temu primerno ukrepali. Bolezen je okužila tudi gomolje in pokazala najostrejšo zobe šele v skladiščih. Krompir je gnil kot za stavo, ponekod ga je pobralo tudi več kot tretjino, zelo visoka cena, ki se je pojavila na trgu, pa je potrošnikovo »plačilo«, ki še ni dokončno poravnano. Šele boljša nova letina lahko popravi razmerja na trgu.

Boljše letine pa ne more biti brez ostrejšega boja z boleznijo. Fitofora je prisotna povsod, in če le nastopijo ugodne vremenske razmere, zlasti potrebna toplota in vlaga, je »epidemija« tu. Bliža se najbolj nevaren čas, ko se bodo strnile krompirjeve vrste v nasadih in se rastline po poletnih nalivih ne bodo mogle več tako hitro osušiti. Tedaj bo skrajni čas za škropljenje, če ne bo protifitoforna služba že prej opozarjal nanj.

Za škropivo ni treba biti v zadregi, pri tem pa je treba upoštevati, da jih večina deluje preventivno, preprečevalno, kar pomeni, da je treba škropiti še prej, preden se bolezen pojavi. Zadošča že prvi s puhom obrasli madež na listju, ki da »znak za preplah«, zato je treba nasade večkrat pregledovati in ugotavljati razmere. Med najbolj znanimi in učinkovitimi fungicidi, ki delujejo preventivno, naj omenimo atracol, dithan M 45, cuprablau Z cupropin idr.

Če je pravi čas za preprečevalno škropljenje zamujen in se je bolezen že razširila, so priporočljivi pripravki, ki bolezen tudi zdravijo (so precej dražji). Priporočajo zlasti ridomil MZ in didomil zineb 58 WP, ki učinkovito delujeta še 2 do 3 dni po okužbi. Pozabiti se tudi ne sme na razplod kolaradskega brošča, ki lahko v nekaj dneh povzroči v krompirju pravo razdejanje. Insekticidi proti kolaradarju (volaton, ekalux, elocron) se dobro mešajo z fungicidi.

Če se ne posreči zadržati okužbe s fitoforo, se še da preprečiti, da bi se bolezen s cime razširila v gomolje. V ta namen je treba okuženo cimo pokositi in odstraniti z njive ali pa jo uničiti z reglonom, kar sicer delajo pridelovalci semenskega krompirja, da bi pridelalec obvarovali pred sivo breskovo ušjo oz. pred virozami.

Inž. M. L.

Komaj zavrta pozidava zemlje

Prostorski plan novomeške občine v ponovni izdelavi, ker prejšnji ni bil dovolj »kmetijski« — Plan kmetijske zemljiške skupnosti za leto 1985 sprejet

NOVO MESTO — Občinska kmetijska zemljiška skupnost je v letu 1984 razpolagala z nekaj več kot 10 milijoni dinarjev, kar je le 87 odstotok planiranih sredstev. Zaradi tega niso zaključene že začete akcije za odstranjevanje kamenja na nekaj mestih v občini. V skladu z razpoložljivimi sredstvi so seveda krojili porabo. Hidromelioracije so finančno uresničili le tričetrtinsko, agromelioracije pa 62-odstotno. Ker so bili za melioracije že načrtovani nizki zneski, skupnost s svojimi prihodki ni sposobna večjih akcij na področju urejanja kmetijskih zemljišč.

Po planu, ki ga je skupščina kmetijske zemljiške skupnosti sprejela 27. maja, naj bi skupnost letos imela na voljo 17,364 milijona dinarjev. Dokončna bo hidromelioracija Dobruške gmajne in območja Marulje, končno se bo začela hidromelioracija Mokrega polja, dokumentacija pa

Predlog: ukrep družbenega varstva v TZO Suha krajina

Predlaga ga družbeni pravobranilec samoupravljanja zaradi motenj v samoupravnih odnosih

NOVO MESTO — Ker preventivno delo pri ureditvi razmer v temeljni združni organizaciji Suha krajina očitno ni uspelo, predlaga pravobranilec samoupravljanja začasne ukrepe družbenega varstva. Delegati občinske skupščine bodo o tem sklepali na junjskem zasedanju.

TZO Suha krajina je ob prvem trimesečju lani in letos poslovala z izgubo (lani 1,14 milijona, letos 1,58 milijona dinarjev), to pa je bil razlog za zaostvanje odnosov s skupnimi službami na ravni KZ Krka Novo mesto. Ob lanskem primeru so celo družbenopolitično

Zaradi bistvenih motenj v samoupravnih odnosih, neurejenih samoupravnih aktov in kršenja določil republiške resolucije družbeni pravobranilec samoupravljanja predlaga ukrep družbenega varstva. Po tem predlogu naj bi odstavili poslovodni organ in začasno omejili nekatere samoupravne pravice za dobo enega leta. Medtem naj bi novo vodstvo razmere in odnose čimprej uredilo.

tične organizacije in združni svet TZO dali pobudo za izločitev iz sestave KZ Krka. Prav zaradi tega je junija lani družbeni pravobranilec samoupravljanja zahteval skupno sejo združnega sveta TZO in delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb, da bi spore razčistili in uredili. Do tega zasedanja je prišlo šele 10. septembra 1984, vendar so ugotovili, da ni pogojev za izločitev. Obestrani pa sta bili zadolženi, da medsebojne odnose uredita in zlasti vsi skupaj delujejo za krepitev kmetijske proizvodnje v Suhi krajini.

Odnosi so se ponovno zelo zaostriili ob letošnjem periodičnem obračunu, ko se je v TZO Suha krajina spet pokazala izguba. Ko so na zboru delavcev konec aprila letos obravnavali trimeseč-

bodo pripravili za hidromelioracijo doline Radulje ter idejno zasnovano tašnega posega na Grobelski gmajni. Za agromelioracije je v letošnjem planu Birčna vas s 322 in Dolž s 352 hektari, dokumentacija za takšno ureditev kmetijskih zemljišč pa bodo pripravili za Globodol, Gornji Križ v

no poslovanje, so periodični obračun celo zavrnili, češ da v njem ni pravih podatkov. Namesto da bi razpravljali o izgubi, so samo kritizirali delo skupnih služb v celotni zadrugi. Tokrat so dali pobudo za izločitev teh služb, češ da jih bodo organizirali sami v Žužemberku, plačilni promet pa prenesli na interno banko Mercatorja, kamor se je medtem celotna zadruga priključila. Direktor Franc Gerden je med drugim dejal, da »izguba v naši TZO ne sme priti v javnost po dogovoru na občini,« kar pa se je izkazalo za neresnično. Takih dogovorov ni bilo (preverjeno v izvršnem svetu), saj nihče nima pravice javnosti in delavcem karkoli prikriti.

Iznenadeni smo — Kaj trdijo vodstva DPO v Žužemberku

NOVO MESTO — V uredništvo smo prejeli tudi obsežen zapisnik s sestanka IO sindikata in OO ZK v TZO Suha krajina, ki je bil 31. maja v Žužemberku. V njem poudarjajo, da so bile družbenopolitične organizacije TZO Suha krajina ob predlogu ukrepa družbenega varstva iznenadene, češ da ni ničče od ustreznih organov in organizacij občine o tem razpravljali. Na sestanku so ugotavljali, da predlog o ukrepu družbenega varstva ne temelji na vsestranskem poznavanju problematike v TZO, še manj v KZ Krka. Skupne službe (DSS) celotne KZ Krke so po mnenju sindikata in ZK v Žužemberku pretežno krive za nekatere očitane pomanjkljivosti, ker niso opravile dela, ki so ga po sklenjenem samoupravnem sporazumu o združitvi dolžne opravljati. Take razmere so oteževale tudi samoupravno odločanje in poslovanje v Žužemberku. Pri tem so v podkrepitev naštet tudi nekateri konkretni vzroki, ki so pripomogli do izgube v periodičnem obračunu za prvo letošnje trimesečje, med njimi je poudarjen za TZO Suha krajina krivičen obračun obresti. Glede očitka o delitvi dohodka za osebne dohodke je rečeno, da so se v Žužemberku ravnali po določitih panožnega agroživilskega samoupravnega sporazuma, ker ustreznega sporazuma v KZ Krka enostavno ni bilo. Na koncu družbenopolitične organizacije TZO Suha krajina predlagajo občinski skupščini, naj predlagane ukrepe družbenega varstva ne sprejme, češ da bo imel negativne posledice za celotno območje nerazvite Suhe krajine, ki je zadnja leta na področju kmetijstva precej napredovala. Ne nazadnje tudi zato ne, ker še vrsta drugih delovnih organizacij, zlasti tistih s sezonsko proizvodnjo, kot je kmetijstvo v periodičnih obračunih izkazuje začasno izgubo, pa jim ne uvajajo družbenega varstva (zaupajo jim, da se bodo same izkopalje iz težav).

Počasno povezovanje lesarjev

Napredek pri povezovanju lesne industrije in gozdarstva v kočevsko-ribniškem bazenu sicer je, a skromen, čeprav so stališča jasna

RIBNICA — Komunisti v ribniški občini so v glavnem uspešno delovali. Žal pa to ne velja za vse, saj so nekateri le opazovalci dogajanj. To je ena izmed ugotovitev nedavne seje občinske konference ZK.

Na njej so med drugim ugotovili, da se vedno niso uresničeni cilji pri povezovanju lesne industrije, kmetijstva in gozdarstva v kočevsko-ribniškem bazenu. Prva faza povezovanja je uspela, neuresničena pa je še dohodkovna povezanost lesne industrije in gozdarstva, kar je ključna naloga. Pripravljen pa je osnutek povezovanja lesne industrije in gozdarstva v

Suhi krajini in Doljno Staro vas pri Škocjanu. V prizadevanjih za revitalizacijo kmetijskih zemljišč v hribovitem svetu bodo letos urejali skupinski pašnik na Lopati in v Trebči vasi, priprave za takšno pašo pa bodo stekle na Lazah in Kunču.

V planu je seveda še vrsta drugih nalog s področja skrbi za kmetijska zemljišča in za njihovo čimbolj intenzivno obdelavo. Naj posebej omenimo le varovanje kmetijskih zemljišč in izdelavo prostorskega plana, ki ga v Novem mestu še vedno nimamo kot ena od štirih takih občin v Sloveniji. Občinska skupščina ga je lani sicer že sprejela, vendar je republiška komisija ugotovila, da ni v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih in z zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč, zato ne velja in ga morata občinska skupščina in kmetijska zemljiška skupnost dopolniti Gre predvsem za to, da je zavrneni prostorski plan predvidel varstvo za premajhen delež kakovostnih kmetijskih zemljišč (za vsega 13,31 odst. zemljišč, medtem ko naj bi bil ta delež vsaj 35,47 odst. zemljišč, kar je tudi posledica prevelikega popuščanja ostalim uporabnikom prostora pa samovolje načrtovalca, ki je osmo, torej zaziadno kategorijo risal na najboljši zemlji. Kmetijska zemljiška skupnost bo morala v bodoče zagotoviti, da se takšne stvari ne bodo ponavljale.

ZEMLJO V NAJEM LE NAJVEČJIM KMETOM

ČRNOMELJ — Ko so v tukajšnji kmetijski zadrugi pred dvema letoma pripravili sanacijski program, so ugotovili, da so njihova zemljišča izredno slabe kvalitete in kislila in ne dajejo ustreznih pridelkov. Zaradi tega je Geodetski zavod iz Ljubljane izdelal projekte za melioracije na združnih posevstih na Lokvah, v Dragatušu in na Krasincu. Na prvih dveh je melioracija — gre predvsem za agromelioracijo — v glavnem že zaključena, na Krasincu, kjer bodo opravili tudi hidromelioracijske posege, pa bodo dela trajala dlje časa. Na Krasincu so začeli melioracijo v začetku maja, računajo pa, da bodo dela na 103 hektarih, ki bodo veljala 10 milijonov dinarjev, zaključena do jeseni. Ta zemljišča, ki jih je kmetijska zadruga dajala v najem že doslej, bo oddajala tudi vnaprej, vendar le največjim kmetom, predvsem z območja Gribej in Cerkvišč.

Lovci »pasejo« divjad

Postavili so že 40 električnih pastirjev

PREDGRAD — V Poljanski dolini se kmetje pritožujejo, da jim dela divjad na njihovo škodo. Marsikatero pa povedo tudi na račun lovcev. Povprašali smo tudi lovce, kaj pravijo o tem.

Povedali so, da so za območje svoje lovske družine kupili že okoli 40 električnih pastirjev, s katerimi varujejo kmetijske površine pred divjadjo. Prav za območje Predgrada pa je bilo treba skoraj mesec dni prošnje, da so domačini le postavili kole, po katerih so napeljali žico električnega pastirja.

Lovci kosijo tudi površine in opuščene vseh, sadijo, oz. sejejo krumpe za divjad po opuščeni njej, kumpo jejo krmilnice za divjad in tudi sicer ure-

PIČLA PONUDBA IN VISOKE CENE

MIRNA — Na sejmu rabljene kmetijske mehanizacije in avtomobilov preteklo nedeljo ni bilo živahnega. Na sejmu se je oglasilo kakšnih 40 prodajalcev avtomobilov in nekaj kmetijskih strojev. Prodani so bili trije avtomobili. Za kmetijsko mehanizacijo je bilo spet veliko zanimanja, vendar je bila ponudba pičila, pa tudi cene zanjo so bile previsoke.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Dobersek

Na vrsti je pletev ali mandanje trt

V normalnih letinah smo pletev ali mandanje trt, imenovano tudi zeleno rez, v zadnjih letih na splošno bolj opuščali. To velja zlasti za povišano vzgojo trt na žici, na večjih površinah vinogradov, predvsem v družbeni lasti. Vzrok temu je, ker je pletev zahtevno delo, ki ga ni mogoče opravljati s strojem, opravljamo ga le ročno, delavec, ki to delo opravlja, pa mora poznati osnove rezi. Tako mandanje ali pletev trt zahteva mnogo ročne dela in truda, ki ga na večjih družbenih obratih ne zmorejo. V opravičilo temu opuščanju velja povedati, da znani avstrijski vinogradniški strokovnjak Lenz Moser v knjigi »Vinogradništvo v novi obliki« (Zagreb 1957) piše, da na pravilno obrezani trti ni odvečnih mladik, ki bi jih bilo treba odstranjevati.

Namen zelene rezi

Dr. Lazar Avramov v knjigi »Praktično vinogradništvo« (Beograd 1975) piše, da je namen zelene rezi v bistvu popravek glavne rezi, s katero odstranimo odvečne, nerodne zelene mladike. Te mladike odstranjujemo (v normalnih letinah) v času, ko so dosegle 20 do 25 cm dolžine. Število nerodnih mladik je odvisno od načina rezi in vzgoje trte. Nerodne mladike izjemoma puščamo na tistih trsah in na takih mestih na trti, kjer nameravamo vzgojiti novo debljo trte, novi kordon, ali pa nameravamo trto pomladiti. Pletev narodnih mladik opravimo šele tedaj, ko so grozditi že dobro razviti, tik pred dvetenjem trte. Zelene mladike, ki so pognale iz podlage, moramo v vsakem primeru opleti. Plevemo z roko, saj so zelene mladike krhke.

Zanimivo je, kako Matija Vertovec piše v prvi slovenske knjige o

vinogradništvu (»Vinofreja za Slovenec« Ljubljana 1844), utemeljuje mandanje ali trebljenje trt. Vertovec pravi, da smo s tem delom odprli pot zraku, toploti in svetlobi k trti. Nepotrebne mladike 5 mesecev (od Jurjevca do Miholovga) kot pijavke po nepotrebnem srkajo hrano in jo jemljejo mladikam, ki rodijo. Pri tem daje lepo primerjavo z materjo, ki lahko doji enega otroka, ne more jih pa dojeti pet. Zato ne smemo biti taki tepci, da bi po nepotrebnem negovali in redili v vinogradu na tisoče nepotrebnih, zajedalskih mladik.

Letošnja pletev trt

je zaradi poškodb po zimski in spomladanski pozehi izjemna in zahtevna. Zaradi zelo različne rasti mladik bomo morali trte pleti vsaj dvakrat. Pri pletvi bomo letos morali opustiti glavno pravilo zelene rezi, pri kateri smo na splošno opleli nerodne mladike. Po zimski pozehi močnejše poškodovane trte so pognale šop nerodnih mladik pri tleh. Od teh izberemo 3 do 4 najlepše mladike za bodočo vzgojo debla trte. Zakaj 3 do 4 mladike? Zato ker so te silno krhke in se že pri vezi zgodi, da se nam 1 do 2 mladiki odlomita. Šele pozneje, ko se bo osnova mladik bolj utrdila, bomo odstranili odvečne mladike in pustili praviloma le dve. Pletev mladik, ki so pognale iz panja in jih rabimo za vzgojo in ohranitev trte, opravimo čimprej, ker so bolj bujne rasti.

Tam, kjer je trta pognala številne mladike iz spodnjega na gornjem delu trte, bomo pletev opravili pozneje, saj so te mladike še nerazvite. Počakajmo, da bodo dolge 15 cm, ker bomo tudi tu moral pustiti več nerodnih mladik kot bodoči vzgojni les.

Na splošno kaže puščati letos trti več mladik, pa čeprav niso rodne, da povečamo listno površino in s tem asimilacijsko moč trte.

T. DOBERŠEK

Varčevanje pri gnojilih se maščuje

DOBLIČE — Martin Banovec je edini čisti kmet v Dobljčah, a je prepričan, da se s kmetijstvom da živeti. »Res moramo več delati, zato pa sem sam svoj gospodar,« pove Martin, ki se ne boji, da bo njihova trdna kmetija ostala brez naslednika, kajti sin, ki je končal skrajšani program kmetijske šole, si doma ob očetu že nabira izkušnje.

Banovec ima 32 hektarov zemlje, obdela pa je lahko 5 hektarov, kar mu ne zadostuje, zato jo je poldrugi hektar vzel v najem od črnomaljske kmetijske zadruge ter hektar od sosedov. Proda sicer okrog 10 ton krompirja in 4 tone pšenice na leto, po potrebi tudi les, pravi pa, da je najugodnejša usmeritev v živinorejo. »Sedaj imam 9 krav in 3 bika, vendar sem začel dograjevati hlev, v katerem bo prostora še za 8 glav živine. Enega pomembnejših dohodkov mi daje prav mleko, ki ga na leto prodam okrog 17 tisoč litrov,« pravi Martin, ki opaža, da tudi polkmetje zaradi ugodne odkupne cene prodajo vedno več mleka.

Martin Banovec

Sicer pa Martin, tako kot tudi mnogi drugi kmetje, potarna nad predragimi gnojili, začetnimi sredstvi, rezervnimi deli. »Pri začetnih sredstvih ne morem varčevati, pri gnojilih pa, a se mi pozna pri pridelku. Tu bi morali pomagati kmetom z regresi, tako kot pri semenu, da bi bil pridelalec boljši, kajti zemlja moram obdelovati, pa naj obrodi slabo ali dobro,« predlaga edini čisti dobljčki kmet.

B. M.

Koliko pa izteče?

Bržkone bo 1. julija nova cena komunalnih storitev

NOVO MESTO — Ni več dvoma, da bodo morali občani novomeške občine v drugi polovici leta znatno globlje seči v žep za vodarino, ogrevanje, odvoz smeti in ostale komunalne storitve. Dokončno bodo nove cene znane v prvi polovici junija, predlog za podražitev pa jemlje sapo: voda naj bi bila še enkrat dražja kot doslej, odvoz smeti še več kot enkrat dražji itd.

Glede na to, da je novomeška voda zdaj najcenejša na Dolenjskem in da je vodovodni sistem hude potreben resnejših popravil in obnove, bo potrebno iti krepko s ceno navzgor. Hkrati pa je še naloženo Komunalni, da mora poskrbeti za vodomere. Ker ni merilnih naprav, se sploh ne ve, koliko vode izteče v zemljo. Ko so delali poizkus na enem od več kot 20 vodovodnih sistemov v občini, so ugotovili, da na vsak kubik prodane vode dva kubika izgineta v zemljo.

Nepremagljive reševalke iz Regrče vasi

Zakaj upada množičnost?

NOVO MESTO — Pri osnovni šoli XII. SNOUB v Bršljinu je bilo 28. maja pod pokroviteljstvom SGP Pionir, občinsko tekmovalne ekipe prve medicinske pomoči. V teoretičnem in praktičnem znanju o nudenju prve pomoči se je med seboj pomerilo 16 ekip.

Že nekaj let se opaziti, da množičnost pri tovrstnih tekmovalnih upada, da imajo v mnogih delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih za takšno obliko izobraževanja vedno manj poslušar in zanimanja. Tako iz programa izpadajo predtekmovalna, kjer naj bi iz množice dobili najboljšo ekipo, ki bi se na občinskih in republiških tekmovalnih potezovala za najboljšo mesto. Marsikje se sestava ekipe tudi po več let ne spremeni. Kljub temu stanju se ekipe dovolj resno pripravljajo na tekmovalno, saj je bila ekipa Drške lani celo republiški prvak. Na tekmovalno so prav vse ekipe pokazale, da so usposobljene za dajanje prve pomoči pri še tako zahtevnih poškodbah. Prav bi bilo, da bi si tako tekmovalne ogledalo čim več ljudi, saj bi se tako marsičesa naučili. Očinska tekmovalna naj bi bila le vsako drugo leto, zato pa naj bi se ekipe preverjale v krajevni skupnosti in organizacijah združenega dela, če po tekmovalju razmišljajo Ivan Tošak, poveljnik štaba CZ v skupnosti krajevni skupnosti Novo mesto in vodja občinskega tekmovalja.

Pokale so kot najboljše ekipe prejele: 1. KS Regeča vas, 2. IMV, 3. Emona-Dolenjka Tozd ED Novo mesto, za njimi pa so se uvrstile še naslednje ekipe: KS Bršljina, KS Mestne njive, KS Majde Šilc, KS Straža KS Ločna — Mačkovec in druge.

Po tekmovalju so si članice ekip ogledale najsodobnejše reševalno vozilo magirus. J. P.

Jože Tomažič

Zagrad: proč z zaostalostjo

Kdor zna, tudi v odročni vasi uspe

ŠKOCJAN — »Jože Tomažič je kot tavcentroža v agradu, mali vasi, ki je po njegovi zaslugi zadnja leta izredno napredovala,« pravijo v Škocjanu krajani in funkcionarji o Tomažiču, ki je za nedavni krajevni praznik dobil priznanje OF, medtem ko je tako občinsko priznanje dobil že pred leti.

Nagrajenec nerad govori o sebi, »saj uradno niti nisem tukajšnji krajan, ampak prijavljen z bivalskim v Ljubljani. Sem upokojeni oficir JLA, tu doma, in ker imam dolga leta na domačiji bolno mamo, skrbim zanjo, kolikor morem. Hkrati pa sem začel sovaščane pridobivati za napredek. S skupnimi močmi in veliko poštenostjo ljudi smo pred leti napeljali vodovod, asfaltirali 7 km dolgo cesto do vasi, nato pa smo leta 1978 začeli postavljati na noge gasilski kombi in potrebno opremo, motorno brizgalno pa smo pred kratkim predali name. V začetku je bilo težko, ker gasilstvo ni imelo tradicije. Najprej smo izločili nekaj podčastnikov, ti pa so potem v kraju izobraževali druge. Naše društvo ima zdaj čez 100 članov, od najmlajših do šestdesetletnikov.«

Tovariš Tomažič je tudi predsednik krajevne organizacije ZZB v Škocjanu, ima še vrsto drugih funkcij, zelo rad in uspešno pa dela z mladimi. Ni dolgo tega, kar sta v Zagradu dve mladinski poveljstva članic, kar je prvi primer članstva mladih v tej organizaciji.

R. B.

REŠEVALKE IZ REGRČE VASI — Članice zmagovalne ekipe, ki je v treh letih osvojila tri pokale — za dve prvi in eno drugo mesto: Ljudmila Jakše (vodja), Majda Cvelbar, Anica Jenič, Tatjana Čimprič, Marica Fabjan, Majda Židanik. (Foto: J. Pavlin)

Možnost, ki je bila prezrta

Predlog: pokrite perone IMV naj bi uporabili za glavno avtobusno postajo

NOVO MESTO — S tem ko so v IMV začeli predajati svoj avtobusni vozni park podjetju Gorjanci, ki postopoma prevzema vse prevoze za najsodobnejšo avtobusno postajo s 23 pokritimi peroni predajo mestu. Zagotoviti bi morali le prevoze v mesto.

Ob tem ko v IMV pretresajo vse stroške, so se lotili tudi prevoznih in ugotovili, da lastni vozni park ogromno stane. Potrebno bi bilo zamenjati vrsto dotrajanih avtobusov, denarja zanje pa ni. O čemer se prej ni dalo dvajset let dogovoriti, je bilo zdaj na hitro sklenjeno. Pogovori med novim vodstvom IMV in Gorjanci imajo za posledico, da bodo v IMV 16 dotrajanih avtobusov odpisali, oziroma pro-

dali za staro železo, 12 dobrih avtobusov pa prevzema Gorjanci profesionalna delovna organizacija za prevoze. Gorjanci pa imajo novo nalogo: prevzeti prevoz za 2500 potnikov, postavitelj so pogoj, da za nabavo novih 14 do 15 novih avtobusov tovarne TAM dobe 60 milijonov dinarjev kredita. Glede tega še tečejo pogovori.

Izkazalo se je, da bi bilo možno hkrati boljše urediti prevoz za vse zaposlene na območju mesta. Z združitvijo nekaterih avtobusnih linij, ki so bile registrirane kot delavske, z rednimi progami, ki precej privarčevali.

Hkrati s predajo prevoza Gorjancem pa so v IMV prišli na zamisel, da bi njihova avtobusna postaja s 23 pokritimi peroni, kolikor jih nima

nobeno slovensko mesto, lahko postaja mestna avtobusna postaja. Znano je, da je bilo glede nujne gradnje avtobusne postaje narejenih več študij, uresničitev katerekoli pa zahteva tolikšna sredstva, da jih mesto ta čas ne zmore. Zmisel, ki je bila doslej vsa leta očitno prezrta, proučujejo. Z organizacijo krožnega prometa po mestu in okolici bi bila pobuda lahko kaj hitro uresničena.

R. BAČER

Kakšna bo usoda zdravstva?

Dodatno je treba zbrati 363,832 milijona dinarjev — Višja prispevna stopnja?

NOVO MESTO — Zadnja skupščina novomeške zdravstvene skupnosti — bila je v sredo, 29. maja — se je začela nekoliko nenavadno. Po predstavitvi zdravstvene varstva v Krki je namreč podpredsednik skupščine dr. Željko Bošnjak v uvodu h glavni točki dnevnega reda pozval delegate k strni in odkriti razpravi ter jih posebej opozoril, da prav vsi v skupščini nosijo odgovornost za to, kaj bo z našim zdravstvom v bodoče.

V razpravi smo slišali marsikaj. Predstavniki zdravstva so med drugim zatrjevali, da notranjih rezerv ni več, kar so tudi podkrepili z vrsto podatkov. Stališča predstava občinskega sindikalnega sveta, ki so v več točkah računala prav nanje, niso bila najbolje sprejeta. Kajti postavljati za rešitev tolikšnih težav na prvo mesto spremembe v organizaciji dela, ki so še povsem v oblakih in tudi ni znano, če bi se imele kakšne bistvene učinke, medtem ko v bolnišnici najemajo drage kredite, da lahko bolnikom kupijo hrano in osnovna zdravila, res ni zadetek v polno. Ena od delegat je celo menila, da bi bil problem zdravstva že zdavnaj rešen, če bi bili vsi v enakem položaju, ko iščemo zdravstvene usluge, če ne bi bilo zadnjih vrat.

Prevaldalo je dokaj enotno stališče, da se denar za zdravstvo mora najti. Zato naj bi si delegati skupaj z delegacijami v občinski skupščini prizadevali za sprejem višje prispevne stopnje. Za zdravstvo naj bi združili dodatnih 363,832 milijonov dinarjev, s čimer bi v bolnišnici in zdravstvenem domu pokrili nekaj že stare izgube, napolnili sklade, omogočili polno amortizacijo, pokrili izpad mase sredstev za osebne dohodke od leta 1983 naprej, in sicer do višine osebnih dohodkov, ki jih je v teh letih obračunal gospodarstvo, ter prišli do nekaj zobnih ambulant po terenu in dogradili pralnico in energotiko, s tem pa se morajo v delovnih organizacijah posebej odločiti, za katere investicije bodo neposredno združevali denar in koliko. Zadnja beseda o usodi novomeškega zdravstva bo beseda vseh zaposlenih v občini. (Več o zdravstvu še na 9. strani).

Z. LINDIČ—DRAGAŠ

NEKLEPČNA SKUŠČINA

NOVO MESTO — Skupščina novomeške komunalne skupnosti, sklicana za torek, 28. maja, ni mogla opraviti svojega dela, ker zbor uporabnikov ni bil sklepčen, kar je glede na potrebe na komunalnem področju komaj razumljivo. Zbor uporabnikov naj bi svoje delo opravil včeraj, 5. junija. Izvajalci pa so že brez večjih pripomb sprejeli poročilo o lanskem poslovanju in delu ter letošnji plan.

Metliški SCT zadihal

V kratkem bodo začeli izdelovati traktorske sadilnice za krompir — 30 študentov

METLIKA — V metliškem obratu Slovenija cest Tehnika oziroma njihovega tozda MO, bivšemu Metku, bodo v kratkem začeli izdelovati traktorske sadilnice za krompir. To je prvo konkretno znamenje, da v Ljubljani tudi za novi metliški obrat pripravljajo stalen program. Drugi del sedanje programa metliškega obrata pa je splošno ključavničarstvo, kar je tako in tako tesno povezano s proizvodnjo sadilnic za krompir. Poleg tega bodo v okviru strojnega ključavničarstva v Metliki izdelovali ključavničarsko opremo za stanovanjske bloke.

Sadilnic za krompir naj bi v Metliki izdelali 400 do 600 na leto, se pravi dve do tri serije po 200 sadilnic. To proizvodnjo pa je SCT prenesel v Metliko iz obrata v Murski Soboti. Prva serija 200 sadilnic naj bi bila narjena letošnjega novembra. S prodajo teh traktorskih sadilnic ni nobenih težav, saj grede, pravijo v SCT, v prodajo kot vroče žemlje.

V SCT tudi obljublajo, da se bo že v nekaj mesecih v metliškem obratu marsikaj močno spremenilo, pri tem mislijo zlasti na ureditev prostorov.

Vsekakor bodo morali v okviru SCT misliti na resen stalen program metliškega obrata, kar bo slej ko prej zahtevalo gradnjo novih proizvodnih prostorov, saj je malo verjetno, da bi lahko v sedanjih uredili sodobno proizvodnjo. Poleg tega je bivši Metko imel kar 30 študentov, se pravi toliko, kot je sedaj vseh zaposlenih v tem obratu SCT. Od teh 30 se jih 20 šola za poklice, ostali pa so na srednjih oziroma višjih šolah. Sedaj bodo razpisali še 5 študentov za ključavničarje. Vsem tem ljudem bo treba dati delo, to pa bo mogoče le v sodobni proizvodnji z zagotovljenim stalnim, ustreznim programom.

A. B.

POPRAVEK

V prejšnji številki DL je bilo v poročilu o praznovanju krajevnega praznika v Stopičah pomotoma zamenjano ime pod fotografijo. Priznanje ne prejema Franc Može, temveč Franc Turk, predsednik gasilskega društva, izročja pa ga predsednik KK SZDL Peter Može.

Kako uspeva stabilizacija?

V poldrugem letu so v občini povsem izpeljali le 22 nalog iz stabilizacijskega načrta

NOVO MESTO — Med 58 konkretnimi nalogami občinskega stabilizacijskega načrta je bilo doslej uresničeno 22, prav toliko nalog se še uresničuje, medtem ko 14 nalog ni niti zastavljenih. Poročilo o dosedanjem izvajanju načrta gospodarske stabilizacije v obdobju od 1. maja do zboru združenega dela.

Medtem ko je bil večji del kratkoročno zastavljenih nalog v tem pomembnem dokumentu uspešno izpeljan, pa se bolj zatika pri povsem konkretnih nalogah dolgoročnejšega značaja. Delegati so sprejeli sklep, da morajo nosilci nalog, ki so ostale na papirju, svoje obveznosti izpolniti do konca letošnjega leta, vsi ostali pa poročati o izpolnjevanju lastnih stabilizacijskih načrtov do konca julija letos.

Kot so ugotovili delegati na seji, so bili doseženi vidni uspehi pri naložbeni politiki, pri politiki zaposlovanja in v napredu znanstvenega dela, medtem pa je med 14 neuresničeni nalogami tudi več pomembnih. Tako v občini še zdalej ni opravljen kategorizacija kmetijskih zemljišč, ni programa za razvoj gostinstva, še vedno ni lokacije za centralni občinski kanalom, kasnije priprave za sestavo dolgoročnega plana. Sporazumov o temeljnih planov interesnih skupnosti s področja gospodarstva niso podpisale vse delovne organizacije in tudi podpisniki neredno plačujejo svoje obveznosti. Na področju stanovanjskega gospodarstva ne uresničujemo načrtovanega prehoda na ekonomske stanarine, na področju zdravstva in šolstva ni bilo aktivnosti za vpejavo delitve dela oziroma združevanje itd.

Delegati so tokrat obravnavali še poročilo o uresničevanju obrambnih priprav v tem srednjoročnem obdobju in pripombe k osnutku dolgoročnega plana Slovenije, sprejeli pa tudi so nov odlok o priznavalnih udeležencem NOV ter odloka v uvedbi agromelioracijskih postopkov na območju Birčne vasi in Dolža.

VSE JE, RAZEN DENARJA

ŠENTJERNEJ — »Ker z delegatskim vprašanjem v zdravstveni skupnostinismo uspeli, se Šentjernejčani obračamo na zbor združenega dela s pobudo, da bi v kraju odprli še eno zobno ambulanto. Posebno se zanje zavzema Iskra s 1156 zaposlenimi, ki morajo zobozdravstvene usluge iskati v drugih krajih. V Šentjerneju imamo za novo zobno ambulanto prostor in vso opremo, potrebno bi bilo poslati le zdravniško ekipo. Ena sama zobna ambulanta ne zmora dela za več kot 6400 prebivalcev.« Na drugo delegatsko vprašanje v isti zadevi so Šentjernejčani takoj dobili odgovor: predstavnika izvršnega sveta: »Resda imate prostor in opremo, vendar zdravstvo nima denarja, da bi odprlo še eno ambulanto, četudi bi kader imelo. Novih ambulant ne bo nikjer, dokler ne bo zdravstvu zagotovljenih več sredstev, ker že ob sedanji ravni uslug dela z izgubo.«

A. BARTEJ

MIMOIDOČA ELEKTRIKA

NOVO MESTO — Nedavno je enega od graditeljev na Regerskih košenicah v Novem mestu pri kopanju jarka pošteno streslo. Ko se je zavedel, kar ni mogel verjeti. Preskal je namreč električni kabel, medtem ko graditelji elektrike nimajo, čeprav je bilo ob sklepanju pogodb domneno drugače. Tako lastniki parcel kupujejo drag kabel, da si elektriko »pripeljejo« na parcelo iz 200, 300 metrov oddaljenih hiš, električni kablji v zemlji pa le »stresajo« nepoučene in nepredvidne graditelje, ko »brskajo« po zemlji z lopatami, krampi in podobnim orodjem.

BELE BREZE

Ob 40-letnici osvoboditve se učenci osnovne šole v Metliki maja pripravili posebno število svojega glasila Bele Breze. Prvi del časopisa vsebuje spomin na vojno in prvi dne svobode, drugi del pa pripoveduje o življenju in delu učencev v šoli in izven nje.

SASA MATJAŠIČ 7.a

OŠ Metlika

LOČNA — MAČKOVEC PRVIČ PRAZNUJE

NOVO MESTO — Krajevna skupnost Ločna—Mačkovec 6. junija prvič praznuje svoj krajevni praznik, in sicer v spomin na napad partizanov na Italijane v Mačkovicu, ki so potem v povračilo požgali Mačkovec in del Ločne. Praznovanja v počastitev tega praznika se bodo izvršila v soboto, 8. junija. Najprej bo v gasilskem domu ob 16. uri slavnostna seja družbenopolitičnih organizacij in vodstva krajevnih skupnosti in krajski kulturni program, ki ga je pripravila mladina iz krajevnih skupnosti. Na seji bodo podelili priznanja najbolj delavnim in zaslužnim krajanom. Ob 17. uri bo ZRVS izvedla rekonstrukcijo napada v mačkovskem križišču, zatem pa bo pred Mercatorjevo trgovino na Cesti herojev proslava z odkritjem spominskega obeležja. Pel bo Krkin zbor. Zatem bo pred trgovino še ljudsko rajanje.

PESMI — Ravnatelj novomeške osnovne šole, ki se imenuje po eni od slovenskih udarnih brigad, se je močno razburjal nad knjižničarko, ker je za šolsko knjižnico kupila antologijo Pesmi dolenskega jezika. Začuda pa gre nepotrebna knjiga hitro iz rok v roke klub negodovanju prvega moža na šoli, ki je vrh vsega še slavist, a je očitno manjkal na predavanju, ko so jemali pomen antologije. Konec koncev pa bi možak ne gledal slavistiko lahko vedel, da pesniki niso uporabni samo za poimenovanje zgodovinskih brigad in usmerjenih šol.

ŠPIJONI — Uprava kina Domus JLA je dala minul teden v oglasne rine plakat za film Balkanski špijoni. Vabilo za ogled ni bilo napisano samo v srbohrvaščini, tega smo že vajeni, ampak tudi v cirilici. Kaj hočemo, balkanski špijoni se že od nekdaj ne mejnijo za prav nobene (jezikovne) zakone.

OGENJ — Skupnost za varstvo pred požarom Novo mesto se je oglasila, da ne bo dala denarja za izdajanje Dolenjskega lista. Nekateri sklep razlagajo z dejstvom, da je skupnost že po naravi stvari huda nesprotnica vseh vnetljivih snovi.

Ena gospa je rekla, da bodo novomeški obrtniki prej razvili drugi prapor, kot pa uredili prostorski nekdanji Krajčevi tiskarni.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 23. do 29. maja so novomeški porodnišnici rodile: Križanec na Kučinič iz Zeleznikov — Edija, Ivanica Primožič iz Vrha — Primoža, Ivana Banovec iz Črnomlja — Petra, Zilca Ribič iz Loviča Gornjega — Danijela, Frida, Majcen iz Vrha — Matej, Andreja Žarn iz Malga Mraševca — Jožeta, Vesna Popovič iz Metlike — Jasmino, Sofija Jambovič iz Ortljakovega — Mirjana, Katja Novosel iz Kamanja — Zlatko, Majda Vidmar iz Mačkoveca — Majo, Anko Benkovič iz Obreza — Marija, Klapčič iz Radovice — Tatjana, Zdenka Martinčič iz Mokronoga — Spela, Marija Voroš iz Orehovice — Damjana, Marjana Kužnik iz Podlisa — Zvezdana, Marija Erjavec iz Gabrijel — Aleša, Martina Zagorc iz Dolenjskega Kamena — Sebastjana, Anica Barčič iz Šmarjeških Toplic — Majo, Marija Novosel iz Križevske vasi — Gorana, Silva Tomše iz Krmelja — Marija, Andreja Kuhelj iz Žužemberka — Suzano, Alojzija Medic iz Rakovca — Sandro, Rozi Šrbenc iz Črnomlja — Simona, Emilija Grlič iz Ljubljane — Marka, Jožefa Ogrinc iz Gorjane Težke vode — deklico, Štefka Krescig Zalisca — dečka, Marija Brudarcik Kriškega — deklico, Sonja Bevc — Loke — deklico, Marica Perko — Gornjega Križa — deklico in Marijo Sintič iz Gabrnika — deklico.

IZ NOVEGA MESTA:

Rodile so: Marija Manasijević Kotarjeva 5 — Ino, Darja Banovec Segove 12 — deklico in Vanja Matijević iz Adamičeve 25 — deklico. Cestitam!

Sprehod po Metliki

GASILSKO DRUŠTVO KRASNEGA NEČ pripravljajo že nekaj let uspešne veselice. Dve pretekli leti zaporodno povabilo v goste Nove fosile, letos pa je zabavala veselice željne krajanje reza Kesovija. Nič čudnega ni, če se ljudje kar trlo, precej jih je bilo v Hrvatske, a nič manj iz domala vse krajanje. Ko ni pela Tereza, je poskrbel za srbeče pete ansambel Slavček.

RES PRVA LASTAVICA NE PRINESE POMLADI, kot ne poletja

prvi kopalci, toda nedelja 26. maja je zvalila več vročekrvnih mladih teles, da so se za namakala v dokaj topli Kolpi. Adlešiško kopalnišče so »zasledili« Črnomalji, prav tako podzemeljsko, na Primostoku pa so pomakali prste v vodo Šokci, medtem ko so Metličani nad svojim mostom le sopleli. Tudi čolnarji so začeli poizkušati vesla.

RAZKOŠJE V STELJI

METLIKA — Tamburaši in folkloristi društva »Ivan Navratil« pripravljajo za 13. julij »Razkošje v stelji«. Nekaj tisoč ljudi se na Vinomeru zabavalo ob zvokih ansambla Fantje vseh vetrov, gost večera pa bo Tomo Fornezzi—Tof. Manjkala ne bo plezna skupina, srečo boste lahko poskušali ob bogatem srečelovu, pripravljajo pa še predesenice, imenovane — šunkolov. Kaj je slednje, bo razkrito šele na Vinomeru, ki je oddaljen od Metlike le dobra dva kilometra.

PŠENICA CENEJŠA OD RADENSKE — Kmetje iz črnomaljske občine se jezijo nad prenikskimi odkupnimi cenami njihovih pridelkov. »Saj je kilogram pšenice cenejši kot liter radenske,« je na seji občinske skupščine protestiral eden od kmetov. »Prav je, da je kruh s svojo ceno dostopen vsem ljudem, a ne na račun kmetovega dela. Bomo mar mi tisti, ki bomo morali skrbeti za to, da bodo vsa usta sita?« so si bili edini. Sedaj čakajo na to, da se bo ali pocenila radenska ali pa se bodo povisale odkupne cene njihovih pridelkov...

PRIZADEVNE PEVKE — Članice ženskega pevskega zbora »Miran Jarč« iz Črnomlja se pridno pripravljajo na 40. obletnico obstoja zbora, ki bo v jeseni. Seveda so najboljše vaje nastopi, zato so pred kratkim obiskale tudi starostnike v metliškem domu počitka in jim zaplele nekaj domačih pesmi.

V ZK MLADI IN ŽENSKЕ

ČRNO MELJ — Kljub velikemu izključevanju članstva iz Zveze komunistov število članov v črnomaljski občini še vedno narašča, prav tako pa je veliko zanimanje za idejnopolično usposabljanje. Pretekli teden so v okviru praznovanja dneva mladosti v Črnomlju sprejeli v ZK 28 novih članov, predvsem mladih in žensk iz neposredne proizvodnje iz semiškega in adleškiškega območja.

DVE NOVI ORGANIZACIJI ZK

ČRNO MELJ — Na nedavni seji občinskega komiteja ZKS Črnomelj so predlagali ustanovitev dveh osnovnih organizacij ZK, in sicer v obratu Tonose v Adlešičih ter v krajevni skupnosti Butoraj. V Dragatušu pa so združili osnovni organizaciji v osnovni šoli in v krajevni skupnosti v eno. Tako se sedaj v črnomaljski komite ZK povezuje 66 osnovnih organizacij.

Ribniški zobotrebcі

KOPAVAJO KROMPIR — V ribniški občini so se kmetje bali, da bodo morali zaradi snega in hladnega vremena okoli prvomajskih praznikov ponovno saditi krompir. Na srečo pa slabo vreme ni povzročilo hujših posledic. Krompir so začeli minuli teden že okopavati.

SPET ASFALT — Pred kratkim so asfaltirali cesto skozi Podklanc pod Bencarjem, asfaltni pa delajo še na cesti od Sodražice proti Sv. Gregorju. Na novo je pokrpana tudi magistralna cesta.

PRIDNE TOVARIŠICE — Tovarišice, zaposlene v sodraški osnovni šoli in vrtcu, so nekaj dni pred otvoritvijo novega vrtca zasakale rokave ter očistile in uredile prostore vrtca.

NEDA MED RIBNICANI — Ribničanje v zadnjih letih poslušajo vedeče ansamble jugoslovanske zabavne glasbe. Te dni je tu gostovala zagrebška skupina »Plava trava zaborava« s trenutno prvo damo domače zabavne glasbe, sarajevsko pevko Nedo Ukraden. Obe predstavi sta bili dobro obiskani. Taka gostovanja organizirata dom JLA in uprava telesnokulturnih objektov.

Drobne iz Kočevja

ŽIVAHNO OKOLI JEZERA — Okoli kočevskega jezera je te dni zelo živo. Tu urejajo okolico jezera. Tam črpajo iz njega vodo v cisterne in jo vozijo na kmetijske obrate, ob jezeru love ribe ribiči in krivolovci, vedno se najde kdo, ki pride k jezeru praat avtomobil, čeprav to ni dovoljeno. 28. maja pa smo v jezeru videli tudi prve letošnje kopalce.

ZA ODGOVORNE PA NI ZANI-MANJA — Medtem ko vse kupuje drva in se vprašuje, kako se bomo gredli jeseni in pozimi, pa očitno ponekod ni zanimanja, koga bomo izvolili na odgovorne dolžnosti. Za 29. maja je bil sklican področni odbor za Šuškov teren, da bi evidencialni možne kandidate za odgovorne dolžnosti v občini. Sestanka ni bilo, ker sta prišla nanj le dva. Očitno na tem terenu menijo, da je pomembnejše ogrevanje (prav tu pridno pripravljajo in žagajo drva) in obdelovanje vrto kot pa, kdo bo zupan.

Trebanjske iveri

ONI NASTOPIJO PROTI JUTRU — Na mokronoški folklorni prireditvi, ki je povezana z veselic, je bilo seveda videti tudi miličnike. Pa jih je vprašal eden izmed obiskovalcev, če bodo nastopili tudi oni, ko imajo tako lepe modre »noše«. In se je odrezal eden izmed miličnikov, rekoč: »Mi nastopamo šele proti jutru, ko se malo segreje.« No, na prireditvi, ki so jo domala v celoti izpeljali mladi Mokronožani, miličnikom ni bilo treba nastopiti.

GROSUPELJČANI PREKOSILI TREBANJCE — Kakor je znano, gradita dva nova stanovanjska bloka na Mirni ŠGP Grosuplje in Gabdeno in komunalno podjetje Trebnje. Nekdanji tregradovci so kar zeleni od zavisti, ko gledajo grosupeljski blok, ki raste iz zemlje kot goba po dežju.

IZ NAŠIH OBČIN

Adlešiči: prosilk še preveč

V adleškiškem obratu Tonose delajo tudi za izvoz

ADLEŠIČI — Medtem ko je bilo pred dobrima dvema letoma, ko je začel delati Tonosin obrat v Adlešičih, težko dobiti naenkrat dovolj delavcev, pa jih je danes toliko, da morajo nekatero celo odkloniti. Nekaj se jih je prav zaradi Tonose vrnilo v domači kraj, skoraj polovica pa se jih vozi, predvsem iz črnomaljskega konca. Sedaj imajo okrog 80 strojev in 103 zaposlene, a zaenkrat nimajo namena širiti proizvodnjo.

Veliko izdelkov, predvsem tistih, ki jih delajo pogodbeno, je že vnaprej prodanih. Tako so za izvoz v ZRN pogodbeno šivali kopalke, za švedsko kupca pa trenirke. Skupaj z Boro- vimi za domači trg pripravijo Startosov program, pogosto pa šivajo tudi Elanov program športnih oblačil. Seveda pa še vedno niso opustili dela, s katerim so v adleškiški Tonosi začeli, to je s šivanjem ženske, moške in otroške trikotaže. Čeprav ves osnovni in pomožni material dobijo iz ljubljanske Tonose, in zaenkrat pomanjkanja še niso čutili, pa se boje tudi tega, kajti v Ljubljani imajo velike težave z nabavo, odvisni pa so od uvoza.

Do začetka letošnjega maja so imeli v Tonosi težave z vodo. Voda je sicer bila, a ni imela soglasja za uživanje, zato v obratu tudi niso mogli razdeljevati malice, ampak so si jo delavke morale nositi od doma. Sedaj, ko imajo dovoljenje v rokah, pa se dogovarjajo z Integralom in Iskro o preskrbi s toplimi malicami.

katerim so v adleškiški Tonosi začeli, to je s šivanjem ženske, moške in otroške trikotaže. Čeprav ves osnovni in pomožni material dobijo iz ljubljanske Tonose, in zaenkrat pomanjkanja še niso čutili, pa se boje tudi tega, kajti v Ljubljani imajo velike težave z nabavo, odvisni pa so od uvoza.

B. M.

MAJHNA ELEKTRARNA V OTOKU?

VINICA — Predstavniki viniške krajevne skupnosti je dal na nedavni seji zborov občinske skupščine pobudo za oskrbo zasedke Otok v njihovi KS z električno energijo. Zasedek je tako rekoč še edini v Beli krajini, ki nima elektrike, ker pa je od najbližjega naselja oddaljen poltretji kilometer in težko dostopen, so v KS predlagali, naj bi v naslednjem srednjoročnem obdobju začeli graditi malo elektrarno, ki bi s tokom napajala Otok.

ŠE 25 STANOVANJ

RIBNICA — Do konca leta bodo v Ribnici dokončali gradnjo 25-stanovanjskega bloka, s čimer bo zaokrožena gradnja blokov v Ribnici. V njem bo največ eno- in dvosobnih stanovanj, 4 pa bodo trisobna. Stanovanja so že odkupile delovne organizacije, nekaj pa jih bo solidarnostnih. Interesentov za solidarnostna stanovanja je več, kot je teh stanovanj, zato bo že te dni izdelana prednostna lista. Soudeležba za nove stanovalce bo znašala od 1 do 20 odst. vrednosti stanovanja (kvadratni meter vaje okoli 50.000 din) odstotek pa je odvisen od števila družinskih članov, višine osebnega dohodka in nekaterih drugih pogojev.

M. G-č

SESTALA SE JE OBČINSKA SKUPŠČINA

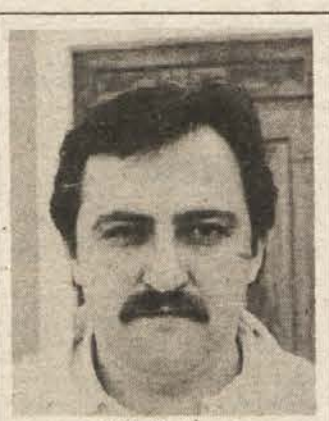
TREBNJE — Pretekli teden je bilo tu ločeno zasedanje vseh treh zborov trebanjske občinske skupščine. Na seji so sprejeli več odlokov in poročil ter obravnavali rezultate gospodarjenja v prvih treh mesecih. Delegati so obravnavali tudi poročilo o družbeni skrbi za borce NOV in vojaške invalide.

Iskra vpeljuje četrto izmeno

Zaradi velikega povpraševanja po elektrolitih bodo v mokronoški Iskri v nekaterih delih proizvodnega procesa vpeljali še četrto izmeno

MOKRONOG — V mokronoški Iskri so letos dobro zastavili. V pol leta so dosegli lanski celotni izvoz in na tuje trge prodali tretjino proizvodnje. Čeprav se zavedajo pomembnosti izvoznih nalog, je vendarle res, da izvažajo tudi zaradi strahu pred manjšim povpraševanjem na domačem trgu. Njihove kondenzatorje namreč vgrajujejo tudi v televizorje, po televizorjih pa je pri nas vse manjše povpraševanje.

»Priprani smo, da ne smemo čakati na padeč prodaje, zato se s vsemi silami trudimo za prodor na tuje trge, kakor kažejo naši rezultati, smo pri tem uspešni. Lahko se pohvalimo, da smo pri prvih letih težav dosegli 80-odstotno izkoriščenost teoretičnih zmogljivosti Tovarna obratuje 360 dni na leto in nekatero linije, kjer izdelujemo elektrolite, po katerih je največje povpraševanje, delujejo tudi ob sobotah in nedeljah. Poleg tega se v proizvodnjo vključujejo tudi režiži. V zadnjem času pa razmišljamo še o tem,

Jože Špehar

Nafta iz sodov

V Starem trgu čakajo na bencinsko črpalko

STARI TRG — V Starem trgu ob Kolpi sicer imajo bencinsko črpalko, če sploh še zasluži to ime — čeprav bi jo morali že davno zapreti, saj ne ustreza predpisom. Bencin, toda le navadni, in nafto je moč kupiti pri skladišču črnomaljske zadruge, katere prodajalec ga tudi prodaja. »Super bencin smo točili iz 200-litrskih sodov, a smo pred dvema letoma s takšno prodajo morali prenehati. Sedaj imamo v sodih le še nafto, pove Jože Špehar, trgovec v starotrški prodajni kmetijski zadrugi, ki sicer ne prodaja bencina, a kljub temu dobro pozna težave.

»Pri nas pri prodaji bencina ni dobička, nekoliko bolj je le pri nafti, ki je zaradi vse večjega števila kmetijskih strojev prodamo vedno več. Gre predvsem za to, da naredimo krajanojino uslugo, saj so do najbližje črpalke oddaljeni okrog 20 kilometrov.« pojasni Špehar. Pove, da jim Petrol pri prodaji bencina ne prizna razlita in vpliva vremenskih razmer kot ostalim, tako da imajo pri 4 tisoč litrih tudi 80 litrov manka. Zavedajo se, da bi bilo več prometa, če bi imeli tudi super bencin, tako pa ga na mesec sploh ne iztočijo 4 tisoč litrov.

»Našo bencinsko črpalko bi lani inšpekcijska služba že zaprla, kajti poleg vseh drugih pomanjkljivosti je speljano nad njo tudi električno omrežje. A jo je še pustila pod pogojem, da bi v kraju zgradili novo črpalko. Sedaj čakamo nanjo, gradil pa naj bi jo Petrol, ki bi poleg bencina prodajal tudi rezervne dele, gume, za kar je pri nas povpraševanje,« pravi Jože.

B. M.

Naložba bo nadomestila uvoz

Razen tega pa bodo smole še izvažali na zahodni trg — V kemični tovarni v Kočevju podpisali sporazum o skupnem vlaganju — Proizvodnja čez leto dni

KOČEVJE — Samoupravni sporazum o skupnem vlaganju v obnovo, posodobitev in povečanje zmogljivosti obrata »Smola I« so podpisali 30. maja sfinansirerji v prostorih kemične tovarne »Melamin« Kočevje. Janez Sropnik, direktor tozda »Kemeloli« katerega obrat je »Smola I«, je o tej investiciji dejal:

»Predračunska vrednost investicije znaša 427 milijonov dinarjev. Od tega je za 120 milijonov bančnih posojil,

približno 20 milijonov komercialnih posojil, sovlagatelji bodo prispevali 166 milijonov, ostalo pa so lastna sredstva. Glavni sovlagatelj iz sozda Kemija so Arbo, Color, Helios, JUB in Polikem-trgovina; med drugimi, zunanjimi sovlagatelji pa naj omenim Javor Pivka, Glin Nazarje, Novoles Novo mesto in Avto Kočevje.

S to investicijo bomo nadomestili proizvodnjo starega obrata, ki znaša 2.000 ton smol, razen tega se bo proizvodnja še povečala, in sicer na 7.500 ton. S tako povečano proizvodnjo bomo nadomestili uvoz teh smol, razen tega bodo del smol tudi

izvozili na zahodni trg.« Z investicijo bodo začeli v kratkem. Dokončali jo bodo v letu dni.

Na svečanosti ob podpisu sporazuma je predsednik KPO SOZD Kemija Dagmar Šuster poudaril, da so doslej v okviru tega sozda dokončali ali začeli izvajati na tak način 7 projektov in da so z rezultati zadovoljni. Direktor delovne organizacije Melamin Kočevje Miro Golubič je na kratko pojasnil pomen tega sporazuma, sekretar predsedstva OK ZK Kočevje Rudi Orel pa je izrazil zadovoljstvo, da po daljšem času investiranja v gospodarstvo v občini spet oživlja, in to ne le pri kemični tovarni, ampak tudi drugo (Orema, LJK).

J. PRIMC

NOVO MERILO

KOČEVJE — Na pobudo krajevnih skupnosti kočevske občine bodo v bodoče delili sredstva proračuna krajevnim skupnostim tudi glede na oddaljenost posamezne KS od občinskega središča ter oddaljenost vasi in zaselkov od središča KS. Doslej je bilo edino merilo število izvoljenih delegatov. Ta delitev velja le za sredstva, ki so namenjena za delo družbenopolitičnih organizacij in delegatskega sistema.

DECEMBRA PRVI TELEFONI

MOKRONOG — V mokronoški krajevni skupnosti se dela pri napeljavi telefonskega omrežja približujejo koncu. Drogovi za kable so že postavljeni, tudi kable so že skoraj vse nabavili. Računajo, da bodo prvi telefoni na novem telefonskem omrežju zavolnili konec decembra letos. Ostale pa bodo priključili, ko bodo obnovili telefonsko centralo. V mokronoški krajevni skupnosti naj bi imeli konec prihodnjega leta že 300 telefonskih priključkov in v vsaki vasi vsaj en telefon.

J. SIMČIČ

Rešitev le dolgoročna usmeritev

V Beltu zadnji čas posvečajo veliko pozornost vlaganju v opremo — Skladen razvoj obeh tozdov — Zaposlovanje kvalificiranega kadra

ČRNO MELJ — V tukajšnjem Beltu bodo letos zaključili in na novo začeli z vrsto investicij, ki bodo po današnjih cenah veljale 2 milijardi dinarjev. Vendar ne gre za vlaganja v zidove, ampak le v opremo, v to pa jih ženejo predvsem zastareli stroji pa tudi premajhne zmogljivosti in slabše kakovost izdelkov, kot jih zahteva trg.

Tako bodo zaključili posodabljanje v tozdu Livarna, torej v čistilnici in modelarni, v istem tozdu pa bodo začeli z rekonstrukcijo in modernizacijo, kjer si bodo poleg lastnih sredstev pomagali tudi z mednarodnim kreditom. Prav tako bodo vlagali v ti potrebe Tama-iz Maribora in Torpeda z Reke. Seveda pa bodo morale v te velike Beltove naložbe sovlagati tudi druge delovne organizacije, kot so Tam, Tehnoimpex, Dinara, Riko in še nekatere.

Kot je poudaril Janko Gladek, direktor Belta, so v njihovi tovarni prepričani, da je zanje sprejemljiva le dolgoročna usmeritev ter da ne smejo podležati kratkoročnim ukrepom, ki velikokrat niso ne racionalni ne učinkoviti. Kljub temu da jim bodo spre-membe v deviznem zakonu otežile gospodarjenje, pa bodo še vedno poskušali čim več izdelkov prodati na tuji trg. Sedaj izvozijo polovico proizvodnje, od tega 92 odst. na klirinški in 8 odst. na konvertibilni trg. Vendar se vedno bolj usmerjajo na Zahod, a ne na račun izvoza v vzhodnoevropske države, ampak na račun večje proizvodnje.

M. BEZEK

Zamuda pri referendumu

Zamuja priprava gradiva za razpis samoprispjevka — V kinu novi stoli — Izgube niso le sezone

KOČEVJE — Dopolnjeno gradivo v zvezi s pripravami za razpis referenduma za novi samoprispjevki ni bilo pripravljeno do roka, to so ugotovili na zadnji seji predsedstva OK SZDL. Izvršni svet občinske skupščine naj ugotovi, če so v komisiji za pripravo referenduma potrebne spremembe. Zaradi zamude pri izdelavi gradiva, ki bi moralo biti objavljeno v junjski številki Kočevskih novic, je bilo izrečenih več ostrih besed.

Po razmeroma burni razpravi je bil osvojen predlog, naj bi manjkajočih okoli 3,4 milijona din za nakup in Ugotovili so, da akcija »88 dresov za tovariša Tita v vsako krajevo skupnost«, po kateri naj bi v vsaki KS imeli do letos urejen ta spominski park, dobro napreduje, saj v veliki večini KS te parke že imajo ali pa jih bodo dokončali letos. Izjema sta Stara cerkev in Struge, kjer še nimajo lokacij, in Rudnik-Šalka vas, ki bo park uredila hkrati, ko bodo urejali okolico ruđiškega jezera.

montažo stolov ter utrditev tal v kinu Jadran v Kočevju dobili iz proračuna prispevkov za SIS družbenih dejavnosti ob koncu leta. Ta investicija bo veljala blizu 7,8 milijona din. Ne bo pa denarja za ureditev zunanje avle kinu in gostinskega lokala ter projekcijske kabine, kar bi veljalo še 12 milijonov din.

MIRNA — Čeprav na novo priključeni telefoni na Mirni ne bodo zavzeli prav na dan krajevnega praznika, kakor je obljubila komisija, ki je vodila dela, je bilo delo vendarle opravljeno v roku. Mirnska krajevna skupnost je tako dobila 200 novih telefonskih priključkov in zdaj je ne bo vasi, ki ne bi imela telefona.

»Naš odbor je imel s telefonijo veliko več dela, kakor smo si predstavljali, ko smo sprejeli zadolžitve,« pravi Jože Brate, predsednik odbora za izgradnjo telefonskega omrežja. »Predvsem so nam dale misliti zagate, ki jih prej nismo predvideli. Najtrši oreh je prav gotovo bilo zbiranje materiala. Da smo telefonski kable sploh lahko naročili, smo morali zbrati 12 ton bakra. Akcijo smo zastavili zelo na široko in reči moram, da smo baker zbiral doma po vsej Jugoslaviji. Druga velika težava je bila zbiranje denarja. Sleherni je hotel vedeti, kakšna bo

»Še mi nismo vedeli za ceno telefona«

Konec tega meseca v KS Mirna 200 novih telefonov

ceña telefonskega priključka, kdaj bodo telefoni, vsega tega pa še mi v odboru nismo vedeli. Kako bi tudi vedeli, saj smo po projektni dokumentaciji računali, da bomo potrebovali za okoli dva milijona dinarjev kablov, nazadnje pa so stali kabli kar 10 milijonov dinarjev. Zdjaj bo cena enega telefonskega priključka okoli 55 tisoč dinarjev, kar pa je glede na razvejano omrežja malo. Seveda ne bi mogli vsega narediti, če bi ne bilo veliko deli opravljenih v naši lastni režiiji. Veliko so pomagali krajani, iskali smo cenejše izvajalce, medtem ko je PTE sodelovalo samo pri polaganju kablov in vezavi,« je povedal Jože Brate.

Jože Brate: Da smo sploh lahko naročili kable, smo morali zbrati 12 ton odpadne bakra.

ceña telefonskega priključka, kdaj bodo telefoni, vsega tega pa še mi v odboru nismo vedeli. Kako bi tudi vedeli, saj smo po projektni dokumentaciji računali, da bomo potrebovali za okoli dva milijona dinarjev kablov, nazadnje pa so stali kabli kar 10 milijonov dinarjev. Zdjaj bo cena enega telefonskega priključka okoli 55 tisoč dinarjev, kar pa je glede na razvejano omrežja malo. Seveda ne bi mogli vsega narediti, če bi ne bilo veliko deli opravljenih v naši lastni režiiji. Veliko so pomagali krajani, iskali smo cenejše izvajalce, medtem ko je PTE sodelovalo samo pri polaganju kablov in vezavi,« je povedal Jože Brate.

Iznajdljivim gre vedno bolje

Iz izgub se zgoj s pridnostjo ne da izkopati — Nove zamisli odpirajo nove poti

BREŽICE — Izguba je v prvem trimeseju presenetila nekatere delovne kolektive, ki so se ji do zdaj še kar spretno izmikali. Skupna vsota izgub je dosegla 229 milijonov dinarjev ali 46 odst. več kot lani ob tem času. Vodi Tovarna prikolic IMV s 153 milijoni dinarjev, kjer so to pričakovali, saj bo do odzdravitve gotovo preteklo še veliko vode.

V težkem položaju je tudi Trimov tozd Jeklene konstrukcije v Dobovi. S svojo proizvodnjo ne more več konkurirati drugim ponudnikom in se tudi ne more zanašati na občasne izvozne pogodbe. Kolektiv stiskajo velike podražitve materiala, kopičijo se zaloge gotovih in nedokončenih izdelkov, pa tudi stroji so slabo izkoriščeni, komaj 69-odstotno. Zaradi tega iščejo dopolnilne programe, kot so bivalni objekti in kotli za kurjenje z lesnimi odpadki. Računajo, da se bodo do izteka polletja že otrsli izgube, še lažje pa bi jim bilo, če bi jim matična organizacija nudila učinkovitejšo pomoč.

V Termah skušajo izboljšati gospodarjenje s preražnjenim delovnega časa in zmanjšanim zaposlovanjem sezonskih delavcev ter s popravilno ponudbo ter uvajanjem bolj domiselnih oblik privabljanja gostov. Precej truda bodo morali vložiti v saniranje razmer tudi pri Prevozu, kjer se odslej naprej ne bodo mogli več izmikati povezovalju v večje sisteme in se tako uveljaviti tudi v tujini. S popravilno ponudbo in zmanjševanjem rezijskih stroškov tudi pri Posavju računajo na boljše rezultate že ob polletju, čeprav niso bili še med izgubljaj. Izgub se bodo poskušali čimprej otrsiti še Invalidske delavnice, Tozd Gozdarstvo, Cestno podjetje in Brebus. Termam in Agrari pa je izvršni svet občinske skupščine priporočil, naj iščejo rešitve za

boljše izkoriščanje termalne vode. Razvoj obeh dejavnosti, turizma in cvetličarstva ter vrtnarstva, je odvisen od novih virov tople, ki jih zdaj raziskujejo, vendar bi kazalo te raziskave pospešiti. Povsod, kjer so v težavah,

čeprav jih izgube še ne pestijo, po starem načinu gospodarjenja ne bodo prišli daleč. Iskanje novih poti zahteva več znanja in domislivosti ter sprotne prilagajanje razmeram na tržišču. J. TEPPEY

TEDEK POUKA V SLOVENSKI ŠOLI — Otroci naših zdomcev iz Okolice Nuernberga in Ansbacha so prejšnji teden končali obisk pri vrstnikih iz Krškega. Osmero učencev in dve učiteljici slovenskega dopolnilnega pouka je bilo hvaležno vodstvu osnovne šole Jurija Dalmatina v Krškem in občinski konferenci SZDL, ki sta jim omogočila nadvse koristen delovni obisk v domovini. (Foto: P. Perc)

Star papir ni za v smeti

Zbiranje papirja je vsestransko družbeno koristno

KRŠKO — V zadnjem času smo pričali dokaj obsežni in drugačni, bolj sveži propagandni akciji za zbiranje starega papirja, kot smo bili vajeni doslej. »Papir je denar, energija, deviza« in še kaj buči iz radijskih in televizijskih sprejemnikov; o tem, da star papir ni za v smeti, opozarjajo tudi naši časniki.

»Samo v tovarni Djuro Salaj v Krškem bi potrebovali vsako leto okoli 30.000 ton starega papirja, uspe pa

zbirajo vse vrste papirja, kar je prav škoda pa je, ker ga niti Dinos niti Surovina v glavnem ne moreta sortirati, mi pa izmed osmih vrst papirja, kot ga razvrščamo papirničari, lahko uporabimo zlasti peto vrsto, to so predvsem stari časopisi in revije. Prava škoda je, da gre precej časopisov tudi med karton, iz tega pa nikoli več ne moremo dobiti časopisnega papirja. Le iz papirservisa dobimo ustrezen, presortiran star papir,« pravi Bojan Hotko.

P. PERC

ZMAGOVALCI «VESELE ŠOLE» V PODBOČJU

PODBOČJE — Na občinskem tekmovalnem »Vesela šola« za krško občino, ki ga prireja uredništvo Pionirskega lista, so zmagali: Miha Vuk (3. razred OŠ Raka), Damjana Škulj (4. razred OŠ Gorjanskega bataljona Podbočje) in Urška Gabrič (4. razred OŠ 14. divizije Senovo), Milica Lekš (6. razred OŠ heroja Milke Kerin Leskovec), Natalija Kranjc (7. razred OŠ heroja M. Kerin) in Ivo Gomilšek (8. razred OŠ Adama Bohoriča Brestanica). Učenci osnovne šole Jurija Dalmatina se tokrat niso udeležili tekmovalja.

»Kjer ni, še vojska ne vzame...«

Ob sedanjih stiski še vrtnetarji že porabljenega zdravstvenega denarja?

SEVNICA — Občinske zdravstvene skupnosti ne čaka na seji prihodnji tork ne kaj lahka naloga: ob rastoči izgubi mora sprejeti finančni načrt, za nameček pa grozi še vračilo porabljenega republiške solidarnosti?

Kako se bo pričel klobčič odmotavati, je odvisno tudi od republiške zdravstvene skupnosti. Tam pa govorijo med drugim, da bi morala sevnška občina vrniti tisto, kar je že lani in letos porabila. »Kakorkoli že bo, ne bo odkod vrniti,« nemočno zmiguje z rameni tajnik te skupnosti in vodja sis Ljubo Motore. V predloženem finančnem načrtu se Sevnčanom otepa še dogovorjena obveznost za sovlaganja v bolnišnici Celje in Brežice, kamor že lani niso prispevali ničesar. Ti se jim, če obveznosti ne bodo poravnali, lahko maščujejo tako, da jim te denarce zaračunajo v ceni storitev.

Velika postavka v računih sevnške zdravstvene skupnosti so obveznosti za sedaj že kar devet dializantov. Te osebe živijo po najbolj udobnih krajih v občini. Njihove dialize stanejo okrog 35 milijonov dinarjev. Nekateri so zaradi tega že spraševali, ali to ne kaže na kakšne posebnosti krajev, vendar tega ni mogoče trditi, ker prihajajo iz najrazličnejših koncev.

A. ŽELEZNIK

Bojan Hotko: »Če ne bi dobili starega papirja, bi vsako leto morali posekati okoli 400 hektarov gozdov. Julija in avgusta, med šolskimi počitnicami, se precej pozna, ker ni zbiralnih akcij.«

papirja je celo polovica starega papirja,« razlaga Bojan Hotko, referent nabave v tovarni »Djuro Salaj«, ki je obenem z drugimi članicami sozda Slovenijapapir podprla propagandno akcijo. Trajala naj bi do šolskih počitnic, stala pa bo okoli 7 milijonov dinarjev. Računajo, da bo to prejkone dolgoročno naložba. Podobno akcijo je na Hrvaškem izvedel zagrebški Unijapapir z Vjesnikom.

»Papir od šolskih akcij, žal, največkrat ne konča pri nas. Šolarji pač

ZABUKOVJE: SAMOPRISPEVEK ZA ASFALT

ZABUKOVJE — V tej kozjanski krajevni skupnosti so krajan v nedeljo glasovali o uvedbi krajevnega samoprispevka. Prejšnji se je bil namreč iztekel konec predlanskega leta. Po stopnji 1,5 odstotka nameravajo v naslednjih petih letih zbirati denar za asfaltiranje ceste Zabukovje — Podvrh — Marof. »ZA« samoprispevek je glasovalo 59,55 odstotka volilcev.

Ves presežek krajevnim skupnostim

Z njim bodo obnavljali propadajoče kulturne domove

BREŽICE — Iz četrtega referendumskega programa bo brežiški kulturni skupnosti ostalo 3.466.000 dinarjev, ki so jih v celoti namenili za popravilo prosvetnih domov. Izvršni svet je sicer predlagal, da bi 866 tisočakov izločili za urejanje poročne dvorane v brežiškem gradu, vendar so zbori občinske skupščine na skupnem zasedanju s skupščino kulturne skupnosti dali prednost domovom. »Nekateri od njih zelo hitro propadajo in so v tako slabem stanju, da so obiskovalci prireditelj in nastopajoči v življenjski nevarnosti.

Komisija, ki je pripravila predlog za razporeditev presežka iz 4. samoprispevka, je predlagala takole porazdelitev za domove po krajevnih skupnostih: za Artiče 280 tisočakov, za Cerklje 488, za Dobovo 930, za Sromlje 660, za Veliko Dolino 230 in za Brežice 878 tisočakov.

Prvi bodo prišli na vrsto v Cerkljah, kjer želijo letos nadaljevati z obnovo, za katero so krajanji doslej prispevali veliko prostovoljnega dela in denarja. Takoj za Cerkljami bo dobila denar Dobova, kjer morajo najprej zamenjati strešno konstrukcijo in enako kot v Cerkljah poskrbeti za ogrevanje ter obnovo odra in napevalju. Tudi Sromljani bi radi na novo prekrili streho na stari šolski stavbi, ki so jo v veliko delovno zavzetostjo spremenili v prosvetno dom.

Za njimi bo na vrsti Velika Dolina, prav tako za streho in nekatera nujna vzdrževalna dela. V Brežicah dokončujejo obnovo avle, preurediti pa morajo tudi oder, ker je zdaj njegova uporaba prepovedana. Tudi kino dvorana nima pred ognjem varne preobleke in tako, kot je, smejo uporabljati samo še leto dni.

J. T

BANKA BLIŽE OBČANOM

BREŽICE — Delovnim organizacijam in občanom se je odprtjem novih prostorov posavske banke poleg blagovnice izpolnila dolgoletna želja po pomnožitvi okenc za stranke, saj bodo vrste pred njimi poslej krajše. Še najbolj bodo zadovoljni kupci v blagovnici in turisti, ki pogosto negodujejo. Banka v mestnem središču je bila doslej preveč oddaljena in preveč utesnjena. V novih prostorih je začela poslovati ta teden.

KAMILA VOLČANŠEK MED ŠOLARJI V BREŽICAH

BREŽICE — V domu JLA so se v ponedeljek, 3. junija, zbrali učenci osnovne šole bratov Ribarjev, ki so letos tekmovali za bralno značko. Vseh tekmovalcev je bilo 542, več kot polovica vseh učencev. Značke, pohvale in priznanja jim je tokrat podeljevala akademska slikarka Kamila Volčanšek, brežiška rojakinja, ki se je uveljavila kot ilustratorska mladinskih knjig. Cicibanove značke je dobilo 125, cicibanove pohvale pa 83 učencev. 127 bralcev si je prislužilo Kajuhovo bronasto značko, 75 bronasto priznanje, 35 Kajuhovo srebrno značko in 34 srebrno priznanje. Zlato Kajuhovo značko je prejelo 38 učenec, 25 pa zlato priznanje. Učenci, ki tekmujejo za bralno značko vseh osem let, so dobili še knjižno darilo — Partljičevo delo »Hotel sem prijati sonce«.

KRAJEVNI PRAZNIK BRESTANICE

BRESTANICA — Brestaničani praznujejo krajevni praznik 7. junija — na dan izgnancev, prav tako kot občani krške občine občinski praznik. Na slavnostni seji skupščine krajevnih skupnosti in vodstev družbenopolitičnih organizacij bodo jutri podelili bronaste znake OF. Ta priznanja bodo dobila: DPM Brestanica, tozd Tes Senov; OO ZSMS Brestanica; Ivan Kokovičič, Dolenji Leskovec; Jože Mirt, Armeško; Janez Kavčič, Alojz Šabec, Ivan Ulčnik, Olga Bračun, Vera Maslovarič in Armin Tomašič, vsi iz Brestanice. Lovska in ribiška družina pa sta danes ob svoji 40-letnici na brestaniškem gradu odprli razstavo, ki bo na ogled do nedelje.

PRIZNANJA 249 KRVODAJALCEM — Na Senovem in v Krškem so 27. in 28. maja na proslavah dneva krvodajalcev podelili 249 priznanj, značk in plaket dolgoletnim krvodajalcem. Na slovesnosti v krškem Delavskem domu Edvarda Kardelja je predsednica občinskega odbora Rdečega križa Meta Habicht poudarila, da je krška občina s 1600 do 1700 krvodajalci vsako leto vodilna v Posavju in v republiškem vrhu. Za tak uspeh imajo ob krvodajalcih precej zaslug tudi aktivisti RK, sindikata in Socialistične zveze. Na sliki: 47-letni delavec Celuloze Djuro Kovač prejema plaketo za 50-krat darovano kri! (Foto: Perc)

Leskovški praznik svobode

Plakete KS častna priznanja in bronasti znaki OF

LESKOVEC — Ob 40-letnici svobode je bil nedeljski krajevni praznik KS Leskovec še tolikanj bolj slovesen. Na svečani seji skupščine krajevnih skupnosti in krajevnih konferenc SZDL so pregledali uresničevanje družbenopolitične in gospodarske dejavnosti v KS ter sprejeli smernice za prihodnje srednjeročno obdobje.

PRVIČ PLAKETE KS LESKOVEC — Milan Percoci je za Slovenski bataljon 1. krajiške brigade, v katerem so se borili številni izgnanci, prejel najvišje priznanje KS — plaketo.

V zelo bogatemu kulturno-zabavnem sporedu so sodelovali: pihalni orkester

Pomagajo brez odvečnih besedi

Zgledno razvito krvodajalstvo in ostale oblike pomoči — Vse več mladih

SEVNICA — Ekipa republiškega zavoda za transfuzijo krvi rada prihaja v to mesto. Med krvodajalci se jih vedno najde dosti, ki so ob prihodu avtomobilov voljni zavirati rokave in znositi v dvorano Partizana vse potrebno za njeno nemoteno delo.

Obstaja tudi nepisano pravilo, da transfuzijska skupina zbere na delovni dan kri povprečno od 250 prostovoljnih krvodajalcev. V Sevnici jih je prvi dan letošnje krvodajalske akcije, 27. maja, prišlo 328, naslednji dan pa še 192. Novi predsednik občinskega odbora Rdečega križa Milan Gabrič navaja še zanimivo ugotovitev s te akcije: kri je dalo mnogo mladih, ki torej šele stopajo v vrste darovalcev te nepogrešljive življenjske tekočine. »Ta mladina nas je prijetno presenetila, saj na predhodne sezname krvodajalcev, ki jih imajo po naših organizacijah, sploh vpisani niso bili,« pravi predsednik Milan Gabrič.

Tudi sicer so ljudje po sevnški občini odprti rok, če je treba pomagati. V zadnji akciji za pomoč lačnim v Afriki so v največjih sevnških kolektivih že prvi dan poslali bloki za to pomoč. V celoti so za ta namen zbrali v občini

vsak dan, razen ponedeljka in četrta, od 8. do 16. ure — radi prevzamejo vse, kar kdo prinese.

Po solah je bilo te dni živahno tudi pri sprejemih v vrste Rdečega križa. Po terenskih odborih budno spremljajo sosedsko pomoč. Bolne obiskujejo, kadar to pomoč potrebujejo, ne le ob praznikih. »Naši aktivisti ne prirejajo dolgih sestankov z mnogo besedi, temveč ukrepajo, kjer je treba.

● Ponavadi najdemo ob krvodajalskih akcijah besede pohvale le za večje kolektive: Liso, Jutranjko, Kopitarno idr. Posnemanja vredni primeri so tudi v manjših kolektivih. Iz sevnške lekarne so na zadnji akciji darovali kri prav vsi zaposleni.

Milan Gabrič: »Ljudje radi pomagajo.«

Krške novice

KO BO SIN... — Prizor iz gostilne Šinkovec, slabo uro pred pričetkom mednarodne speedway dirke za zlato znak občine, gostov, predvsem ženskih piva in brizgancev, se kar tre. Nekdo bi rad nekaj pojedel, mladenič za šankom pa mu prijazen odvrne, da hrano ne bo nič, ker šele prevzema gostilno od mame. Ne bi bilo bolje, če bi lokal v neposredni bližini stadiona Matije Gubca preimenovali kar v bilje. Da konkurenca le nekaj velja, pa naj bi pokazala že prihodnja prireditelj na stadionu, kajti AMD Krško je dodelilo prostor pred vhodom na tribuno gostilni Solaja s štirimi zvezdicami zato, ker se pač ne sme primeriti, da bi obiskovalcem krulilo v želoledih zavojljo nepodjetnih gostincev.

POLŽEVA GRADNJA — Krajevni, ki so si lično uredili hiše v okolici Šolske ulice, se že lep čas jezijo na počasne birokratske mlane in nemoče, da bi vendarle kdo prisilil Krisperjeve, ki so pred 10 leti pričeli graditi izjemno veliko stanovanjsko hišo, da vsaj zavarujejo gradbišče. Tako pa načrtovana »galeja« in gradbeni material žalostno propadajo, kletni zidovi (brez prve plošče!) pa so za otroke prebljubljeno, a zelo nevarno akrobatsko sprehajališče.

SOLZE — Otroci naših zdomcev iz okolice Nuernberga, ki so teden dni obiskovali pouk v osnovni šoli Jurija Dalmatina in bili gostje na domovnih vrstnikov v Krškem, so se s težkim sremem poslovili. Čeprav so bili v večini rojeni v Nemčiji in lažje govorijo nemško, ker tudi mislijo nemško, marsikomu solze orosile oči ob slovesu.

Sevnški paberki

POSKUSITE SE V SPRETNOSTI — Domače avto-moto društvo in sekcija Studenec prirejata v nedeljo rally. Vožnja ni prezahtevna, niti uporabi goriva ne, saj se bo vozilo le na Impolce do Studenca, kdor se žel preiskusiti, naj bo v nedeljo ob 9. uri na startu pri domu na Impolci.

FILM ZA LJUBITELJE ŽIVALI — Društvu gojiteljev malih živali je uspelo v Sevnico pridobiti zanimiv film: mači barvni film »Oaza miru«. Film bodo zavrteli v sevnškem kinu v nedeljo ob 8. uri. Društvo vabi na ogled tudi lovce.

DRAGO PRANJE — Iz ust delegatov je bila na zadnji seji občinske skupščine izrečena kritika, da ne perejo mestnih ulic. Roko na srečo krajevna skupnost je to storila minul petek. Da to ni pogosteje, so krive finančne. Ena sisterna vode namreč velja 8.000 dinarjev, ulic pa je mnogo. Niskrivnost, da bi bile metle v rokavi občanov cenejše.

DOGREVANA VODA — Ob otvoritvi je voda v novem sevnškem bazenu dosegla 21°C. Ker je vodovod na voda dosti hladnejša, je sistem dogrevanja iz Kopitarne kar učinkovit. Vstopnina za otroke je 60, za odrasle pa 90 dinarjev.

AVTOBUS ZA LJUBLJANO

SEVNICA — Integral je uvedel 1. junija novo avtobusno progo iz Sevnice v Ljubljano in nazaj. O delavnici odpelje iz Sevnice ob 7.30. uri, v Krnelju je ob 8. uri, v Ljubljani pa ob 9.45. Iz Ljubljane se vrača ob 16. uri in pripelje v Sevnico ob 18.15.

O gibanju »zelenih«

A. Štampohar: »Člani Društva kmečkih fantov in deklet so nosili zelene obleke, povezoval pa jih je simbol — štiriperesna deteljica.« — Razstava o delovanju društev bo v Dol. galeriji

NOVO MESTO — Čez dober teden (predvidoma 14. junija) bodo v Dolenjski galeriji odprli širše zasnovano in že za lani napovedano razstavo o predvojnih družinskih kmečkih fantov in deklet na območju današnjih občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje. O delovanju društev, ustanovljenih med letoma 1924 in 1937, bo pričalo nad 350 eksponatov: pisnih dokumentov, fotografij in najrazličnejših predmetov.

Anton Štampohar

Ta prikaz bo spremljal obsežnejši, bogato ilustriran katalog z daljšo zgodovinsko razpravo o naprednih gibanjih med obema vojnima na Dolenjskem, razvidnih tudi iz dejavnosti omenjenih društev.

»Razstavljeno bo vse, kar je bilo moč z velikim naporom zbrati v zadnjih letih in kar je bilo dosegljivo že prej,« pravi zgodovinar Anton Štampohar, kustos oddelka NOB v Dolenjskem muzeju, ki je razstavo zasnoval in napisal besedilo za katalog. »Najzanimivejše bo prav gotovo fotografsko gradivo iz dejavnosti društev, tega je tudi največ. Zatem bodo na ogled društvena pravila, najrazličnejši arhivski dokumenti. Velika škoda je, da se niso ohranili društveni arhivi, zato nimamo podatkov niti o številu članstva.«

— Kako je gradivo prišlo v muzej?

»Največ z zbiralnimi akcijami. Vano so se vključili tudi nekdanji člani društev kmečkih fantov in deklet. Nekateri so se zelo izkazali. Tako smo največ najrazličnejšega in dragocenega gradiva dobili od Pavle Brulc, nekdanje članice društva v Gotni vasi. Podarila je sto številko društvene publikacije Gruda in lastnoročno izdelan ženski kroj. To je prav gotovo najdragocenejša, kar smo dobili z zbiralnimi akcijami. Starejši se bodo še spomnili, da so člani teh društev nosili posebne obleke zelene barve, za simbol pa štiriperesno deteljico.«

— V čem je bil glavni smisel delovanja teh društev?

»To so bila kulturno-prosvetna društva, ki so največ pripomogla h kulturnemu, prosvetnemu in celo gospodarskemu dvigu podeželja. Prirejale so predavanja, tečaje, uprizorjale dramatične igre, proslave pa tekme koscev, žanjic in celo tekme tesačev. V Gotni vasi so med drugim nameravali uprizoriti Kreftovo Veliko puntarijo, a do tega ni prišlo. Zelo razširjene so bile knjižnice. Skoraj pri vsakem društvu so hoteli imeti pevski odsek. V Gradcu je tako nastala pesem, Kosce koso brus, ki so jo kasneje prevzeli partizani. Na proslavah so se spominjali puntarskih časov in Matije Gubca.«

— Ali to pomeni, da so društva na ta način izpričevala svojo pripadnost?

»Iz celotne dejavnosti je razvidno, da so se v društvih kmečkih fantov in deklet širile napredne stvari, revolucionarne ideje. K temu je veliko pripomogla komunistična partija, ki je prav v teh društvih imela tudi plodna tla za delovanje. Seveda so takratne oblasti budno pazile, da se društva ne bi preveč spolitizirala. A ker se je slednje dogajalo, so bila mnoga društva razpuščena. Tako jih je na Dolenjskem, kjer je bilo ustanovljenih 25, le malo delovalo daljši čas. Od vseh sta najdlje neprekinjeno delovali društvi v Podhosti in Gotni vasi. Gotensko društvo je bilo sicer najaktivnejše.«

I. ZORAN

Izbrani odri pojdejo v Celje

Ob koncu prvega dne tridnevne zaključne prireditve 28. srečanja gledaliških skupin Slovenije bodo nastopili tudi Sevničani — Festival novosti in iskanj

CELJE — Dokaz, da smo Slovenci zares gledališko ljudstvo, je poleg šeststo gledaliških skupin, ki redno delujejo, tudi vsakoletno srečanje gledališnikov. Zaključna prireditev letošnjega, osemindvajsetega srečanja gledaliških skupin Slovenije bo od 13 do 15. junija v Celju. Na tem festivalu nepoklicnih gledališč bo nastopilo enajst skupin, ki jih je predlagal selektor Matjaž Zupančič, kot si je njihove predstave ogledal na območjih in drugih prireditvah osemindvajsetega srečanja.

Iz programa celjske prireditve bosta razvidni dve najpomembnejši obliki dela gledaliških skupin. Prvo predstavlja tekoča gledališka produkcija, zaobsega pa dosežke ljubiteljskega, ki se po načinu dela in celo izrazu približuje stvaritvam poklicnih gledališč. Te dosežke bo v Celju manifestiralo šest amaterskih odrov: Dramatično društvo iz Idrije, Prešernovo gledališče iz Kranja, Šentjacobsko gledališče iz Ljubljane, Gledališče »Tone Čušar« z Jesenic, Odrer treh herojev iz Pirniča in Odrer mladih iz Sevnice. Slednji se bo predstavil z »Zlatimi čevlji« Dominika Smoleta, kakor jih je za uprizoritev pripravil domači režiser Peter Žuraj.

NOVO MESTO — Preteklo soboto so se na tradicionalni folklorni prireditvi Igraj kolo, ki je bila na mokronoškem gradu, spet predstavili folkloristi iz sedmih skupin. Kakor je pokazal obisk številnega občinstva, so take prireditve dobrodošle. Žal pa na tej prireditvi, ki so jo zgedno pripravili mladi Mokronožani ob pomoči ZKO, ni bilo domačih folklornih skupin iz Dolenjske in Bele krajine. Na sliki: folklorne skupine so se v mimohodu predstavile vsem Mokronožanom. (Foto: J. Simičič)

ŠOLA EN DAN KULTURNA DELAVNICA

DOLENJSKE TOPLICE — Minuli petek je imela tukajšnja osnovna šola kulturni dan. Učenci, razdeljeni v skupine, so se učili peti v zboru, pripravili gledališki prizor, risali v naravi in celo pisali pesmice. Pod vodstvom večjega števila tako imenovanih mentorjev, med katerimi so bili tudi nekateri znani dolenjski pesniki in slikarji, so spoznavali Dolenjsko iz več zornih kotov. Sploh je bila šola ta dan ena sama kulturna delavnica. O tem, s čim so se ukvarjali in kaj so naredili, so učenci poročali na skupni prireditvi v prvih popoldanskih urah.

Začetek z Marinčem

Razstavo del akademskega slikarja Jožeta Marinča v Galeriji Krško bodo odprli drevi

KRŠKO — Drevi ob 19. uri bodo v Galeriji Krško odprli razstavo del akademskega slikarja Jožeta Marinča iz Kostanjevice. Marinčev likovni svet bo obiskovalcem predstavil umetnostni zgodovinar Jožef Matijevič, kustos Dolenjske galerije v Novem mestu. Na otvoritveni slovesnosti bo kulturni program: Vida Kuselj in Ivan Mirt bosta brala aforizme, ki jih je napisal Črt Čargo. Na citre bo igral Miran Kozole.

Razstava, ki je posvečena prazniku občine Krško, bo odprta do 21. junija. Vsak dan si jo bo moč ogledati od 9. do 12. ter od 15. do 18. ure, ob sobotah od 14. do 18. ter ob nedeljah od 9. do 12. ure.

KONCERT DVEH ZBOROV

BOŠTANJ — V soboto sta v tem kraju nastopila na skupnem koncertu mešana zborov Prosvetnega društva Primož Trubar iz Loke pod vodstvom Tatjana Goriškeve in Jutrjanke pod vodstvom Cirila Udovca. Obsevnost je od obeh zborov izposlilo še dodatke. Na koncu sporeda sta zborov nekaj pesmi zapela skupaj.

B. H.

Mnogi pesnikujejo, celo šivilje

Pesmi, ki jih pišejo delavci, je moč prebrati tudi v nekaterih tovarniških glasilih — Piščoče šivilje sevniške Lisce imajo celo literarno glasilo

DOLENJSKA, POSAVJE — Med desetstisoč zaposlenih v teh regijah jih ni malo, ki se jim delovni dnevi iztekojo na kulturnem področju, večini teh na vajah in nastopih pevskih, godbenih, gledaliških in drugih skupin. Nekateri v prostem času slikajo, kiparajo, nekaj pa jih piše. O tistih, ki se poskušajo izraziti z literarno besedo, pa bi tokrat radi povedali kaj več. Kajpak bolj na splošno.

Začnimo z ugotovitvijo, da je pravzaprav že v vsakem delovnem kolektivu kdo, ki je za marsikaterga od teh še nismo slišali in morda tudi nikoli ne bomo, medtem ko smo dela drugih lahko že prebrali. Objavili so jih na razne načine, v glasilih svojih delovnih organizacij pa tudi v drugih publikacijah. Med literarnimi spisi prevladujejo pesmi — od najpreprostejših, ljudsko pesem posnemajočih verzifikacij do že kar izdelanih, ubranih pesniških stvaritev.

Ljudje, ki bolj ali manj veče sučejo literarno pero, si zvečini služijo kruh v večjih gospodarskih organizacijah. Še posebej tistih, ki kulturi ne kažejo neprijaznega obraza. Podobno kot drugi, ki so lahko razvili svoje ustvarjalne ali poustvarjalne ambicije, so se brusili tudi literarni oblikovalci, pri čemer jih je okolje odkrito spodbujalo. Spodbuda pa slehernemu, ki ustvarja, veliko pomeni. Kajti običajno je v takem primeru ustvarjalcu tudi omogočeno, da svoja dela objavi in se tako uveljavi.

Literarne prispevke, ki jih pišejo člani proizvodnih kolektivov od najpreprostejših delavcev in delavk do

inženirjev, zasledimo v vrsti tovarniških glasil na Dolenjskem in v Posavju. Na prvem mestu bi tu omenili glasilo kraškega lesnega kombinata Novolesa, ki je pisničkim odprlo stalni literarni kotiček. Verze pa so do zdaj objavljala tudi glasila Pionirja, IMV Krke in še katero ime bi lahko dodali.

V Posavju skrbijo za literarno področje bolj kot ostali v kolektivih krške jedrske elektrarne in sevniške Lisce. Medtem ko so v jedrski enkrat ali dvakrat izdali tiskano literarno-glasilno publikacijo, izhajajo v Lisci posebno literarno-glasilo »Šivi in verzi«. Do zdaj je izšlo že šest števil tega ciklostiranega lista, zadnja letos marca.

Ob prelistavanju Liscinega literarnega glasila postane pozornost na več reči, najbolj pa na dejstvo, da skoraj vse prispevke podpisujejo ženske. V marčni številki je osem sodelavk. V glavnem so objavile pesmi. Albert Felician, ki glasilo urejuje, pravi, da so sodelavke predvsem preproste šivilje iz Liscinih tozdogov in obratov. Do zdaj se je okoli glasila zbiralo kakih dvajset pesnic — delavk. »Razveseljivo je«, ugotavlja Felician, »da se na toliko in toliko časa pojavi povsem novo ime. Zavedamo se, da ne objavljamo samih biserov, zato želimo pridobiti mentorja, ki bi našim literatkam znal svetovati. Sicer pa je za zdaj najpomembnejše to, da pišejo in da glasilo lahko izhaja«

I. Z.

kultura in izobraževanje

Prvič z Brechtom

NOVO MESTO — Drevi ob 20. uri se bo v novomeškem Domu kulture v okviru mladinskih kulturnih dnevoj prvič predstavila domača amaterska skupina za gledališče (in dramaturgijo), ki deluje pri občinski konferenci ZSMS Novo mesto. V skupini je okrog 16 mladih, predvsem srednješolcev, vodi pa jo študent filozofije Matjaž Berger. Publiki se bodo prvič predstavili z »Ukrepom« Bertolda Brechta.

Matjaž Berger

»Za Brechta smo se odločili,« razlaga vodja skupine in tega projekta Matjaž Berger, »ker s svojo dramaturgijo omogoča pot v tipično dolenjsko dramaturgijo, ki jo predstavlja Miran Jarc in Slavko Grum. S tem bomo oba avtorja tudi približali javnosti. Brechtova književnost ni abstraktna. Ukvarjal se je s psiho proletarca. V njegovi dramski skušnjah je zanimivo prav to, da je jezik tipično pogovorni, estetiko — mnogi trdijo, da je pri njem ni — pa oblikuje na govornih obratih. Brechtova književnost ni abstraktna. Ukvarjal se je s psiho proletarca. V njegovi dramski skušnjah je zanimivo prav to, da je jezik tipično pogovorni, estetiko — mnogi trdijo, da je pri njem ni — pa oblikuje na govornih obratih. Brechtova književnost ni abstraktna. Ukvarjal se je s psiho proletarca. V njegovi dramski skušnjah je zanimivo prav to, da je jezik tipično pogovorni, estetiko — mnogi trdijo, da je pri njem ni — pa oblikuje na govornih obratih.« pravi Berger.

Skupina je skupaj od lanskega novembra. Najprej so ugotovili interese, sposobnosti, potrebe, da so prišli do stila. S svojim delom še enkrat postavljajo na dnevni red vprašanje, ali v Novem mestu potrebujemo gledališče ali ne in kakšnega. Menijo, da je bilo doslej preveč le klasičnega gledališča, medtem ko skupina vzpostavlja najpreprostejšo komunikacijo. Njihova težnja je, dolgoročneje gledano, posredovati gledališko vzgojo vsem od vrtec do odraslih, v mladih vzpostaviti dialektično mišljenje, celostno gledanje.

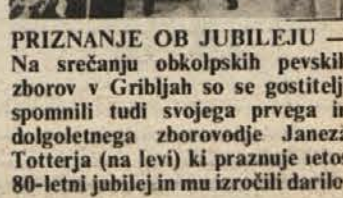
Z. L.—D.

400 pevcev v Gribljah

Obkolpski pevski zbori so se zbrali na 8. srečanju — 6 pesmi napisanih nalašč za prireditev

GRIBLJE — Na srečanju obkolpskih pevskih zborov, ki je bilo preteklo nedeljo v Gribljah, se je predstavilo 13 zborov skoraj 400 pevci. Novost letošnjega srečanja, posvečenega 40. obletnici osvoboditve, je bilo 6 pesmi, ki so bile prvič izvedene v Gribljah, napisane nalašč za to prireditev. Glasbo zanje sta prispevala Slavko Mihelič in Matija Tomc, besedilo pa Belokranjci Fanika Požek, Evgen Cestnik in Ivanka Bogolin.

Pevec in poslušalec 8. srečanja obkolpskih pevskih zborov, ki sta ga organizirala KUD Niko Zupančič iz Gribelj in Zveza kulturnih organizacij Črnomelj, scenarij pa je napisal Toni Gašperič, je v slavnostnem govoru pozdravil Jože Osterman, predsednik Zveze kulturnih organizacij Slovenije, ki je poudaril pomen tovrstnih srečanj. Nato so se zvrstili nastopi 13 zborov: otroškega pevskega zbora osnovne šole Črnomelj, mešanega pevskih zborov iz Adlešičev, Tribuč, Dragatuša, Dobljuč, Bete Metlika, upokojencev iz Karlovca ter domačinov, ženskega pevskega zbora Mirana Jarca iz Črnomelja in moških pevskih zborov iz Sevnice ter Belta, lovskega zbora iz Bele krajine in okteta Vitis iz Metlike. Potem so vsi pevci zapeli še dve skupni pesmi ob spremljavi godbe na pihalih iz Črnomlja. Organizatorji so z zadovoljstvom priznali, da je kvaliteta petja vseh belokranjskih pevskih zborov

PRIZNANJE OB JUBILEJU — Na srečanju obkolpskih pevskih zborov v Gribljah so se gostitelji spomnili tudi svojega prvega in dolgoletnega zborovodje Janeza Totterja (na levi) ki praznuje letos 80-letni jubilej in mu izročili darilo

Jože Cesar, predsednik ZKO Črnomelj je podelil vsem pevskim zborom, zborovodjem in avtorjem za gribeljsko prireditev posebej napisanih pesmi priznanja.

B. M.

Vzpon posavskih godbenikov

Na 8. tekmovanju slovenskih pihalnih orkestrrov dobili Senovčani v svoji kategoriji zlato, Krčani srebrno, Sevničani bronasto plaketo

POSAVJE — 26. maja so v Cankarjevem domu v Ljubljani izzeneli zadnji akordi letošnjega, osmega tekmovanja slovenskih pihalnih orkestrrov. Od sto sedemnajstih orkestrrov, večljanjenih v združenje, se jih je tekmovanja udeležilo kar petinštirideset, od tega trije posavski.

Najvidnejši vzpon je dosegel delavski pihalni orkester s Senovega, ki je s tekmovanja v Cankarjevem domu, kjer so se pomerili orkestri prve tečajne stopnje, prinesel zlato plaketo. Senovčani so dosegli kar 324,5 točke in zaostali le za Trboveljani (346,5), Večiči (339,5) in Ravenski (329,5).

Sindikalni pihalni orkester Tovarne celuloze in papirja Djuer Salaj iz Krškega je v prvi polovici maja tekmoval v Mariboru in med sedemnajstimi orkestri, ki so se pomerili v drugi tečajni stopnji, osvojil srebrno plaketo. Zbral je 304 točke oziroma eno premo za zlato plaketo.

Sevničani so tekmovali že aprila v Krškem, kjer je bilo tekmovanje za orkestre tretje tečajne stopnje. Osvojili so bronasto plaketo, kar pa je glede na okoliščine zadovoljivo.

Prej ko slej pa rezultati letošnjega tekmovanja kažejo, da se v Posavju dogaja nekaj novega. Ni moč prezreti, da so k uspehu pripomogle še večja resnost, disciplina in poštvovalnost, če giti ne omenjamo tega, da pomeni za slehernega člana orkestra sodelovanje na vajah, ki so večših po večkrat na teden, izreden napor.

Doseženi uspehi pa zahtevajo še bolj žilavo delo. Resda je pot do vrha težka in trnova, a je, kot pravijo, še vedno laže do vrha priti, kot pa vrh obdržati.

B. H.

Gasilske godbe na 6. reviji

V Sevnici na tradicionalni prireditvi nastopilo devet pihalnih orkestrrov

SEVNICA — Nedeljsko popoldne pred Lisco je minilo pod prijetnimi zvoki gasilskih pihalnih orkestrrov na 6. reviji. Ni več moč reči, da je to zgolj republiška prireditev, saj so tokrat sodelovali tudi hrvaški godbeniki iz Moravč. Zelene in slovenski rojaki iz Nabrežine pri Trstu. Mariborski mestni orkester, ki ga vodi operni zborovodja Maks Feguš, je igral tudi v Loki pri Zidanem mostu, novomeški orkester pa na Impoljci.

Vseh devet godb (od napovedanih dvanajstih) je izmenjaje se izvajalo po dvoje ali troje skladb. Občinstvo je vztrajalo do skupnega nastopa vseh sodelujočih godb. Tako močan sestav je redko videti. Za prvo skupno skladbo »Naša domovina« je združenemu orkestru dirigiral prof. Karel Benko iz Zeline, za drugo Maks Feguš iz Maribora in za tretjo domačin Bogomir Horvatič. Sevniška godba potuje konec tedna na podoben nastop v Avstrijo.

A. Ž.

Koze v gozdu?

V nasprotju z zakonom

Lovci LD Smuk—Semič zadnja tri leta opazimo v našem lovskem okolišu Vimolu, Ašelice, Hrib rahlo upadanje stalažna srnjadi in škodo na naših krmnih njivah ter na nekaterih vrstah mladega drevja, predvsem kostanju, smrekah, podmladku javorja in borih. Vse kaže, da lubje dreves in krmne poljščine požro koze.

Odkod koze v gozdu? Divjih vrst v našem okolišu ni, pač pa gre za blizu 80 koz, ki jih na Hribu pri Rožnem dolu, torej na območju našega lovskega okoliša, redi Jože Avbar (zapis o njem smo lahko prebrali v Prilogi Dolenjskega lista št. 20). Kožo čredo spušta na prosto pašo in tako živali pogosto zaidejo daleč v gozd, kjer glodajo lubje dreves, požro poljščino na naših krmnih njivah in odganjajo divjad.

Čudimo se, da GG Novo mesto še ni reagiralo zaradi ogroženega drevja. Mi smo. Za lansko jesen smo ocenili škodo in račun za 30.000 din poslali Avbarju, vendar poštne obvestila noče prejeti.

Nič nimamo proti kozerjem in Avbarju, ki oživlja tovrstno dejavnost, vendar pa mora pri reji koz upoštevati tudi naše interese, predvsem pa zakon o gozdovih, ki v 51. členu (letošnja verzija) prepoveduje pašo v gozdu, se pravi, da koze črede ne sme prosto spuščati v gozd.

Ne zdi se nam prav, da Avbar v zapisu, objavljenem v Prilogi, med vrsticami namiguje, da smo lovci krivi za izginotje 17 koz in za pohabljenje nekaj živali. Kot nam je znano, ni noben od članov naše družine pokončal nobene njegove koze. Tov. Avbar pozablja, da v gozdu žive tudi roparice, katerih plen so prav zlahka prosto tavajoče koze. Tudi kakšen potepuški pes jih lahko ugonobi.

LD Smuk—Semič

Vozači naj bivajo v domovih

Oskrbnine v dolenjskih in posavskih domovih najnižje v Sloveniji

Domovi za učence srednjih šol na Dolenjskem: Dom za učence Majde Šilc Novo mesto, Dom pri srednji kmetijski šoli v Novem mestu, Dom v Črnomlju in posavski domovi v Sevnici, Krškem in v Brežicah imajo prostora za 1100 učencev. Domovi so novi, kadrovske so se okrepili, načrtno so zastavili vzgojno delo ter se enakopravno vključili v sistem usmerjenega izobraževanja.

Vse to je prispevalo k temu, da so vzgojno-izobraževalni rezultati učencev, vključenih v domove, zelo dobri, učni uspeh se približuje celo 100%, zato je nerazumljivo, da ni več učencev vključenih v domsko bivanje. Visok odstotek uspešnosti je tudi dokaz, da se mladina usposablja za delo, samoupravljanje in za osebno življenje. Domovi torej omogočajo boljše vzgoj-

no-izobraževalne rezultate srednješolcev, kar je prav gotovo cilj slehernega učenca, ki se po osnovni šoli vključi v nadaljnje šolanje.

V programe usmerjenega izobraževanja se vključujejo tudi učenci iz oddaljenih ali oddolnih krajev. Veliko teh učencev se v šolo vozi v vlaki ali avtobusi. Za učence vozače — mnogi so od doma od jutra do večera, mnogi se vozijo v obe smeri po nekaj ur — ni poskrbljeno za redno prehrano in posledice se pokažejo po nekaj letih, ko je že prepozno. Domska mladina pa ima zagotovljeno redno, zadostno in kalorično prehrano, zato ima tudi

● V Sloveniji je okoli 60 domov za učence, ki so povezani v Skupnost domov srednjih šol Slovenije. Na nedavni jubilejni skupščini v Škofji Loki ob 20-letnici delovanja skupnosti so podelili priznanja za dolgoletno ustvarjalno delo in izjemne prispevek k vzgoji in materialne osnove v domovih za učence. Med posamezniki je priznanje prejel tudi Franc Zaman, ravnatelj Doma za učence Majde Šilc, Novo mesto.

vse možnosti za razvoj zdrave in aktivne osebnosti.

Različni očitki domovom, češ da mladino s svojim hišnim in dnevnim redom utenujejo, kratijo osebno svobodo in še kaj, gotovo niso upravičeni. Tako mislijo le redki posamezniki, večina domskih učencev pa ne in se v domovih prijetno počutijo.

Vodstva domov za učence predvsem žele, da bi starši spoznali, kako je bivanje v domu koristno za mladostnikov razvoj in da je tudi uspešno. Nema lokrat je mogoče slišati pripombe, da je oskrbina v domovih previsoka. V zvezi s tem je treba poudariti, da večini študentov za bivanje v domu štipendije zadostujejo. Sedanja mesečna oskrbina v večini domov ne dosega 8.000 din, štipendije pa so se s 1. majem v tem šolskem letu že tretjič

povečale. Tako znašajo kadrovske štipendije po novem za srednješolce glede na učni uspeh 4.776 din do 8.597 din. Štipendije iz združenih sredstev (za učence, ki bivajo v domovih) pa dosegajo za srednješolce kar 13.588 din, poleg tega je dodatek za prav dober učni uspeh 1.358 din, za odličnega pa 2.716 din, medtem ko je dodatek za deficitarnost 2.388 din.

Mesečne oskrbnine v domovih se bodo z novim šolskim letom sicer povečale, prav tako se bodo ponovno povečale tudi štipendije.

Tudi starši in sleherni srednja šola so še kako zainteresirani za čim boljše vzgojno-izobraževalne rezultate svojih otrok oziroma učencev, zato smo prepričani, da bodo oboji še več prispevali k temu, da se bodo srednješolci odločili za bivanje v domovih.

Usmerimo vse napore v to, da učencem med šolanjem omogočimo primerne delovne pogoje in zdrav telesni razvoj, zato je prav, da se vozači odločijo za bivanje v domu!

IZ POLJANSKE DOLINE

POSODABLJAJO CESTO — Posodabljanje ceste od Brezovice do Pregrada se nadaljuje. Čeprav potekajo dela počasi, so domačini zadovoljni. Posodobljena cesta bo imela tudi manj ovinkov in bo zato precej krajša.

SEZONA SE JE ZAČELA — Tako pravijo Poljanci, ker v vikend uršiče v Dolu že prihajajo prvi turisti. Sepravi člani kolektivov iz Kočevja. V glavnem so to še ribiči, vendar pri ribolovu nimajo posebnega uspeha, ker je zaradi dolgotrajne suše Kolpa nizka, ribe pa bolj izbirčne in previdne.

NI DENARJA ZA OBISKE — Pred kratkim je bil občni zbor KO ZB Poljanska dolina, na katerem so obravnavali dosedanje delo in načrte za naprej. Zanimivo pa je, da občinski odbor ZB NOV Kočevje ni mogel poslati na občni zbor svojega predstavnika, saj sta po eni strani stabilizacija, po drugi pa visoke cene blagajno te občinske organizacije dobro osušila.

UREDILI GROBOVE IN GROBIŠČA

ČRNOMELJ — V letošnjem letu imajo v črnomeljski občini za urejanje in vzdrževanje grobov in grobišč borcev na razpolago 846 tisoč dinarjev. S tem denarjem bodo uredili tiste grobove, ki so uraditve najbolj potrebni. V Črnomlju bodo obnovili spomenik borcem, v Srednji vasi očistili spomenik in obnovili črke na njem, v Dragatušu uredili grob Ivana Benca, na Sinjem vrhu obnovili obeležje ob cesti, v Vojni vasi grobnico Ivana Kromarja, na pokopališču v Semiču popravili tlak pri spomeniku ter opravili še nekaj drugih manjših popravil.

Kmalu bomo občina bifejev

Bolj od denarja potrebujemo kanček dobre volje

Te dni se je črnomeljska občinska skupščina lotila obravnave trgovine. Nedvomno so že dalj časa prisotne velike težave, ki jih ima ta dejavnost, saj so odraz stanja v našem gospodarstvu, v določeni meri pa so tudi organizacijske in subjektivne narave. Ne bom se spuščala v oceno stanja, saj me zanimata le dva problema. Skupščinsko gradivo mi je bilo samo spodbuda, da se oglašim.

Prvi. Nikjer v Črnomlju ni moč kupiti belokranjskih spominkov, kot so pisane, razni prtički, peharčki in drugo, čeprav imamo v občini več kot deset obrtnikov, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo. Tako radi se hvalimo z bogato kulturno dediščino, z lepimi in izvirnimi pomniki, kaj vse lahko ponudimo obiskovalcu, turistu. Žal so to zaenkrat bolj lepe besede kot stvarnost. Prepričana sem, da za prodajo spominkov ne potrebujemo ne nove prodajalne, ne novih kadrov, ne veliko obratnih sredstev. Potrebujemo le kanček dobre volje.

Drugi: Kmetijska zadruga Črnomelj namerava graditi v Vinici bife. Pravijo, da je denarja malo, bife bi pa nekako zmogli. Še malo, pa bomo občina bifejev. Vinica, ki naj bi bila turistični kraj, premore resda en bife, eno gostilno in še en bife (ali kaj) v kampu. Vse to skupaj je dejansko premalo in neustrezno. V Vinici je v Župančičevi hiši tik pred otvoritvijo zbirka mladinskega pesništva. Poleg same muzej-

Marija Kraševc

Nenadoma, tiho, skoraj skrivaj, da bi nas slovo preveč ne bolelo, je 27. marca sredi noči odšla od nas plemenita partizanska mamica Marija Kraševc.

S spokojnostjo na obrazu je zaspala, mirno in vdano, kakor umirajo tisti, ki so po svoji vesti darovali v življenju vse, kar lahko daruje mati domovini in otrokom. Osem otrok in kup revščine in strašna vojna leta, v katerih je od samega začetka leta 1941 pomagala proustanovljenim četam, kar je lahko darovala kmečka roka in plemenito srce matere, ki ni razlikovalo borcev od svojih otrok. Štirje otroci so umrli, tudi ona je bila zaprta in mučena zaradi izdajstva belih, ki so vedeli za darovanje te družine. Tudi mož je daroval našemu boju vse, tako da se je družina s ponosom imenovala partizanska družina. Takšna se je Marija vključila v izgradnjo nove družbe in do svojih zadnjih življenjskih moči delovala, ne da bi mislila nase in svoje opešano zdravje.

Ne moremo verjeti, da je ni več. Koliko spodbudnega in tepega nam je povedala! Njene besede žive v nas in srečni smo, da smo poznali med tisočermi materami tudi partizansko mamico Marijo iz Stare Butice.

Zdaj mirno počiva, saj je stkala najlepše rože — rože srca in ljubezni do soljudi.

Pobuda mladim Srednješolci naj bi se lotili raziskovanja NOB

NOVO MESTO — Svet za razvijanje in ohranjanje revolucionarnih tradicij pri občinski konferenci SZDL v Novem mestu se je na seji 31. maja najdlje zadržal pri obravnavi idejnih razlik pri ocenjevanju bližnje preteklosti. Znova so poudarili, da ne bodo dovolili nobenih poizkusov razvednotenja NOB.

Po drugi strani pa so člani sveta zavzeli stališče, da tudi resničnih spodbujalcev iz tega časa ne gre prikrivati javnosti. V zvezi s tem so dali pobudo, naj bi se mladi na šolah II. stopnje vključili v raziskave preteklosti, vsaka šola iz svojega področja. Tako bi lahko mladina pedagoške usmeritve proučevala nastanek in razvoj šolskega med NOB, na šolah tehnične usmeritve bi lahko zbrali gradivo o partizanskih delavnicah itd. Hkrati s tem pa bi bili nujno potrebni pogovori o obliki seminarjev za učiteljski zbor, prav tako pa je nujno doseči boljše vrednotenje dela mentorjev na šolah.

Člani sveta so obravnavali še določanje ugotovitve javne razprave o vrednotenju in zakonski zaščiti spominkov NOB. Razprava še traja, tokrat pa so spisek avtentičnih spominkov, obeležij in pomnikov revolucije že dopolnili.

Pri dopolnjevanju seznama spominkov pa je potrebno upoštevati načelo: evidentirati je potrebno vse, v odlok za razglasitev pa lahko pride neomejeno število spominkov, vendar le tisti, za katere bo potem družba sposobna skrbeti.

DANES SREDNJEŠOLSKO ATLETSKO PRVENSTVO

NOVO MESTO — Danes bo na novomeškem stadionu finale atletskega pokala Slovenije srednjih šol usmerjenega izobraževanja. Tekmovanje, ena večjih in kakovostnejših atletskih prireditelj v zadnjih letih v Novem mestu, se bo začelo ob 15. uri.

LOVSKA IN RIBIŠKA RAZSTAVA V BRESTANICI

BRESTANICA — Prizadevni člani lovске družine Brestanica in ribiške družine Brestanica—Krško pripravljajo okviru praznovanja krajevnega praznika Brestanica, praznika občine Krško in 40-letnice obeh družin lovsko in ribiško razstavo na gradu Brestanica. Razstava, s katero želijo lovci in ribiči predstaviti svoje delo v preteklih 40 letih, bo odprta od četrteka, 6. junija, do nedelje, 9. junija, vsak dan od 9. do 19. ure. Lovci bodo predstavili vse vrste divjadi iz njihovega lovišča, ribiči pa predvsem razne ribiške priprave in trofeje rib.

OBVESTILO

V soboto, 8. 6. 1985 ob 20. uri bo v prostorih osnovne šole Dragotin Kette v Šmihelu pri Novem mestu drugo srečanje gasilskih pevskih zborov Slovenije. Sodelujejo:

- Moški pevski zbor Šmartrno
- Moški pevski zbor Vuhred
- Moški pevski zbor Hajdina—Hajdaše
- Moški pevski zbor Kozje
- Moški kvartet iz Police
- Grosuplje
- Vokalna ženska skupina VIVA — Prebold
- Moški pevski zbor Boris Kidrič, Maribor
- Moški pevski zbor Šmihel pri Novem mestu. Vabljeni!

norda ste likovni ustvarjalec, morda likovni pedagog, morda vas zanima oblikovanje, morda bi radi kaj več vedeli o likovnosti, morda bi se radi udeležili likovne šole, morda bi radi kaj več vedeli o arhitekturi, morda bi radi slikali ali kiparili, morda organizirano obiskovali razstave morda.....

Pridite na skupščino LIKOVNE SKUPINE VLADIMIR LAMUT, ki bo v torek II tega meseca ob 17. uri v prostorih razstavišča SLONČEK v Novem mestu.

Morda nam bo uspelo, da združimo naše skupne interese.

Ko bi lipe govorile!

Koliko bi lahko izvedeli od starih vaških in orjaških lip, ki so stoletja krasile slovensko krajino in bile priče mnogim zgodovinskim dogodkom, veselim in žalostnim dogodivščinam v zasebnem življenju ljudi. Ko bi lipe le govorile!

Tudi naši predniki so poznali zdravilne lastnosti lipovega cvetja in jih s pridom uporabljali, vendar nikoli na tako vandalski način, kot se to dogaja danes. Zaradi pohlepa po zaslužku, da je lipa v času cvetenja, kjerkoli lahko pride človek do nje, v nevarnosti, da jo le-ta popolnoma uniči. Nabirali sekajo veje, vrhove in celo drevesa. Tako po sezoni cvetenja lipe širle v zrak oskubljene krošnje dreves, ki so v davnih časih dajale lepoto in neko posebno mehko našo slovensko krajino. Resda se veje počasi obrastejo, vendar počasi, in tudi cvetja je na takih krošnjah vedno manj.

Da bi preprečili tako ravnanje, smo izdelali navodila o načinu nabiranja lipovega cvetja in poudarili, ki jih bo moral vsak nabiralec pridobiti na področni TOZD gozdarstva in le z overjenim potrdilom bo smel odprodati cvetje odkupni postaji ali individualnemu odkupovalcu.

Čuvajmo naravo, naše bogastvo! Gozdno gospodarstvo Kočevje

VOJAKI PRISEGLI — Za dan mladosti je bila osrednja svečanost ribniške občine na območju gradu v Ribnici, kjer so prisegli novi vojaki ribniške enote in kjer so v mladinsko organizacijo sprejeli učence osnovnih šol iz ribniške občine. Med gosti je bil tudi nekdanji (drugi) komandant prve slovenske partizanske topniške brigade Boris Lah. Ribniška vojaška enota namreč nadaljuje bojne tradicije te partizanske brigade. Svečani govornik ob tej priložnosti pa je bil polkovnik Vukasin Prokovič iz Postojne. V letnem gledališču je bil nato izveden bogat kulturni program, v katerem so nastopili mladinci, vojaki, folklorna skupina, plesna skupina, ki jo vodi Diana Drobnič, mladi iz Livoida pri Kočevju, ribniška godba na pihala pa je imela tudi promenačni koncert. Med tistimi, ki so poželi največji aplavz, je bil podmladek folklorne skupine Mirka Bračiča. (Foto: Glavonjič)

VEDNO NA SVEŽEM ZRAKU — Cestarsko delo je res vedno na svežem in v glavnem zdravem zraku, pozimi pa bi bilo kljub temu lepše delati v zaprtih in ogrevanih prostorih, menita cestarja Črnkovič in Škofca. (Foto: Glavonjič)

Če pljuneš v roke, je zaslužek dober

Razgovor s cestarjema — Pozimi je bilo hudo

JURJEVIČA — Z novim letom je Cestno podjetje Novo mesto prevzelo od ribniške Komunale zimsko in letno vzdrževanje cest. Zimsko vzdrževanje so v glavnem dobro opravili, zdaj, ko ni več snega, pa se ukvarjajo z letnim.

Na makadamski cesti, ki vodi od Jurjevice proti Sredražici, smo se pred kratkim pogovarjali z delavcem Cestnega podjetja Francem Škofca iz Lopate pri Hinhah in Jožetom Črnkovičem iz Kočevja, ki sta zasipavala luknje na cesti.

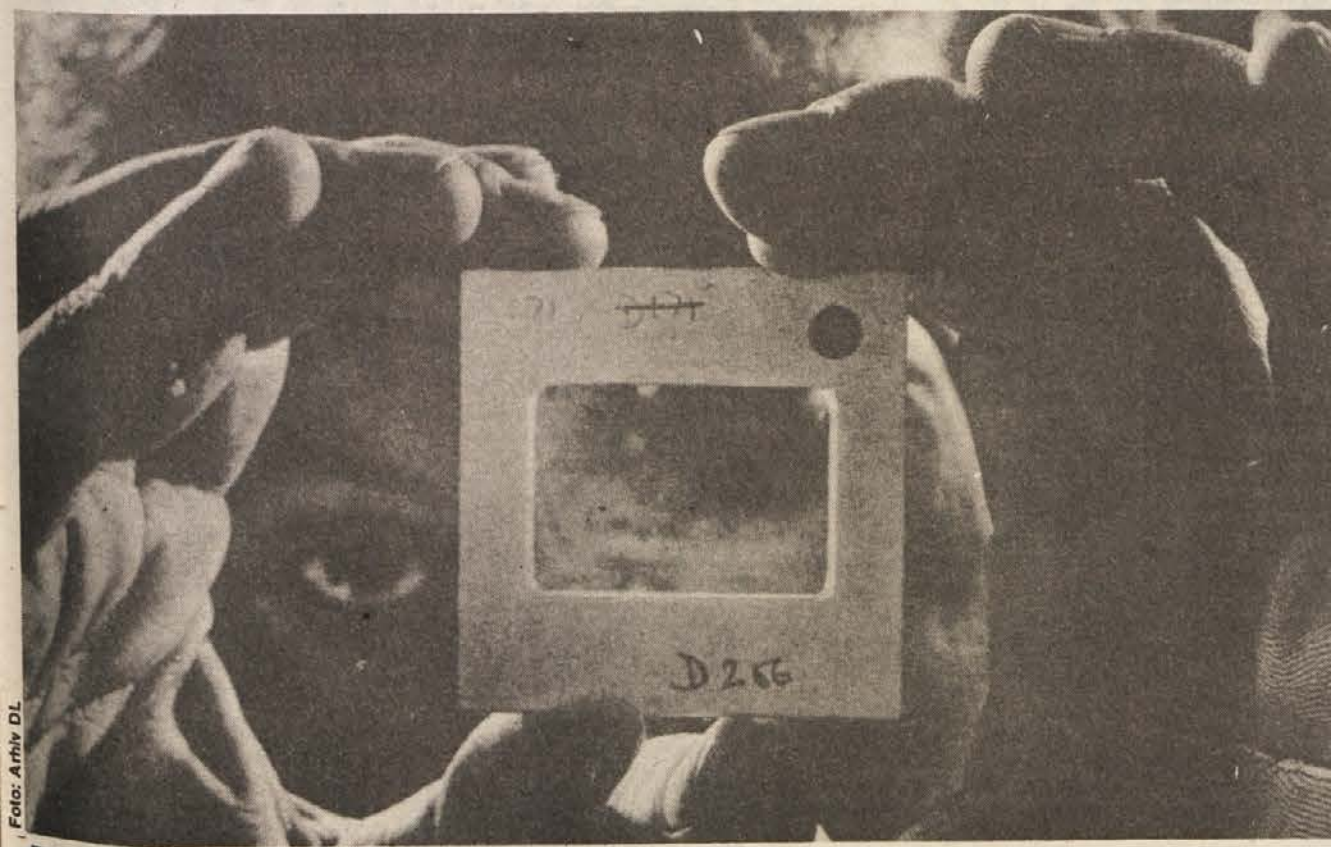
«Letošnja zima je bila vruča. Ne spominjam se, da bi že bilo kdaj tako vroče. Čeprav je bilo tudi okoli 30 pod ničlo, smo morali na teren,» je povedal Franc Škofca, ki je pri CP Novo mesto 13 let.

Jože Črnkovič, ki je cestar že 31 let in bo šel prihodnje leto v pokoj, pa je dejal:

«Letos in prihodnje leto bo v ribniški občini veliko dela. Sefi pravijo, da bomo asfaltirali tu veliko cest. Z nami, cestarji, je pač tako, da gremo tja, kjer je denar. Kaže pa, da je tega zdaj v ribniški občini kar precej. S tinitim asfaltom bomo prešli cesto od Sodražice do Loškega potoka, pa tudi drugod bo precej posla.»

Povedala sta še, da je osebni dohodek dober, če dobro delaš. Cestarjskega dela pa se ljudje tudi izogibajo. Je že tako, da raje dela vsak v zaprtih prostorih, na toplem, ob toplem obroku.

M. GLAVONJIČ

večano participacijo. Tretje možnosti ni, razen zapiranja ambulanc in vrat bolnišnice.

Novomeška bolnišnica in zdravstveni dom čedalje bolj toneta v izgube, kar pa ni le novomeška posebnost, ampak domala praksa vsega zdravstva v Sloveniji. V bolnišnici že od leta 1981 dalje vsako leto pišejo sanacijske programe, ki obsegajo tudi 60 popisanih strani. Izkazalo se je, da lahko uresničijo le tisti del, ki prinaša prihranke z boljšo organizacijo dela in varčevanjem znotraj bolnišničnih zidov. Povsem nemočni pa so pri dogovarjanju z zdravstveno skupnostjo, da bi priznavala tolikšne stroške, kot dejansko znašajo. Ne, da v skupnosti tega ne bi hoteli, ampak ni dovolj denarja, ki ga v ta namen zbere združeno delo.

● **Notranji varčevalni ukrepi pa so bolnišnico pripeljali povsem na rob. Naprej ni več mogoče brez škode za bolnike. Zdravstvenim delavcem marsikje očitajo razmeroma visoke osebne dohodke, v največ primerih pa ljudje niso poučeni o resničnih zasluškah v zdravstvu. V naši regiji odpade na zdravnika veliko več pacientov kot drugod po Sloveniji, opravljajo več dela. Redni zasluški za osemurno delo nikakor niso zavidanja vredni, saj je na primer samo v bolnišnici 150 zaposlenih, ki prejemajo komajda toliko, kot znaša zamčeni del osebnih dohodkov. Nekaj dodatka pa seveda prinašajo dežurstva, dela preko polnega rednega delovnega časa je plačano tako kot povsod drugod po Sloveniji ali še slabše.**

Ker ni možnosti za nabavo sodobne zdravstvene opreme, ker ni nobenih perspektiv za strokovni razvoj, je začel že mlajši zdravstveni kader obupavati.

S tem ko se razmere v novomeškem zdravstvu slabšajo, pa je vse več odliva sredstev, predvsem v Klinični center v Ljubljani. Tega ni mogoče zaustaviti, saj so vsi dosedanja ukrepi v tej smeri dali malo rezultatov.

Če bi v drugi polovici letošnjega leta uspeli s povečano prispevno stopnjo (koliko bi bilo potrebno dati več za najnujnejše, še izračunavamo, bi pridobili le toliko, da bi bolnišnica postala likvidna in da bi se izkopal iz najhujših finančnih stisk. Za investicije ne bi ostalo dinarja. Predlagajo pa, da bi za nabavo najbolj nujne zdravstvene opreme v prihodnjem letu na širšem doljenjskem območju v združenem delu posebej vodili akcijo zbiranja sredstev.

Veliko je resnice v besedah zdravstvenih delavcev, ki pravijo: »Čutimo se odgovorne za pomoč bolnikom na ravni, ki jo naš strokovni kader lahko nudi. Bolj pa nas, da nas javnost običajno sumniči in nam premalo zaupa glede ravnanja s sredstvi. Tudi med nami se najde plevel kot v vseh drugih poklicih, ampak velika večina zdravnikov, medicinskih sester, streljnih osebja in drugih zaposlenih vestno in poživovalno opravlja svoje delo.«

RIA BAČER

Zadnja beseda ni bila zadnja

BREŽICE — Razprave o spremembi šolskih okolišev se vrstijo skoraj poldrugo leto, vendar niso pripeljale do enotnih pogledov. Četrta izmed petih ponujenih variant za razbremenitev brežiške osnovne šole in smotrnejšo izkoriščenost praznih učilnic v okoliških šolah je sicer dobila široko družbeno podporo, ne pa tudi soglasja prizadetih staršev. Tako naj bi že za naslednje šolsko leto vpisali otroke iz Krške vasi in Skopice v Cerklje, iz Sentlenarta v Artiče, v Globokem in v Pišecah pa naj bi se po tej varianti dogovarjali za izmenični vpis in s tem zagotovili obstoj obeh šol.

Zadnje besedo so prepustili občinski skupščini in izobraževalni skupnosti, na zasedanju 30. maja, vendar ni bila zadnja. Z odlokom bi sicer lahko v hipu presekali voz, vendar so enako kot dva dni prej predsedstvo OK SZDL ocenili, da prisilna rešitev s preglasovanjem ne pride v poštev, da stvari še niso dozorele.

Vsi štirje zbori so zato sprejeli le priporočilo staršem, naj vpisujejo otroke v skladu z varčnejšo in pedagoško trenutno najustreznejšo četrto varianto, brežiška osnovna šola pa naj za šolsko leto 1985/86 išče nove prostore ali se odloči za drugo izmeno.

»Do končne rešitve naj bi pripeljalo nadaljnje sporazumevanje in dogovarjanje,« je na zasedanju zborov v imenu predsedstva OK SZDL dejal Stanko Cerjak, vendar bi medtem kazalo izpopolniti tudi pedagoško delo. Tradicija in zaposlitev staršev v Brežicah namreč nista poglavitna razloga staršev za vztrajanje pri starem. Bolj kot vse drugo jih moti prepričanje, da kakovost pouka ni izenačena s poukom na brežiški šoli. Bojijo se, da bi različna raven znanja ovirala učence pri startu za nadaljevanje šolanja. To pomeni čimprejšnjo izravnano vsej razlik v osnovnem šolstvu in večjo pozornost kadrom.

● **Pristaši odločnejšega ravnanja so od skupščine pričakovali odlok, ker menijo, da je bilo razpravljanje več kot dovolj in da odlaganje ne vodi nikamor. Tisti, ki so izbrali demokratičnejšo pot in prisluhnili razpoloženju v prizadetih okoliših, pa menijo, da ni nič narobe, če stvari dlje zorijo.**

Obenem namreč spoznavajo, da tudi aktivisti niso naredili tega, kar so pričakovali od njih, in da niso spoštovali stališč svojih organov, ko so se enako kot nekateri prosvetni delavci znašli v vlogi porabnikov, staršev. Morda pa v zvezi z okolišjskim sploh ni bil potreben tolikšen hrup in bo mirnejša pot postopnega spreminjanja prav tako pripeljala do cilja.

JOŽICA TEPPEY

Pranje obvez ne bo rešilo zdravstva

Huda kriza, v kateri se je sedaj znašlo novomeško in vse doljenjsko zdravstvo, se ni pojavila čez noč. Napovedovala se je že nekaj let. A ker smo najhujše probleme nekako še sproti reševali (pokrivanje čiste izgube v zdravstvenih delovnih organizacijah), temeljitega, dolgoročneje učinkovitega ukrepanja ni bilo. Morda, poudarjam, smo se preveč izgovarjali na težaven položaj gospodarstva (ki je sicer nesporen), ko so iz zdravstva opozarjali na nevarno »smer plovbe« in ko smo ga prepuščali usodi, pri tem pa zahtevali enak zdravstveni standard in nikakršno krčenje pravic za realno bistveno manj denarja.

Zdaj je, kar je. To pa je širano zdravstvo, ki ga pestijo izgube, nedoumljivo visoka rast materialnih stroškov, ki v zdravstvu predstavljajo levji delež porabe, marsikje stoodstotno izrabljena oprema, ki je ne morejo nadomeščati, ker ni denarja, prostorske zagate itd. Zdravstvene ustanove na Doljenjskem so samo v letošnjem prvem trimesečju prigrisale skoraj 8 starih milijard dinarjev čiste izgube, poleg tega niso nikjer oblikovali skladov. Materialni stroški so v tem času porasli tudi do 96 odstotkov, zdravstvo pa dobiva vsak mesec le okrog 30 odstotkov več denarja kot lani. Splošni bolnišnici Novo mesto npr. sedaj manjka za normalno delo 15 starih milijard. Rešuje se z dragimi kratkoročnimi krediti.

Oprema je marsikje povsem izrabljena. To neizogibno pomeni nižji standard, slabše storitve. V takem primeru je bolnik

upravičen iskati boljše, seveda drugje, kjer so tudi veliko dražje. To se tudi dogaja. Tako bomo za zdravstvo pod prisilo dali več denarja, pa še domače bo vse bolj nazadovalo, tudi kadrovske. S prostori pa je najtežje v novomeški lekarni in zavodu za socialno medicino in higieno. Prva posluje le pogojno in to do konca leta, potem pa bo v teh prostorih lahko izdajala le še pakirana zdravila, priprava zdravil v laboratoriju pa ne bo možna. Zavod večino dela opravlja kar na hodniku. Glede na možne epidemije zaradi kritičnega stanja.

● **Mnogi tudi v teh razmerah, ko manjka domačemu zdravstvu najmanj 26 starih milijard, da bi lahko zagotavljalo približno enak obseg pravic kot doslej, še kar naprej kažejo na notranje rezerve. Zdravstveni delavci zatrjujejo, da jih ni, da so jih v nekaj letih težav temeljito izčrpali. Morda bi jim kazalo enkrat le verjeti, saj tega ne dokazujejo samo s podatkom, da so v Novem mestu nekaj let pred drugimi prali obveze. Prav tako bi morda lahko malo manj glasno govorili o vrstah, o dolgi čakalni dobi, o neprijaznosti zdravstvenih delavcev in podobnem, kadar teče beseda o denarnih stiskah zdravstva, za katerega namejamo vse manj družbenega proizvoda (v novomeški občini je delež iz 6,07 odstotka v letu 1979 padel na vsega 3,8 odstotka v letu 1983), kar je tudi osnovni izvor problemov.**

Zakaj manj glasno? Zato, ker, kakorkoli obračamo, pride na zdravstvenega delavca v novomeški občini 28 ljudi več kot drugje v Sloveniji, ker npr. 28 zobozdravnikov nikakor ne more opraviti dela potrebnih 37 (za teh manjkajočih 9 ni de-

narja!), ker zdravstvu ne moremo dokazati neracionalnega trošenja denarja, ker je navsezadnje zdravstveni delavec v neenakopravnem položaju z drugimi delavci, saj je zaradi vsega tega prikrajšan pri osebnem dohodku in pri zadovoljevanju skupnih potreb iz skladov. Kako naj bo tak delavec vedno prijazen, se je na zadnji skupščini novomeške zdravstvene skupnosti vprašal eden od delegatov.

Dejstvo je torej, da je naše zdravstvo doseglo kritično mejo, ki ne dovoljuje nobenega cincanja in barantanja več. Možnosti sta samo dve: ali mu bomo dali več denarja, ali pa bo moralo kakšno pravico vzeti pa bistveno znižati raven storitev. Kaj se bo zgodilo, je odvisno od vseh delavcev, ki se bodo že v kratkem odločili o tem. Predvsem se bodo odločili, ali da ali ne višja prispevna stopnja za zdravstvo. Participacija v reševanju zdravstva niti ni »v igri«, saj bi moralo biti povečanje ogromno, da bi za zdravstvo kaj pomenilo. Ker gre za zdravje, ki vsem veliko pomeni — posebno tistim, ki ga nimajo — je težko verjeti, da bi ljudje rekli »nes«, čeprav gre večini precej slabo.

ZDENKA LINDIČ—DRAGAŠ

Prošnja za finančno injekcijo

V kratkem se bo novomeška zdravstvena skupnost s posebnim pismom obrnila k združenemu delu, se pravi vsem zaposlenim, naj odločijo: ali so pripravljeni za sedanjoraven zdravstvenih storitev prispevati nekaj več sredstev v obliki povečane prispevne stopnje ali pa so za znatno po-

Demokratični pritiski ne zidajo trgovin

Že dolga leta sem naročnik Dolenjskega lista in ga vedno pazljivo preberem, saj sem včasih na Dolenjskem živel in imam še danes tesne stike z njegovimi prebivalci. V listu me najbolj zanima poročanje o gospodarstvu, predvsem o trgovini, ker sem bil skoraj četrta desetletja generalni direktor Mercatorja.

Prebral sem prispevke, ki so govorili o nezavistosti trgovine v novomeški občini. V njih je načelno prikazano, da je bila temu kriva ozka politika zaprtih meja. Pri omenjenem poročanju me moti predvsem to, da krivici za takšno stanje niso poimenovani. Zato bom to storil jaz, ki sem s temi ljudmi bojeval težke boje za razvoj trgovine.

Naj začenem kar s pripojitvijo Trgovskega podjetja Standard k Veletrgovini Mercator. To pripojitev so takratni občinski možje in še nekateri drugi preprečevali cela tri leta. To so dosegli tako, da je bilo podjetje nenehno v postopku, ali pa so se posluževali različnih drugih pritiskov. Na srečo so se nekoč za en dan zmotili in na tisti dan nam je uspelo pri gospodarskem sodišču izpeljati pripojitev. Po takrat veljavnih predpisih namreč podjetje, ki se pripaja, ni smelo biti v postopku.

Skozi vse prej omenjeno obdobje so izvajali na kolektiv zelo »demokratičen« pritisk.

Kolektiv pa je kljub temu ostal enoten in to se mu je nato obrestovalo v razvoju. Takrat smo imeli sredstva in bi lahko veliko zgradili, vendar so nas v teh težnjah ovirali takrat in pozneje, predvsem tako, da nismo dobili lokacij za gradnje. Še več: doživeli smo poizkus, da bi nam bila odvzeta stavba na Glavnem trgu, v kateri je Mercatorjeva blagovnica. Ta odvzem smo preprečili šele s sodbo višjega gospodarskega sodišča v Ljubljani. Ko smo uspešno izvojevali ta boj, smo predložili idejne projekte za razširitev blagovnice. Takratni predsednik občinske skupščine Sergej Thorževskij in načelnik oddelka za gospodarstvo Marko Ivanetič sta se na zunaj strinjala z nami. Zataknilo pa se je že pri razširitvi blagovnice v sosednjo stavbo, s čimer nismo uspeli. Ko smo nato kupili hišo med blagovnico in samostanom in jo podrli, da bi razširili blagovnico v tisto smer, nam je bilo to preprečeno zaradi spomeniškega varstva... Tako je s tistega prostora še danes edinstven razgled na desni breg Krke.

V tistih časih smo iskali lokacije, prosili zanje, uspeha pa ni bilo. Ker lokacije nismo mogli dobiti, sem se pri pridobivanju lokacije za gradnjo samopostrežnice ob Zagrebški cesti nasproti IMV odločil narediti finančni prekršek, ker je bil to eden izmed pogojev. To lokacijo so nam trikrat spremenili, mi pa smo seveda ob tem morali spreminjati in prilagajati načrte, s čimer se je odlašal pričetek gradnje. Ko smo le pridobili dokončno lokacijo za to gradnjo, smo morali prispevati 8 milijonov za »drugo namene«, to pa so bili proti koncu šestdesetih let kar precejšnji denarji!

Ko smo v Novem mestu po velikih težavah in s skrajnimi napori nekako dobili dovoljenje za preureditev gornjega nadstropja nad

Elektrotehno na Glavnem trgu v salon pohištva, smo morali pri tem izpolniti dodatni pogoj: s svojimi sredstvi smo morali v spodnji etaži zgraditi javno stranišče, ki še danes služi svojemu namenu...

Hotele pomagati razvoju trgovine v Novem mestu, sem nekako v razdobju od 1967 do 1970 pripeljal direktorja Metalke, ki je bila pripravljena v Novem mestu zgraditi trgovino. V razgovorih so občinski možje na to pobudo pristali in dali Metalci na voljo lokacijo v Kandijl. Toda Metalca je bila nato prisiljena odstopiti od nameravane gradnje, ker so ji občinski možje postavili nesprejemljive pogoje glede komunalnega prispevka za urejanje zemljišča. Na enak način kot Metalci je bila preprečena gradnja tudi ljubljanski Nami, ki je nato kapital, ki ga je nameravala vgraditi v Novem mestu, prenesla v Velenje, kjer so ji ponudili neprimerno boljše pogoje. Predsednik občinske skupščine je bil takrat Franci Kuhar, načelnik oddelka za gospodarstvo pa Marko Ivanetič. Podčrtati moram, da so tiste čase drugod imeli veliko večji posluš za razvoj trgovine kot v Novem mestu, da so bili drugod ponujali skoraj prosta zemljišča.

S takšnimi težavami smo se v željah razširiti trgovino spopadali v Novem mestu. Upam si trdit, da odločujočim dejavnikom ni bilo mar razvoja trgovine, toda ob tem so pozabljali na dve pomembni dejstvi: trgovina prinaša v občinski proračun stotine milijonov prometenega davka in drugo: primerno razvita trgovina zagotavlja dobro preskrbo potrošnika in preprečuje odliv kupne moči. Trgovine, ki jo v nekem kraju zgradiš, ne moreš odpeljati na kolesih. Pomeni torej trajno zagotovilo virov za proračun in dobro preskrbo. Očitno je bilo tistim, ki bi to morali imeti na umu, bolj v skr-

bi, kakó preprečiti širitev Mercatorja in kako preprečiti vstop Metalke in Nama v Novo mesto. Nadvse velika sreča za Novo mesto bi bila, ko bi odločnost, ki so jo uporabljali zoper trgovino, uporabili za preprečevanje gradnje IMV na najlepši lokaciji v Novem mestu. Če bi bili ravnali tako, ne bi bilo treba graditi industrijskega tira in velikega nadvoza, za kar je bilo treba odšteti težke milijarde... Toda kaj si hočemo: Metalca in Nama pač nista proizvajala avtomobilov...

Izvršni svet občine, ki ga vodi predsednik Jože Suhadolnik, je sedaj pobudnik za združevanje novomeških trgovskih podjetij v eno samo podjetje. Hočejo torej imeti »svojo« občinsko organizacijo, kar ni nič drugega kot tipičen primer lokalnega zapiranja. In zato tudi preprečujejo združitev Novotehne z Metalco. Takšna ideja ni za Novo mesto nič novega, saj je v tej ali oni obliki ponavljala že od šestdesetih let dalje. Nosilci ideje o enem samem trgovskem podjetju niso nikoli bili trgovci in ni nikoli prihajala iz njihovih vrst. Konkurenčni boj med več podjetji mora biti prisoten na trgu in je zaželen. Poglejmo samo primer Šentjerneja! Tam je bila vrsto let zavirana razširitev blagovnice, zdaj, ko je trgovina v tem kraju primerno razvita, pa v korist potrošnika z izbiro blaga in s kulturno potrebo v Šentjerneju tekmuje Dolenjka in Mercator in za oba je dovolj kruha! Upam si reči, da potrošnik v Šentjerneju ne bi bil tako zadovoljen, če bi ga oskrbovala ena sama firma.

V Novem mestu kot dokaz svoje odprtosti radi navajajo številne prodajalne drugih podjetij. V vsej občini je okoli 150 prodajaln. 96 jih je v okviru Dolenjke, Mercatorja, Novotehne in Kmetijske zadruge. Med preostalimi 55 prodajalnami pa so vse trafike, vsi

kioski, bencinske črpalke in vse drugo. Po takšnem obračunu se prisotnost drugih trgovskih podjetij zoži na 13 prodajaln obutve in konfekcije. Po takšni analizi pa dobi tako dokazovana »odprtost« povsem drugačno podobo.

Nosilci zgrešenih idej zapiranja novomeškega trga, ki naj bi bil po njihovem namenjen enemu samemu podjetju, se skrivajo za SZDL, za potrošniškimi sveti in za vsem mogočim in iščejo rešitev trgovine v reorganizacijah. Ves dosedanja razvoj (še boljše: zaostajanje) novomeške trgovine postavlja takšne ideje na laž. Dejstvo je, da je trgovina v novomeški občini med najmanj razvitimi v Sloveniji, da je na dnu lestvice! Z reorganizacijo ne bomo povečali prodajnih površin!

Rešitev novomeške trgovine je v lokacijah za nove gradnje, v lokacijah, ki morajo biti dosegljive kateremukoli trgovskemu podjetju, ki je pripravljeno prinesiti v Novo mesto svoj kapital. Dosegljive pa morajo biti predvsem tistemu, ki je sposoben zgraditi prej kot drugi. Lokacije, namenjene trgovini, pa ne smejo biti obremenjene z raznimi »dodatki«, ki naj bi jih trgovina gradila s svojimi že tako pitlimi sredstvi za koga drugega in ne z raznimi mešetarnjami, kot se je to dogajalo do zdaj!

Tokrat sem opisal samo delček težav, ki sem jih doživljal v svojih prizadevanjih za razširitev trgovine v novomeški občini. Veliko podobnega imam še v spominu in v svojih beležkah. Ob koncu bi rad povedal samo še tole: tisti, ki zvrtačajo krivdo za nerazvitost trgovine v novomeški občini na pleča slabo plačanih trgovskih delavcev, nimajo prav! Morali bi biti pošteno in odkriti do potrošnika in vse javnosti in se sami potresti s pepelom ter reči: mea culpa!

ADI OSTEREC

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

JOJ, TA NOVI DINAR SE JE ŠE HITREJE POSTARAL KOT JAZ IN OBA SVA ŽE HUDO BETAŽNA.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Zanka zaostrene politike

Podjetja v velikih težavah — Miro Cerar izročil štafeto palico Titu — Zaprlj semiško pekarijo

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE morajo premagovati velike težave predvsem zaradi pomanjkanja reprodukcijskega blaga. Stanje se je že poslabšalo, odkar je postal polnomočen ukrep o zamrzovanju cen. Proizvajalci tudi nimajo deviz, da bi surovine, ki jih ne dobe na domačem trgu, kupovali na tujem. Med drugim sta hudo prizadeta CELULOZA in obrat LABODA. Zanka se zateguje tudi zavoljo zaostrene politike. Kljub temu pa proizvajalci takih in podobnih ukrepov ne obsojajo, temveč menijo, da so bili nujni, ker bo poslej vsako podjetje prisiljeno smotrno gospodariti.

PROSLAVA DNEVA mladosti je bila po vsej državi kar najbolj svečana. Najbolj seveda v Beogradu, na osrednjem stadionu, kjer je Miro Cerar, naš najboljši športnik, zgladil naprednega mladince, izročil štafeto palico tovarišu Titu. Mladina ga je na rokah prinesla do stopnic, po katerih je nato stekel do Tita.

SANITARNI INŠPEKTOR je v semiški pekarni ugotovil, da je v njenih prostorih opaziti sledove glodalcev. Prostorji za peko kruha niso primerni, ker ni sanitarni ne tekoče vode. Sklenjeno je bilo, da bodo zavoljo tega kruh vozili iz parne pekarnice Črnomelj.

PRED NEDAVNIM so prebivalci naleteli pri vasi Črnc v Slemenih na medvedjo družino; medveda, medvedko in dva mladiča. Medvedi so se v gozdovih Velike in Male gore precej zaredili, tako da jih je vedno več in povzročajo ljudem že nemalo skrbi.

ŽUŽEMBERČANI, ki stanujejo na trgu, se pogosto jezijo, ker jim ob deževnem vremenu avtomobilski promet onesaži hiše. Kanalizacije ni, deževnica teče po cestah, avtomobili in tovornjaki pa z njo oškropijo stene hiš. Zanimivo je, da nihče ne prizna te ceste za svoje in nihče ne želi odgovoriti na popravila. Cestno podjetje pravi, da ni pristojno za to cesto, ker vodi skozi trg, komunalna uprava ima svoje izgovore. Ali je cesta res brez gospodarja?

(Iz DOLENJSKEGA LISTA
3. junija 1965)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Razburjajo preplašeno ljudstvo

Rumen dež je padal v okolici Toplic na Dolenjskem — Milijarija pojema — Gnojnišča pri nas so naravnost škandalozna — Sredstvo proti kriticam

(N e n a v a d n o) prirodno prikazen je bilo videti dne 13. maja t. l. v gozdu pri Toplicah na Dolenjskem. Župnik iz Poljanice je šel tisti dan dve uri daleč bolnika za smrt pripravljat. Ko se je vračal domov, vidi gozd kake pol ure na okoli pokrit z rumenim dežjem. Vse je bilo rumeno: drevje, trava, cesta; luže so imele okrog in okrog rumen rob. Ko je nekoliko te tvarine vzel v roke in se je voda posušila, je ostala na prstih rumena moka, žveplenemu cvetu podobna.

(M ilij a r i j a) pojema. Lotise tam pa tam še kake ženske, a ne nastopa več s tako silo pri posameznih bolnikih. Zahvaliti se je zato ne malo — odločnim odredbam raznih gosposk in pa prebi-

valstvu, ki jih še dokaj natanko spolnuje. Prav ostro pa se je treba grajati gotove — denarja za ti-skane vrstice lakomne — ljudi, ki so prav po nepotrebnem razburjali že itak preplašeno ljudstvo s pretiranimi poročili, mesto da bi pomirjevali, zabičaje raji ljudem, naj se vestno drže oblastvenih naredb in nikar jih ne plašite!

(D o b r a), izgledna gnojnišča so pri nas redka kakor bele vrane. Ako se potuje od vasi do vasi, od gospodarstva do gospodarstva in opazuje gnojnišča in ravnanje z gnojem, kaj se najde? Povsod se najde, da je gospodarstvo z gnojem silno zanemarjeno in naravnost škandalozno v pravem pomenu besede.

PO SVETU OKOLI

RAČUNALNIK že dejansko posega v človekovo možgane. Ne več le metaforično. V Memorial medicinskem središču v Long Beachu so opravili operacijo, pri kateri je sodeloval računalniško voden robot. Elektronska naprava je vzela iz možganov nekega pacienta del rakastega tkiva, potrebnega za analizo. Kirurg je ves postopek le nadzoroval. Bližajo se torej časi, ko nas bodo operirali računalniki. Le kako se jim bodo darežljivi bolniki oddolžili? Elektronski kirurgi bodočnosti ne poslušajo melodij po vaših željah in ne pijejo viskija.

ČE BI SLAVNI slikar van Gogh živel še dandanašnji, bi se mu najbrž zmešalo, saj njegovega dela, ki za časa njegovega življenja niso našla kupcev, gredo za fantastične vsote. Tako so pred kratkim v newyorškem Sothebyju postavili nov svetovni rekord: neki kupec je odšel 9 milijonov dolarjev (skoraj poltretjo milijardo dinarjev) za sliko Krajina z vzhajajočim soncem. Ubogi slikar, ki ga je trla huda revščina, bi preživel že z enodnevnimi obrestmi od takšne vsote.

PRINCI SEJEJO srečo za preprosto ljudstvo, je najbrž trdno prepričan beneški gondoljer Mario de Pita. Odkar je s svojo gondolo prevažal britanski princčevski par, princa Charlesa in princeso Diano, ki sta se nedolgo tega mudila v Benetkah, mu pošel krasno cveti. Vsi bi se radi vozili s slavno gondolo, največ kandidatov pa je med mladoporočenci.

KJE HODITA britanska princa, hitro zvemo, več kot deset let pa je trajalo, preden smo zvedeli za čudno zgodbo o posilstvu na Kitajskem. Kitajska agencija je namreč šele zdaj objavila pripoved nekega tibetanskega kmeta, ki zatrjuje, da ga je ugrabila jetijeva semica, ga odvlekla v svojo pečino in tam večkrat posilila. Čez dve leti sta dobila otroka, ki pa je bil bolj podoben mami kot očetu. Medtem je zaljubljena jetijevka držala kmeta v hišnem zaporu, ga pridno krmila, napajala, občasno pa tudi stisnila v ljubezenski objem. Čez tri leta se je velika ljubezen končala, kmetič je ušel. Iz ljubezenskega brloga se je vrnil zelo postaran. To naredi ljubezen jetijevska!

Nič trdnega ne vemo. Prepuščeni smo slutnjam in se vdajamo prevaram.

V. BARTOL

Opozicija proti neumnosti ima pravico obstoja.

G. NIKOLIŠ

Moč ne leži v fizičnih sredstvih, pač pa v neukrotljivi volji.

M. GANDHI

(N a j b o l j š e) sredstvo proti kriticam je tole: Vzemi korenje, razreži ga podolgič v dve polovici in namaži jih znotraj z arzeniko. Zveži potem zopet obe polovici z nitjo skupaj in vtakni tako pripravljeno v krtično luknjo. Napravi vse to jeseni in nastavi dosti tako zastrupljenega korenja po krtičjih luknjah, da bo več uspeha.

(O g l a s.) Jaz ne poznam v dosegu črnege, čistega lica in odstranitve peg boljšega in vspešno delujočega zdravilnega mila kot je Bergmannovo lilijno milo. Dobi se pri Lekar. S. pl. Sladovič in v trgovini A. Oblak.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC
1. januar 1905)

Tegobe, ljubezen in še kaj...

Kaj vse prinese sonce — Spremembe letnih časov vplivajo na ljudi in njihove medsebojne odnose — Ali so zdravila zoper pomladno utrujenost?

Pomlad je v polnem razmahu, vse je zeleno, sonce sveti z vsoto močjo in kmalu bomo dočakali najdaljši dan. Dolga, mrzla zima je pozabljena in ljudje so postali čisto drugačni: aktivnejši, zadovolnejši, a hkrati bolj vznemirjeni, razdraženi, čustveni. Tako vsaj trdijo tisti, ki se menda spoznajo na te reči. V svetu je namreč nastala polznanstvena panoga, ki odkriva globoke povezave med človekovim zdravstvenim stanjem, občutjem, ravnanjem in letnimi časi.

Tisto o pomladi, času ljubezni, je že dolgo znana stvar, potrjujejo jo ptičji pari na drevju, golobji in divjad po gozdovih. Med ljudmi je tudi precej pomladnih zaljubljenosti. V človeku se zganejo stotisoletni procesi in kri močneje zavre ob pogledu na drugi spol. Dr. Fritz Tanner, psiholog in zakonski svetovalec, je nekaj let zbiral podatke in ugotovil, da so pomladne in poletne ljubezni res vroče, vendar pa ne trajajo dolgo. V primerjavi z jesenskimi se jih le polovica konča pred maticarjem. Obratno pa število razvez v Zahodni Nemčiji vsako pomlad naraste, kot tudi število ugotovljenih (kaj šele neugotovljenih) skokov čez plot.

Toda veselo ljubezensko razpoloženje ni edini dar pomladi. Daljši dnevi, več svetlobe in več sonca povzročijo v človekovem organizmu nekakšno prehodno krizno stanje. Psihiatrične bolnišnice se pomladi polnijo, na cestah je veliko prometnih nesreč, v tovarnah in gospodinjstvih se pripeti sorazmerno precej poškodb in nezgod, pogostejše se pojavijo nekatere bolezni, kot so astma, bronhitis, vnetje pljuč, revma, čir na želodcu, obolenja srca in ožilja, migrena.

Telesno in duševno oslabiljenost poskušajo pojasniti s količino ultra vijoličnih žarkov, ki jih sprejme človekov organizem. Medtem ko pozimi prodre do površja malo ultra vijoličnih žarkov, pa se s pomladjo količina poveča tudi do petkrat. Koža je pred porastom nezaščiten, dokler ne porjavi — to pa je običajno šele poleti. Pri občutljivih ljudeh lahko to vpliva na hormonsko ravnovesje in na vegetativni živčni sistem. Žarki namreč skozi nezaščiten kožo lažje prodirajo in povzročajo spremembe, ki se odražajo v tako imenovanih pomladnih težavah, kamor nekateri spomladanskih zaljubljenosti ne uvrščajo, nekatere pa sploh samo te.

Adijo detergenti

Pralni stroj na hladno vodo in zrak

Čeprav slovijo Japonci kot izvrstni izdelovalci in prodajalci bele tehnike, pa je za čuda v njihovih trgovinah nemogoče dobiti sodoben pralni stroj z elektronskim programatorjem. Japonke še vedno perejo s stroji na hladno vodo, perilo pa ožemajo dodatno s centrifugo. Kako to?

Japonska industrija pralnih strojev je šele v povojih. Tujega nočejo in tako morajo japonske gospodinje čakati, da bodo stekli proizvodni trakovi novih industrijskih obratov, kjer bodo delali sodobne pralne stroje. In spleča se jim še malo počakati, saj japonski strokovnjaki obljublajo, da bodo izdelali pralni stroj, ki ne bo zasenčil samo sodobne, zastarele pralne stroje, ki so v uporabi na Japonskem, marveč tudi vse evropske in ameriške.

Nov pralni stroj si je zamislil profesor Sukeaki Sakuta s tokijske univerze Nihon. Njegov pralni stroj ne potrebuje nikakršnega pralnega praška, saj mu za popolno pranje zadostujeta voda in zrak. Vsa čarovanja je v ultrazvokih, ki jih proizvaja del stroja. Neslišni zvočni valovi povzročijo pojav kavitacije, množico mehurčkov. Takšna voda pa temeljito opere perilo brez vsakih drugih dodatkov.

Pranje z ultrazvokom so doslej poznali le v industriji za čiščenje najbolj občutljivih delov strojev in preciznih aparatov. Vendar je pranje kovinskih delov nekaj drugega kot pranje perila, zato je profesor Sakuta moral vložiti še veliko znanja in domiselnosti, da je nastal prvi pralni stroj na ultrazvok.

Profesor Zick Rubin je tudi temeljito proučeval vpliv letnih časov na človeka in medčloveške odnose. Domneva, da poleg podnebnih razlogov nastopa še nekaj činitelev spomladanskih sprememb. Misli, da prihaja pomladi do posebnega psihološkega procesa v duševnosti ljudi. Po naravi je večina ljudi ta čas bolj aktivna, bolj optimistično razpoložena in tako se tudi obnaša, zato pa se tisti, ki so po naravi nagnjeni k depresijam, počutijo še bolj nesrečni in osamljeni. Povečan razkorak v počutju okolice in posameznika lahko pripelje tudi do tragičnih dejanj. Kot ugotavlja Rubin, prihaja v tem obdobju do poveča-

rujenost povzroča pomanjkanje nekaterih vitaminov, ki jih ni v organizmu zaradi zimske prehrane in pomanjkanja sadja in sveže zelenjave. Strokovnjaki ugotavljajo, da se pomladna utrujenost pojavlja tudi pri tistih, ki vso zimo uživajo sadje in pridno zobjejo vitamine. Zdjaj ugotavljajo, da je pomladanska utrujenost pač neogibna, to je kratko malo prehodno počutje, ko se človekov organizem preusmeri iz zimskega delovanja v poletno.

Kljub temu da ne gre za bolezen, pa je znanih nekaj »zdravil« protipomladnim tegobam. Najboljše zdravilo je predčasno pravljanje na spremembe. Športna aktivnost pozimi, smučanje v hrih, teki na smučeh, plavanje in podobno naredi telo odpornejše na prehodne težave. Koristna je tudi vsakodnevna jutranja telovadba, četudi traja le deset minut. Pri tem pa strokovnjaki opozarjajo, da se ne sme pretiravati in da je bolje manj, toda redno vaditi, kot pa se, denimo, za štirinajst dni zagnati v pravo smučarsko norenje, nato pa preostali čas do pomladi preležati.

Za tiste, ki radi plešejo, dajejo tale nasvet: plešite vsaj pol ure na dan, lahko tudi sami v zavetju domačih prostorov.

Kdor pa ni ne športnik in plešalec, se bo moral vsaj prhati, enkrat z mrzlo in nato s toplo vodo. Baj takšne vodne kopeli odlično deajo in kot bi mignil preženo trenutno utrujenost. Dobro se je tudi masirati in seveda tudi uživati veliko presne zelenjave, saj več vitaminov organizmu ne škodi, pomaga pa prav lahko.

Če pa je človek tako len, da mu ni ne za eno in ne za drugo, če se tudi zaljubiti noče in ne more, da bi imel vsaj malo srčne telovadbe, potem mu ni rešitve. Pomladna utrujenost ga bo grdo pestila, dokler se ne bo prilagodil novim razmeram. Običajno je to za tovrstne ljudi takrat, ko se že začnejo jesenske spremembe, ki tudi niso povsem nedolžna stvar. Vendar o njih kaj več jeseni.

nja števila samomorov. Statistika mu dokazuje, da so še posebno nevarni lepi, sončni dnevi, ko nebo kristalno čisto sije v modrini.

A niti ni treba, da je človek nagnjen k depresijam. Težave čakajo tudi sicer aktivno in dobro razpoloženo večino. Pridejo trenutki, ko se vsakdo počuti mlahačega, brez volje, govorimo o spomladanski utrujenosti.

Ne gre za bolezniški pojav. Tudi ne drže povsem nekdanja razmišljanja, da spomladansko ut-

Morsko njivo v glavnem samo plenimo, a treba bo tudi sejati, ne samo žeti. Na sliki: ulov na Jadranu. (Foto: MIM)

Morsko njivo obdelati

Zanimanje za akvakulturo v svetu vse bolj raste — Od sladkovodnih živali na morske

Naša domovina ima to srečo, da je v njenih vodah več rib, kot jih lahko ulovimo, ne da bi načeli občutljivo življenjsko verigo obstoja posameznih vrst. Kljub temu da imamo tako bogato morje in reke, pa je meso morskih in rečnih živali zelo poredkoma na našem vsakdanjem jedilniku. Lahko rečemo, da vodnega bogastva še zdaleč nismo dovolj izkoristili, še manj pa o njem razmišljamo na sodoben način, s katerim v nekaterih državah sveta poskušajo narediti pomembne premike pri samooskrbi s hrano, kar postaja ena od pomembnih postavk za samostojnost in neodvisnost posamezne države.

V svetu je vse več govora o tako imenovani akvakulturi, kar bi lahko prevedli kot gojenje vodnih kultur, živalstva in rastlinstva morskih in sladkih voda oziroma tudi s pojmom vodno kmetijstvo. Doslej je bilo lovljenje rib in nabiranje alg, školjk, rakcev in podobnega v osnovi zelo primitivno. Razvoj je potekal v glavnem le v izpopolnjevanju in vse večji učinkovitosti plenilnih orodij in tehnik, manj pa je bilo načrtnega gojenja. Podobnega koraka, kot ga je človeštvo naredilo, ko je začelo načrtno razvijati in gojiti posamezne vrste kopenskih rastlin in živali, ne pa jih samo nabirati in loviti, pri izkoriščanju morja in rek ni naredilo. Sedanje veliko zanimanje za akvakulturo je zelo zapanjalo premik v vodno kmetijstvo.

Vendar pa ta dejavnost le ni povsem neznan v preteklih stoletjih. Stari Kitajci so poznali preproste oblike gojenja rib, predvsem krapov, že pred 4.000 leti. Nič nenavadnega torej, če dandanes v tej velikanski državi ribjih farm dobe vsako leto okoli 7 milijonov ton ribjega mesa. Gojenje sladkovodnih rib je tudi v drugih deželah sveta že dokaj razvito, ker je pač potreba hitreje prisilila ljudi k temu. Nasprotno pa je bilo gojenje morskih živali, če izrazimo nasade školjk, vse do nedavnega neznan dejavnost. Prav na tem področju pa so največje možnosti vodnega kmetijstva. Morje je namreč največja njiva na svetu.

V zadnjih dveh desetletjih je zraslo več morskih farm za gojenje nekaterih vrst morskih rib, rakov in školjk. Še posebno se je razmahnilo gojenje rakov, od malih do takih, ki tehtajo več kilogramov. Na farmah v Kaliforniji, Ekvadorju, na Havajih in sicer gojijo rake vseh vrst. Z izboljšano tehnologijo gojenja nudijo tržišču preračunane količine in želene velikosti rakov. In prodaja je iz leta v leto večja, čeprav raki ne sodijo med poceni meso. Še največ težav imajo gojitelji z jastogi, ki na morskih farmah vse preveč pogosto krkujejo. Toda tudi za to občutljivo žival imajo že izdelane nove tehnologije.

Kot zatrjujejo strokovnjaki, je svet pred razcvetom vodnega kmetijstva.

NAŠ PRAZNIK – POMNIK PRETEKLOSTI IN POGLED V PRIHODNOST

Živeti v svobodi, živeti svobodno pomeni veliko. To v današnjem svetu ni dano vsakomur. Našo svobodo moramo zato še toliko bolj ceniti in ob njenih pridobitvah, na vsakem koraku, z lastnimi dejanji izpričevati, da smo je vredni. Letos praznujemo 40. obletnico zmage nad mračnimi silami nacizma in fašizma, kateri smo na strani zaveznikov prispevali tako pomemben delež. Z oboroženim bojem naših narodov in narodnosti nismo izbojevali le velike bitke za narodnosti obstoj, marveč z revolucijo tudi tisto za novi družbeni red, za zvezno državo enakopravnih, svobodnih delovnih ljudi.

40 let zmage nad nacizmom in fašizmom slavi to leto ves svet, zmagovalci in premaganci, kot spomin in v opomin, da se zlo svetovnih ali ožjih razsežnosti, v nikakršni obliki in nikjer ne bi smelo nikoli več sprostiti in ponoviti. Priseganja na to slišimo v jubilejnih letu na vsakem koraku, dejanja v svetu žal marsikje govore drugače. Pri nas, kjer najbolje vemo, »kako solza peče in kako nož boli« in da, »kar je velikega, rodi trpljenje«, dajemo temu jubileju še poseben pomen. To smo dolžni zaradi velikega krvnega davka naši svobodi, zaradi povojnih dosežkov in Titovega dela ter prispevka prizadevanjih za svet brez sovražstva, za svet trajnega miru in medsebojnega sožitja v veliki svetovni družini narodov in narodnosti.

S takimi razmišljanji tistih, ki so nam priborili zmago in ki so gradili novo Jugoslavijo, ter vseh, ki danes skupno uživamo sadove teh slavnih časov, slavimo letošnji občinski praznik. In če ob takih priložnostih rečemo, da je to

pomnik preteklosti, trezna presoja sedanosti pa hkrati pogled v našo prihodnost, naj bodo letošnji praznični dnevi predvsem to! Ob dogodkih, ki vse bolj tonejo v zgodovino, naj ob 40. letnici osvoboditve še posebej in najprej obudimo spomine na krško oboroženo skupino, na mlado dekle in fante — skojevce in komuniste, ki so na pragu rojevajočega se odpora proti okupatorju kot prvi na slovenskih tleh prelili svojo kri.

Te žrtve so bile hkrati prvo znamenje prikritega zla, ki je kaj kmalu tako usodno poseglo med večino prebivalcev naše občine, z izgnanstvom, ki naj bi slovenski narod izbrisalo s sveta. Oboje oboroženega odpora na naših tleh ni utišalo. Gozdovi Gorjancev in Bohorja so bili zibelka naših oboroženih enot, dobrodošlo zavetje številčno nenehno rastočih partizanskih enot. Njihov boji, žrtve in navdušujoče zmage so okrepile odpor in vero ljudi v dokončno zmago. Tu in drugje so se porajala žarišča nove, ljudske oblasti, ki

je bila ob osvoboditvi že tako preizkušena in trdna, da je bila sposobna urejati novo življenje po novi, ljudski postavi.

In to novo življenje je vzcvetelo z nesluteno bujnostjo, saj mu je novih moči in sokov dajala svobodna pomlad. Odtlej naprej tudi v naši občini nismo šteli le korakov, šteli smo skoke v našem razvoju. Ustvarjalnega zanosa našim delovnim ljudem in občanom nikoli ni

zmanjkalo, četudi so jih spremljale manjše ali večje težave. Teh 40 svobodnih let je potekalo v vedno enako napetem loku delovnih prizadevanj, med katerimi ni bilo nikoli daljših odmorov.

Ko se bomo ob letošnjem občinskem prazniku le za hipce znova oddahnili, se bomo tega našega povojnega razvoja še posebej spomnili, ga pravično ovrednotili in si zanj vsi skupaj čestitali. V tem obdobju je naša občina resnično dosegla toliko, kot bi tedaj, 1945. leta, le težko predvidevali tudi največji zanesenjaki. Prineslo bi ji je temeljito preobrazbo vsega žitja in bitja. S svobodo smo tudi pri nas vstopili v industrijsko obdobje z vsemi njegovimi

posledicami, predvsem dobrimi. Iz leta v leto smo se hitreje razvijali, na vseh področjih bolj ali manj enakomerno. Čeprav še vedno nismo zagotovili popolne izenačitve vseh predelov naše občine, pa bi vendar lahko s ponosom rekli, da večina naših ljudi danes živi povsem drugače kot pred 40 leti. Z industrijskim razvojem namreč nismo zagotovili le dela in boljšega zasluga, z njim nam je uspelo spremeniti podobo celotne občine. Vzporedni razvoj komunalnih dobrin, šolstva, zdravstva, kulture, športa in drugih dejavnosti ki neposredno ali posredno dvigajo življenjsko raven prebivalstva, je bil prav tako skokovit. V teh okvirih je ostalo neizpoljenih le malo ciljev,

ob njih pa seveda nenehno porajajo nove želje in zahteve, s katerih uresničitvijo bi bil naš jutri tak, da bi bili z njim zadovoljni prav vsi.

Ta čas smo sredi priprav na nove srednjeročne in dolgoročne razvojne programe, v katerih se prepletajo mnogotere naloge, lažje in težje uresničljive. Z njimi naj bi v prvi vrsti naši občini zagotovili še bolj skladen razvoj na vseh področjih. Na nekaterih bo to doseči dokaj težko, oziroma pretežko, če ne bomo znova zagotovili, da bomo nekatere probleme reševali skupno, tudi z denarno ali drugačno pomočjo slehernega delovnega človeka in občana. Ob tem naj se znova in še posebej spomnimo na to, da smo tudi na ta način, v skupnem prepričanju, da je to nujno potrebno za skupno in posamično dobro, v bližnji in daljni preteklosti naredili marsikaj pomembnega, česar drugače ne bi zmogli.

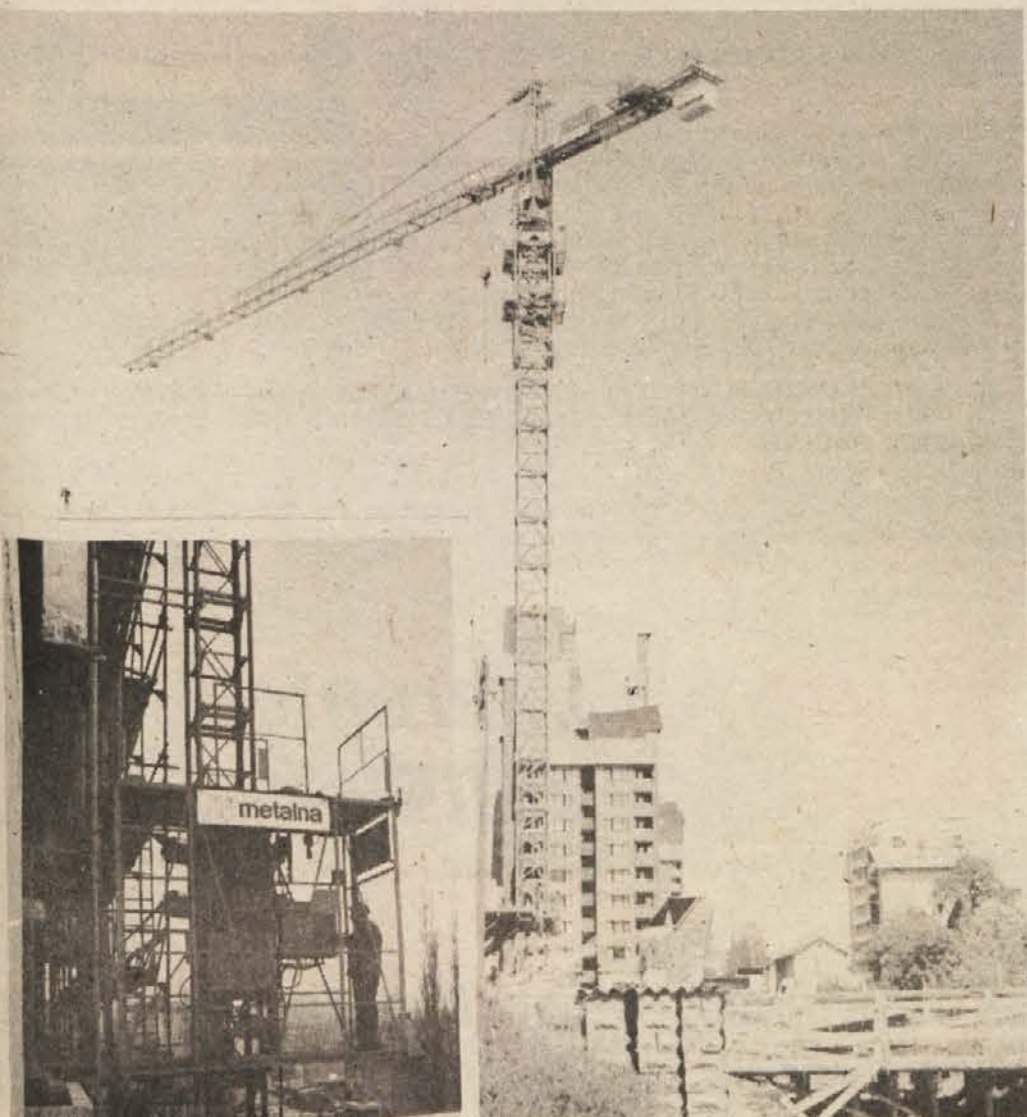
Ob mislih na vse tisto, kar smo v 40 letih svobode naredili za razvoj naše občine, naj si ob letošnjem občinskem prazniku, ki ga počevčamo dnevu slovenskih izgnancev in tokrat še posebej obletnici osvoboditve, vsi skupaj še enkrat nazdravimo in si zaželimo vse najboljše za jutrišnji dan!

Predsedstvo
Skupščine občine Krško

M

metalna na Senovem

ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE

igmp

SAVA KRŠKO

n. sol. o.

tozd

IGM

Proizvaja gradbene materiale:

- prane gramozne frakcije
- gramoz od stene
- pesek za malto in ormete
- kamnolomski material od stene

Proizvaja predizdelane betonske izdelke:

- opažno betonske plošče OMNIA za stropove vseh dimenzij in obežb
- opažno betonske plohe OMNIA za ročno montažo stropov
- betonske zidake modularnih dimenzij debeline 7, 20, 25 in 30 cm
- betonske robnike raznih tipov za cestogradnjo in vrtove
- razne tlakovalne plošče, travne plošče za zunanje ureditve
- oporne in podporne montažne zidove
- elemente za ročno montažo ozelenjenih podpornih zidov
- mini farme za govedo in svinje
- betonske rešetke za potrebe govedoreje in svinjogojstva
- montažne objekte za razne proizvodne dejavnosti, obrt, skladišča, itd.
- armiranobetonske montažne mostove in propuste
- betonske podstavke »Univerzal« za sanacijo in novogradnjo lesenih daljnovodov
- betonske montažne transformatorske postaje za »Rade Končar« in »IMP«
- razne izdelke po naročilu

tozd

SAVAPROJEKT

Izdeluje na področju urbanizma:

- prostorske dele družbenih planov
- urbanistične načrte in zazidalne načrte
- lokacijsko dokumentacijo

Izdeluje na področju projektiranja:

- vse vrste investicijsko tehnične dokumentacije za gradnjo objektov
- tehnično dokumentacijo za strojno opremo

Vrši inženiring:

- izdelava investicijske dokumentacije, tehnične dokumentacije, marketing, izgradnja objektov, nadzor pri gradnji objektov

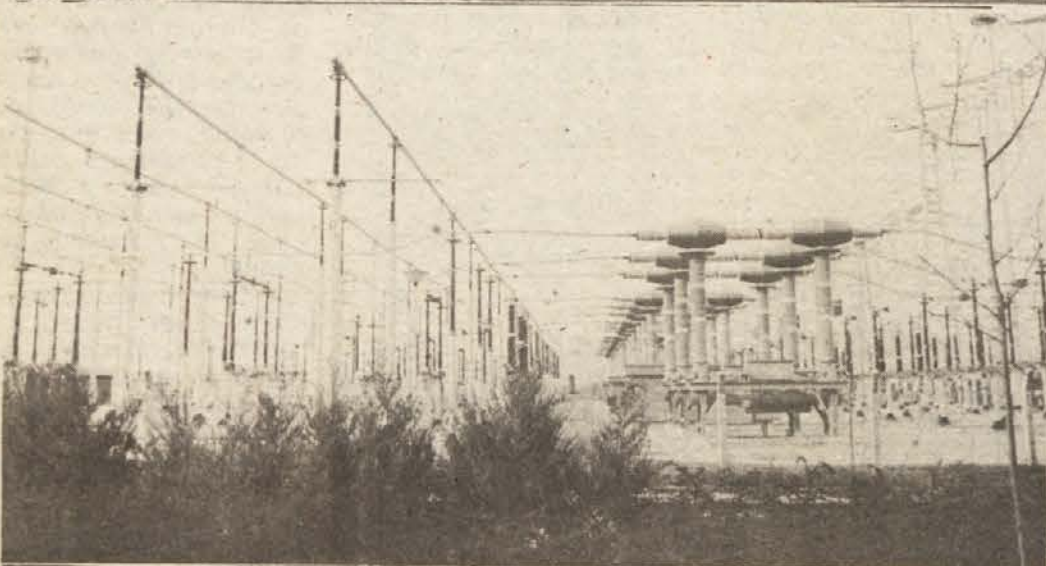
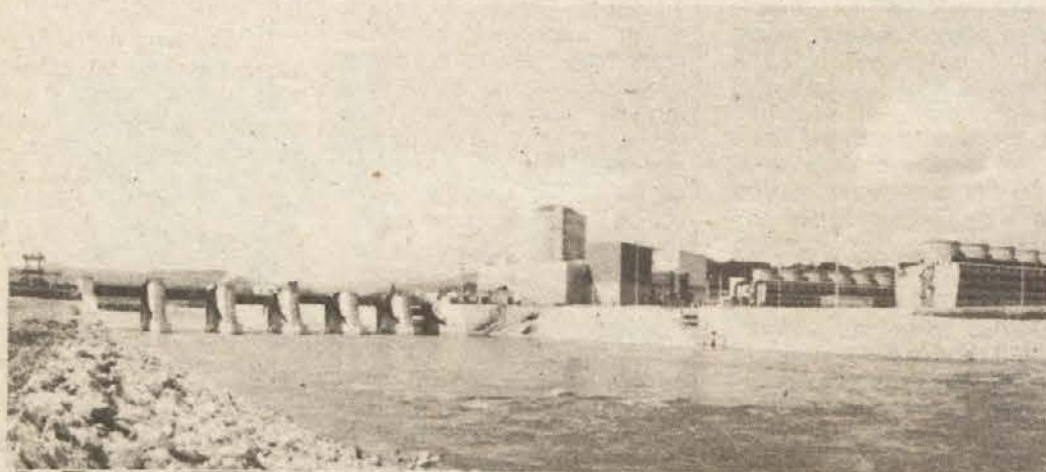
Sodeluje pri razvoju:

- raznih proizvodnih programov TOZD z inventivno tehnično dokumentacijo, prototipi, marketingom, kontrolo, spremljanjem obratovanja
- raznih tehnoloških linij oz. obratov v TOZD v smislu inženiringa

**VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN OBČANOM
ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE KRŠKO!**

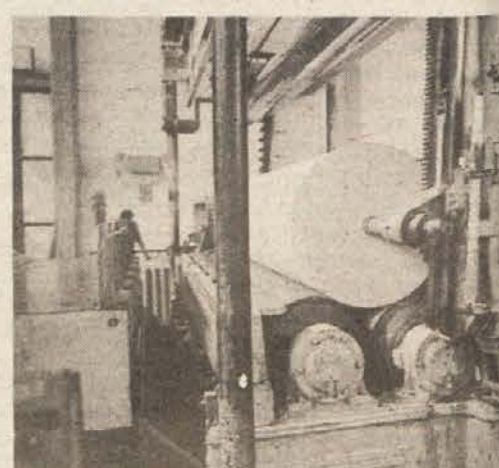
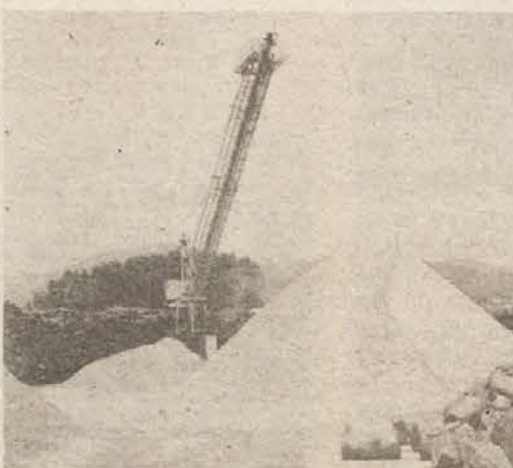
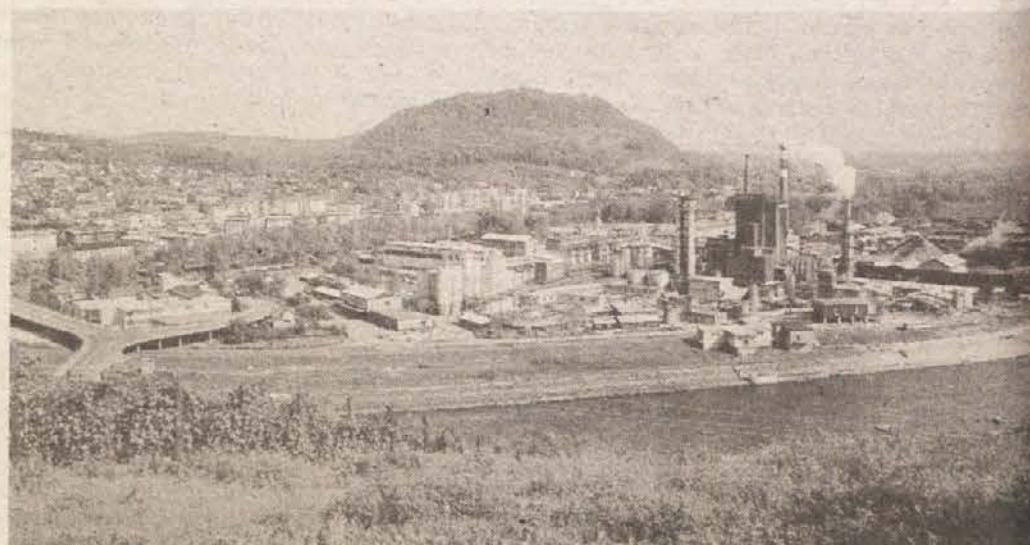
nuklearna
elektrarna
krško,
p. o. vrbina 12
68270 krško

Vsem poslovnim prijateljem, delovnim ljudem
in občanom čestitamo ob občinskem prazniku.

Tovarna celuloze
in papirja
djuro salaj

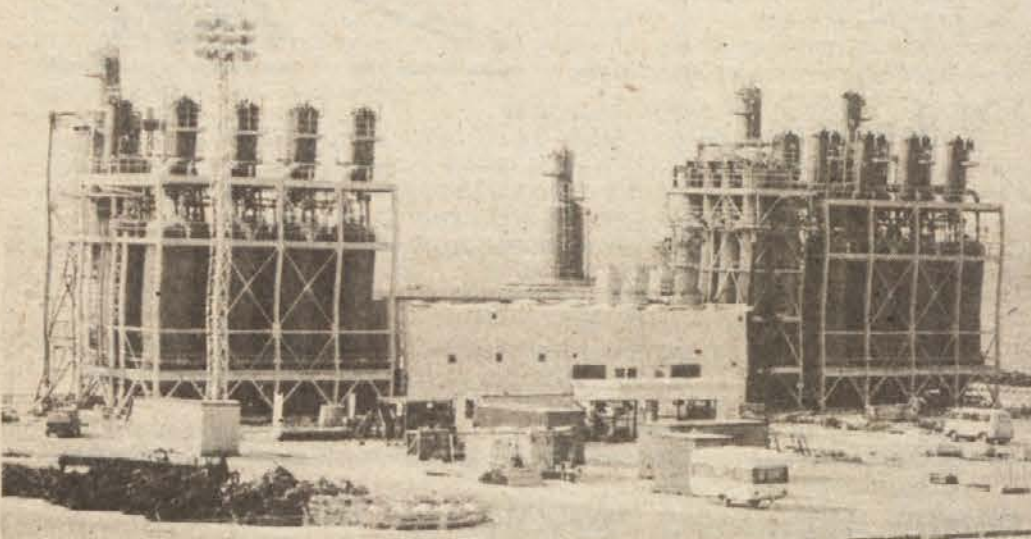

KOLEKTIV TOVARNE CELULOZE IN PAPIRJA »DJURO SALAJ«
KRŠKO čestita vsem poslovnim prijateljem, delovnim ljudem in
občanom za praznik občine!

„KOVINARSKA“

TOVARNA INDUSTRIJSKE
OPREME IN KONSTRUKCIJ, n. sol. o KRŠKO

- Iz svojega bogatega programa nudimo:
- projektiranje, izdelavo, montažo, servisiranje in oskrbo z rezervnimi deli
 - kompletne naprave za izdelavo vseh vrst asfaltnih mešanic
 - silose poljubnih zmogljivosti za skladiščenje žitaric, močnih krmil ter drugih lahko in težko tekočih snovi
 - betonske črpalke na vozilih
 - zaklonsko opremo
 - industrijsko opremo za procesno, kemijsko in prehransko industrijo ter petrokemijo
 - razne rezervoarje za različne pritiske
 - antenske in TV stolpe
 - jeklene konstrukcije ter naprave za odpraševanje oziroma čiščenje zraka v železarnah in livarnah
 - specialno procesno opremo iz nerjavečih in drugih jekel po posebnih zahtevah naročnika
 - betonski mešalci

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE
KRŠKO

KOMUNALNO STAVBENO PODJETJE, „KOSTAK“ Krško sestavljajo štiri delovne enote:

KOMUNALA vzdržuje vodovodna omrežja, kanalizacijo, gradi komunalne objekte, opravlja smetarsko službo ter ostale komunalne dejavnosti, ki se razvijajo sorazmerno z rastjo in potrebami občine.
GRADBENIŠTVO IN OBRT ima na skrbi vzdrževanje in revitalizacijo stanovanjskega fonda ter gradnjo manjših stanovanjskih in poslovnih objektov,
CESTE vzdrževanje, rekonstrukcije in novogradnje cest v občini ter dela po pogodbah s krajevnimi skupnostmi in po individualnih naročilih občanov.
ČISTILNICA čiščenje, pranje in popravilo obutve.
SKUPNE SLUŽBE pa opravljajo administrativna in tehnična opravila.

KOLEKTIV KOMUNALNO STAVBENEGA PODJETJA „KOSTAK“ KRŠKO ČESTITA VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM, DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ZA PRAZNIK OBČINE!

Mercator
Agrokombinat

Proizvodnja, trgovine in storitve n.
sub. o.

Kolektiv Agrokombinata Krško čestita vsem poslovnim prijateljem, kooperantom in kupcem za občinski praznik in se priporoča!

novoles

TOZD „SIGMAT“ Brestanica

Proizvodni program:

- betonski mešalci 300 in 150 litrov
- industrijska nihalna vrata z različnimi načini odpiranja
- airless aparati za nanos barv in lakov
- kovinski odpreski
- usluge po naročilu
- poliestrski sidrni trakovi
- poliestrska podnožja za svetlobne kupole
- cvetličniki za zunanjo ureditev okolice objektov
- strešni elementi (poliester, poliuretan)
- odločniki za ravne strehe
- čolni (kanu, sandolin) iz poliestra
- sigmat spray

TOZD „LIPA“ Kostanjevica

Proizvodni program:

- stavbno pohištvo in notranja oprema

TOZD „BOR“ Krško

Proizvodni program:

- stavbno pohištvo in notranja oprema

OB PRAZNIKU OBČINE ČESTITAMO OBČANOM IN POSLOVNIM PARTNERJEM

SOP KRŠKO

OB PRAZNIKU ČESTITAMO VSEM
PREBIVALCEM OBČINE

Iskra

Industrija elementov za elektroniko
Tovarna industrijske elektronike
Kostanjevica na Krki, Jugoslavija

Proizvodni program zajema izdelke za široko porabo in izdelke za industrijo.

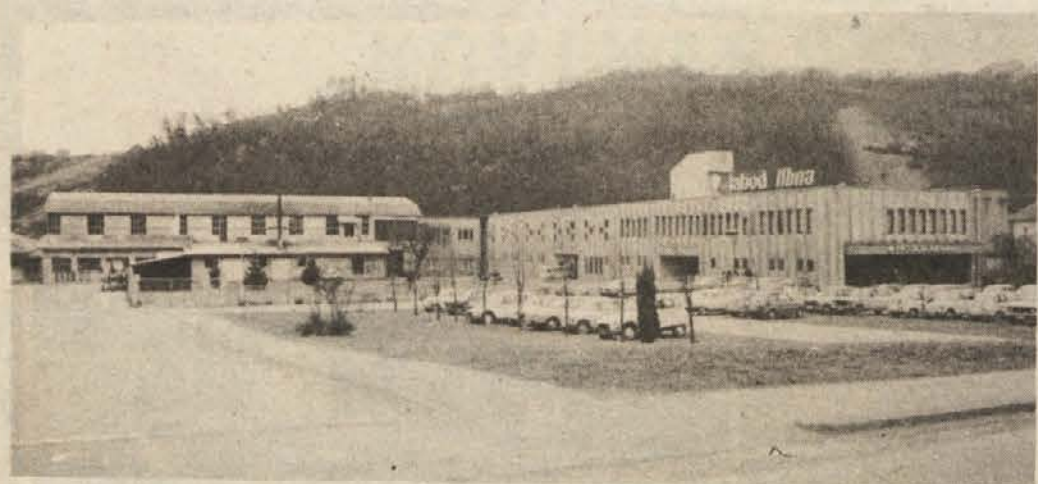
- To so:**
- elektronski zatemnilniki,
 - elektronski regulatorji vrtljajev pri elektromotorjih,
 - elektronski vžigalniki za plinske štedilnike
 - žični upori,
 - tiskana vezja,
 - spojni elementi za priklopnike motornih vozil,
 - razni elektronski podsklopi.

- Nov proizvodni program:**
- šolski program — pripomočki za tehnični pouk,
 - ionizatorji za čiščenje zraka v zaprtih prostorih,
 - megafoni,
 - bliskavke — za signalizacijo v prometu.

ČESTITAMO OB PRAZNIKU OBČINE

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

labod Tovarna oblačil
Novo mesto
TOZD Libna Krško

Proizvodnja ženske, moške in otroške lahke konfekcije

ČESTITAMO VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN OBČANOM ZA PRAZNIK!

PIONIR

NOVO MESTO

z. o. sol. — Kettejev drevored 37

TOZD gradbeni sektor Krško

K R Š K O, Zdolska 27

Telefon 71826 p. p. 85

Tekoči račun pri SDK Krško

št. 51600-601-11074

telex 35784 YU Pionir

ČESTITAMO OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Tokratna knjižna nagrada, ki jo dajemo izrebanemu reševalcu naše nagradne križanke, gre v Dolenji Boštanj, prejel pa jo bo TOMO GRILC. Svojo domačo knjižnico bo obogatil s knjigo »Soznanja« Radka Poliča. V nji avtor zapisuje svoje spomine na obdobje, ko je kot oficir v Beogradu spremljal javno obsodbo Djilasovih pamfletov. Spomine odlikuje iskrenost in svojevrstna čustvena obarvanost.

Rešite današnje križanko in pošljite rešitev najkasneje do 14. junija na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA.

Če želiš biti ljubljén, potem ljubi!
HEKATON
Želeti se pravi pričakovati.
SULLY-PRUDHOMME
Samo tisti živi, ki uživa življenje.
MENANDER
Naša pamet je na naravnem področju pogostoma v zadregi.
J. JANŽEKOVIČ
Laže je prešteti lase kot pa strasti in vzgibe srca.
A. AVGUŠTIN

NAGRADNA KRIŽANKA - NAGRADNA KRIŽANKA

BOR	ODPADEK PRI STRE ZENJU	SPAN. BIKORBORKA	SOVA	DL	GR. CRKA	TOGOST	CRNOGOR. SKO MESTO	OS. ZAIMEK	NAS OTOK
				ZAKOPANJE					
MOČNIK				PRAVOSL. SVETA PODOBA					
				MOŠTVO					
CEBELJI SAMEC					RUSKO M. IME				
OBREZJE					PRIPROVED. NISTVO				
RUS. SKLA. DATELJ (ALEKSANDER)								EG. BOG MESECA	CESKA PRTROJNICA
DL	SEV. IT. MEST	HRV. LJUD. SKUPŠCINA BEZ PES. NISVA	VRVAR			TROJA TATINSKA PTICA			
LEVI PRTOK RONE				GL. M. NORVEŠKE	FINANČNI POPIUST				
AFR. DRŽAVA					ETIOP. KNEZ GOSTIJA		GR. CRKA	POTOMEK	BODICA
BRENCELJ				BELG. TERME		PRESKUS ALUMINIJA			
FR. PISATELJ (IMPRES.)				HRV. POK. RAJINA			PROGA		
MOJZEŠOV BRAT				STARA POVRS. MERA			ANGL. Z. IME		

Po Veneri še lovljenje kometa

Sovjetski vesoljski program Vega pred prvo preizkušnjo — Kako znanstveniki nameravajo pretipati Halleyjev komet, ki se bliža Soncu — Prvobitna snov

V vesolju bo ta mesec kar živahno. Medtem ko Američani pripravljajo nov polet svojega vesoljskega plovila s človeško posadko (v nji bo tudi prvi Arabec) in se očitno pripravljajo na postavitve trajne vesoljske postaje velikega obsega v orbiti okoli Zemlje, pa sovjetski znanstveniki pričakujejo srečanje svojih dveh samodejnih vesoljskih postaj z zvezdo Jutrajnico, se pravi s planetom Venero, od koder bosta postaji krenili kasneje še na ogled repa slovitnega Halleyjevega kometa.

Samodejne postaje na Veneri sicer niso novost, nekaj jih je celo pristalo na površju tega planeta, po velikosti zelo podobnega Zemlji, vendar pa tamkajšnje razmere, ki so naravnost pekelske, ne dopuščajo dolgotrajnega delovanja merilnih in drugih naprav, zato je Venera za znanost še vedno zelo mikavna.

»Zemljina sestra bo še veliko desetletij pritegovala pozornost in mi bomo še poleteli proti nji, ker skrbna pomembne stvari za znanost,« je dejal sovjetski strokovnjak Georgij Nikolajevič Babakin, eden od glavnih konstruktorjev sovjetskih samodejnih vesoljskih naprav. Pod njegovim vodstvom je poletelo 15 vesoljskih postaj in skoraj vsaka je pomenila pomemben korak naprej pri osvajanju in spoznavanju vesolja s pomočjo avtomatov. Za časa njegovega življenja je sovjetski vesoljski program zabeležil te pomembne dogodke: mehko spuščanje na Luno, lansiranje umetnega satelita okoli Lune, spuščanje postaje na Venero, uspešen polet avtomata, ki je z Lune prinasel vzorce tal nazaj na Zemljo, spektakularen sprehod lunohoda, spuščanje vesoljske postaje na Mars.

Z novima interplanetarnima samodejnima postajama, ki bosta prispeli do Venere ta mesec, se nadaljuje program, ki ga je zastavil Babakin, zaupajoč nevarne in težke naloge strojem, ne ljudem.

Projekt Vega je zasnovan tako, da bosta avtomatski postaji v bližini Venere odposlali proti njenemu površju manjše naprave, katerih naloga je proučiti Venerino ozračje in se nato še mehko spustiti na površje, od koder naj bi posredovale na Zemljo številne dragocene znanstvene podatke. Medtem pa bosta postaji nadaljevali pot in za dan žena prihodnje leto zašli v rep Halleyjevega kometa.

raziščejo njegovo glavo in dobe vzorec njegovega repa. Takšno priložnost bodo imeli ponovno šele v 21. stoletju.

Halleyjev komet je tako postal prava tarča vesoljskih strokovnjakov vsega sveta. Japonci, nekaj evropskih držav in Sovjetska zveza imajo v načrtu ogled kometa s pomočjo vesoljskih postaj, medtem ko ameriški znanstveniki ne bodo lansirali posebnih naprav posebej v ta namen, marveč se bodo poslužili že delujočih, seveda na veliko žalost tistih ameriških strokovnjakov, ki jih kometi še posebej zanimajo.

»Zgradba kometa, posebej njegovega jedra, zelo zanima znanstvenike,« pravi profesor V. M.

Fotografija Halleyjevega kometa iz leta 1910.

Iz pradavnin

Kosti 225 milijonov let starega dinosavra

Veda, ki se ukvarja z raziskovanjem že davno izumrlih živali, je ta mesec postala bogatejša za pomembno odkritje. V rdečkasti ilovici Pisane puščave v Arizoni je namreč študent paleontologije Brian Small našel dobro ohranjeno fosilno okostje, ki je pripadalo davno izumrlemu dinosavru.

»Kot nam je znano, gre za najstarejšega dinosavra, kar jih znanost pozna,« pravi vodja ekspedicije paleontološki raziskovalec s Kalifornijske univerze Robert Long. Meritve so pokazale, da je žival prebivala na zemlji pred 225 milijoni let.

Čeprav si dinosavre običajno predstavljamo po podobi njihovih največjih predstavnikov, ki so tehtali po sto ton in bili veliki kot večnadstropne hiše, je najstarejši dinosaver majhna žival, nič večja od ovcarskega psa. Imel je dolg vrat in rep, prehranjeval pa se je z rastlinami.

O dinosavrih znanost sicer že veliko ve, vendar je zgodnje obdobje v njihovem razvoju velika neznanca. Upajo, da bodo fosilne kosti iz arizonske puščave pomagale pri osvetljevanju davnega obdobja v razvoju življenja na zemlji, ko sicer še ni bilo ne ptic in ne sesalcev, je pa življenje vseeno bogato cvetelo. Mnogih oblik takratnega življenja pa sloh ne poznamo.

Kovtunenکو, ki vodi projekt Vega. »Celovita informacija o portretu kometa lahko dobimo le s pomočjo najsoodobnejših raziskovalnih naprav. Z združenimi močmi znanstvenikov mnogih držav nam bo to uspelo.«

Nič manj važen od jedra oziroma glave ni kometov rep. Znanstveniki domnevajo, da so kometi glasniki tistih davnih časov, ko se je naše osončje še tvorilo, in da bi bilo mogoče z analizami prašnih delcev kometovega repa odkriti prenekatero zanimivost, ki bi nekoliko širše odprla okno, skozi katero gledamo v davno preteklost. Domepuvajo, da bi jim delci odkrili skrivnost prvobitne »juhe«, praocceana, iz katerega je vzniknilo življenje na Zemlji, da je morda v njih skrit ključ, ki bi znanosti odprl pot do razumevanja tvorbe planetov in Sonca.

Iskanje prvobitne snovi je dandanes zelo pomembno in kometi so kot nalašč primerni za takšne podvige. Vendar je do delcev repa treba priti. Tu pa se šele začnejo težave, ki jih bodo znanstveniki poskušali rešiti različno: evropski, japonski in sovjetski z vesoljskimi postajami, ameriški pa s poletji znanega vohunskega letala U 2, ki bo pobiralo delce kometovega repa v najvišjih plasteh zemeljskega ozračja. Astronomi so namreč izračunali, da bo prašnih delcev iz kometovega repa dovolj in da bo letalo ujelo nekaj te dragocene snovi v posebne zbiralnike na kriilih. Potem bodo imeli znanstveniki dovolj časa za analize in prime-rjave, ko bo prah enkrat varno v laboratorijih.

Kako bo vse skupaj uspelo, bomo pa še videli.

MiM (Vir: Discover, Izbor)

S krvjo plačane vesti

Hud krvav davek plačujejo novinarji, ki poročajo z bojišč — Skoraj povsem nezaščiteni

Sovjetska strokovna revija Žurnalist, ki se ukvarja s poroblemi novinarstva, je pred kratkim skopo poročala o helikopterski nesreči v Afganistanu in spročila imena žrtev. Morda sovjetski bralci tega ne bi zvedeli, če bi med žrtvami ne bil Valerij Glezdjanjev, eden najboljših vojnih dopisnikov. Glezdjanjev je bil ob življenju sicer že lansko leto, zato lahko zapišemo, da ima novica dolgo brado, vendar je objava vseeno zanimiva, saj kaže, da na sovjetski strani v Afganistanu padajo tudi novinarji.

To pa ni nič posebnega v tem nemirnem svetu, polnem vojn. Ne padajo samo sovjetski novinarji, ampak s svojo glavo plačujejo poročanje tudi dopisniki drugih agencij. In ne samo v Afganistanu. Pred kratkim so se v Ženevi sestali predstavniki Rdečega križa in svetovne novinarske zveze, da bi pogledali, kaj bi se dalo narediti za zaščito vojnih dopisnikov. Novinarska zveza je postregla s presenetljivimi podatki.

Tudi v videu vse manjše

Sony pripravlja več novosti — Ozek trak

Uspešno japonsko podjetje Sony obeta, da bo krepko poseglo v svetovno delitev dobička pri donosnih poslih v video industriji. Na trg bodo v kratkem poslali 8-milimetrsko video kaseto, kar pomeni, da bodo video naprave lahko precej manjše in lažje. Sony namerava na ta način uvesti red v video industrijo, kjer ta čas veljajo različni standardi, podobno, kot so v začetku razvoja kasetofonov poznali več različnih velikosti kasetnih magnetofonskih trakov, dokler ni prevladal sedanji standard. Vsekakor pa je glavna postavka v računu japonskega podjetja kompaktnost. Računajo, da bo za njimi prav zaradi te prednosti krenil večji del video industrije.

O ozkih video trakovih so v Evropi že razmišljali, vendar je vmes prišlo precej težav. Predvsem je težko na ožji trak zabeležiti potrebno število informacij, še posebno ker velja v Evropi televizijski sistem, po katerem sliko tvorijo s 625 linijami. In prav ta tehnološki problem je Sony rešil. Njihovi ožji magnetni trakovi imajo tako drobne magnetne delce, da je na ožjem traku mogoče zagotoviti dovoljšno število potrebnih informacij za tvorbo dobre in ostre televizijske slike.

Sony ima v načrtu, da bo že letos poslala na evropsko tržišče videokamero, ki bo hkrati tudi videorekorder. Tisti, ki se ukvarjajo pri nas s temi zadevami, vedo, kakšen velik korak je to.

Kaj je važno, po kakšni poti si kdo išče resnico? Po eni sami poti ni mogoče prodreti globoki skrivnosti do dna.

A. S. EUSEBIUS

Idealisti se rode iz velike bede.

L. GAGERN

TETA FRANCKA

Kmečka hiša, nizka, z majhnimi okni. Iz nje se sliši petje, glas harmonike in sproščen smeh.

V hiši je polno mladih ljudi. Med njimi pa žena, že malo upognjena in onemogla. Obhaja svoj sedemdeseti rojstni dan in mladi ljudje, bivši kurirji in mladinci, so ji prišli čestitat.

Vsi jo nagovarjajo: »Teta Francka, povejte nam katero od svojih pesmic!« In ženica vstane, se zagleda nekam v daljavo in prične. Na pamet zna vse pesmi, ki jih je zložila v taborišču.

Tudi jaz sem jo nekaj časa poslušala, a so mi misli kmalu ušle nazaj v preteklost. Videla sem jo, ne staro in onemoglo, temveč močno in uporno, vedro, kakršna je bila, dokler ji ni vojna vtisnila svojega pečata. Videla sem jo, kako uporno, brez solz zapušča svoj rodni dom v meglenem jesenskem jutru leta 1941. »Nemci ne bodo videli mojih solz!« je dejala, kljub temu da ji je bilo hudo in bi kričala od bolečine. S seboj je vzela prgišče domače zemlje, ki ji je v izgnanstvu predstavljala domovino.

V taborišču, kjer so marsikomu zlomili voljo in odpor, je bila ona, ki nam je dajala poguma. Bila je med prvimi, ki so se uprli. Ni se bala ne groženj ne posledic. Ob večerih, ko smo trudni prihajali z dela, nam je brala svoje pesmi. Niso bile obrušene, a bile so naše. V njih so bila naša lastna doživetja, naša čustva, naše upanje na povratek v domovino, naše sovraštvo do zločinskega tujca. Bila nam je duševna hrana, vzor poguma in ljubezni do domače zemlje.

Že tako pičlo taboriščno hrano je delila z nami. »Jejte vi, ki ste mladi in morate težko delati, jaz že prebijem,« nam je večkrat dejala.

Po nekaj letih je bila le še senca prejšnje gibčne in vedre Komlančeve Francke. Hrbet se ji je upognil, z lic je izgnila barva in smeh. Le oči so ostale iste — vedre in uporne.

Povratek v domovino ji je vlil novih moči. Pri njej smo našli drugi dom, toplo ognjišče in kaj toplega za pod zob. Ko so partizani počivali v topli izbi, je ona marsikatero uro prestala zunaj v mrazu in pazila, da nas ne bi presenetili Nemci.

Zadnja kitica njene pesmi me je zdramila iz misli in prislunhila sem ji: »Takrat bo prišlo maščevanje za trpljenje in krivico. Sli bodo drugi v prganje, a ne nedolžni — za pravico!«

JUSTI GNEDIČ

TOVARIŠICA — GOSPA

V šolo sem začela hoditi tisto jesen pred koncem vojne. Naš kraj je bil na osvobojenem ozemlju, zato smo imeli v šoli slovenske učiteljice. Rekle smo jim gospe. Na podeželju otroci kličemo žensko teta, moškega pa stric, gospe in gospodje pa so samo učiteljice, učitelji in duhovniki.

Ko je bilo vojne konec, so se začeli učitelji menjavati. Nekaj jih je odšlo, prišli so drugi. Na našo šolo sta prišla dva nova učitelja, mož in žena. Ne vem, od kod sta prišla, a mislim, da sta bila mestna človeka. Dajala sta videz »finih« ljudi, pravih gospodov. On je bil resen in strog, velik, močan. Pri njem je večkrat pela tudi palica, zato smo se ga otroci strašno bali. Ona je bila njegovo pravo nasprotje: majhna, nežna, zelo prijazna. Mislim, da je bila nekaj starejša od njega. Sploh pa sta bila oba že precej v letih. Svojih otrok nista imela. Morda je imela učiteljica zato tako rada vse otroke, posebno pa še deklice.

Učila me je v tretjem razredu. Pogosto nam je razlagala, da so oni partizanski učitelji, da niso več gospodje in gospe, pač pa tovariši in tovarišice. Tako naj jih tudi vsi kličemo.

Minilo je nekaj let. Šola je dobila status nižje gimnazije, naš učitelj pa je postal njen ravnatelj, medtem ko se je učiteljica že upokojila. Ostala je na šoli, čeprav ni več poučevala. Še vedno nas je imela rada; smejala se nam je s svojega okna, kadar smo divjali okrog šole.

Ko smo nekoč takole med odmorom divjali po šolskem dvorišču nas je zažejalo. Na šolskem dvorišču je stal vodnjak, posode pa ni bilo, da bi lahko pili iz njega. Nekdo mi reče: »Daj, skoči po lonček!« Vedela sem, kje ga dobim: pri naši upokojeni učiteljici. Pohitela sem v stavbo in na hodniku srečala učiteljico. »Tovarišica, lahko dobim lonček za vodo?« sem ji rekla.

Položila mi je roko na rame, se mi nasmehnila in zdelo se mi je, kakor da je v šali zaklicala možu, ki je prav takrat prihajal po hodniku: »Lojze, si slišal, kako mi je rekla?«

Po hodniku je zagrmelo: »Moja žena je gospa! Tovarišica je lahko vsaka ciganka!«

Ne vem, kako sem prišla ven. Pozabila sem na lonček in na svojo nalogo...

Tisto leto je bilo zadnje na naši šoli. Z učiteljico se nisva več srečali, od daleč sem se ji izognila, če sem se le mogla. Po nekaj letih sta oba odšla od nas. Menda nekam na gorenjsko stran. Nikoli več ju nisem videla. A še vedno se mi v spominu nanjo obudi silno razočaranje in v spominu mi neprijetno zveni: »Moja žena je gospaaaaa...«

ANTONIJA

dežurni poročajo

KDO JE POTREBOVAL OGLEDALA? — Med 24. in 27. majem je nekdo iz tovrstnega črnomalskega KZ odvil in odnesel dvoje vzvratnih ogledal. Delovna organizacija je s počtetjem neznanca oškodovana za deset tisočakov.

IZTOČIL BENCIN — Še neznan storilec je v noči na 26. maj vplomil v osebnih avto 24-letnega Novomeščana Slavka Kobarčeka in mu iz rezervuarja iztočil 10 litrov goriva.

IZGINIL AKUMULATORSKI USMERNIK — Pred dnevi so v avtomehanični delavnici v Novolesu ugotovili, da jim je zmanjkal akumulatorski polnilnik za 6, 12 in 14 voltov. Polnilnik naj bi bil izginil med marcem in minulim tednom, zato bo delo preiskovalcev precej težje. Straški Novoles je s tatvino ob 20 tisočakov.

MORALA BO PEŠAČITI — V noči na 28. maj je izpred stanovanjskega bloka fžginilo poni kolo, last 30-letna Katarine Lovrinčič iz Hrašča. Vozilce je vredno kakih 18 tisočakov, miličniki pa bodo skušali lastnika kar najhitreje vrniti njeno prevozno sredstvo.

PRETEPAL SE JE V HOTELU — Star znanec tega stolpiča in tudi miličnik, 24-letni Štefan Mitrovič iz Novega mesta, je tudi prejšnji teden poskrbel za svojo »popularnost«. V Garni hotelu na Otočju je razgrajal in se pretepal, tako da so ga morali ukrotiti miličniki, čaka pa ga še pot k sodniku za prekrške.

OB KOLO Z MOTORJEM — V noči na 1. junij je nekdo Metličanu Janošu Doži izpred stanovanjskega bloka ukradel kolo z motorjem, vredno 70.000 din. Storilca še iščejo.

PADEL POD TRAKTOR

BREZJE PRI LESKOVCU — 29. maja okoli 17. ure je prišlo na dvorišču hiše 60-letnega Alfonza Bizjaka iz Brezja pri Leskovcu do hude nezgode. Bizjak je stal ob traktorju in ga skušal spraviti v pogon, pri tem pa je prezrl, da je vozilo v prestavi. Traktor se je pričel ob vžigu pomikati naprej, ko pa ga je Bizjak hotel ustaviti, mu je spodrsnilo in je padel pod kolo traktorja, ki je zapeljal čezenj. Hudo poškodovanega so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

VLOM V POČITNIŠKO PRIKOLICO

ČATEŽ — Okoli 22. maja je neznanec obiskal Kamp hotela Terme na Čatežu. Vlomil je v počitniško prikolico, tam poškodoval baldahin, iz notranjosti pa odnesel jedilni pribor. Hotelu je s krajo in vlomom naredil za 15 tisočakov škode.

Alkohol jemal voznike

V trebanjski občini lani več prometnih nezgod — Gluhi za prometno varnost

TREBNJE — Prometna varnost je del splošne varnosti, vendar se tega ne zavedajo vsi dejavniki. Mnogi namreč mislijo, da je to le stvar milice in morda še sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Prav svet pa prečesto naleti na gluha ušesa v konfliktih za SLO in družbeno samozasčito, v krajevnih skupnostih, pri sindikatih in sploh v delovnih organizacijah.

Čeprav ni mogoče izmeriti, kolikšen je delež preventiv pri manjšani številu nesreč, je vendarle res, da v trebanjski občini hujših kršitev s prednostno cesto se ni preprečila, ali je pot prosta, in zapeljala v križišče v trenutku, ko je po prednostni cesti z osebnim avtom pripeljala 23-letna Štefka Rangus. Kolesarja se je v nezgodi laže poškodovala in so ji prvo pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Materialne škode je bilo za 30.000 din.

Gasilstvu zmanjkuje denarja

Za minimalni program požarnovarstvene dejavnosti manjka novomeški požarni skupnosti 25 milijonov — Po požarih Novo mesto drugo v Sloveniji

NOVO MESTO — Petkova skupščina novomeške interesne skupnosti za varstvo pred požarom, ki je imela kot glavni točki na dnevnem redu lansko poslovno poročilo in letošnji plan, je vseskozi potekala v znamenju pomanjkanja denarja za to dejavnost v občini, ki se je še povečalo po znižanju prispevne stopnje lani sredi leta od 0,45 na 0,35 odstotka. Zaradi tega skupnosti ni zagotovila vsem uporabnikom nujno potrebnih sredstev. Neuresničena pa še naprej ostaja tudi naloga izdelave ocene požarne ogroženosti.

Skupnost je lani gospodarila z nekaj več kot 51,3 milijoni dinarjev. Od tega je preko 28 milijonov šlo za delo Zavoda za požarno varnost. Čeprav je zavod okrog polovice te vsote zaslužil še za lastno dejavnostjo, ima vseskozi precejšnje težave, saj vsa sredstva ne zadoščajo za boljšo opremo, pa tudi s kadri je težko, saj imajo zaposleni bistveno nižje osebne dohodke kot poklicni gasilci drugje po Sloveniji in kot njihovi kolegi v delovnih organizacijah. Gasilskim društvom v občini je skupnost razdelila nekaj nad 16 milijonov dinarjev, občinski gasilski zvezi pa dala 2,4 milijona.

Denarja za požarnovarstveno dejavnost skratka ni bilo veliko, sploh pa ne dovolj, posebno še, če vemo po-

datek, da je novomeška občina z 68 požari v lanskem letu, ki so »pospravili« preko 20 milijonov dinarjev, na drugem mestu v Sloveniji. Žal bodo letos težave še večje. V skupnost namreč prihajajo sredstva po lani zmanjšani prispevni stopnji. Cene gasilske opreme pa so v dveh, treh letih poskočile za 300 in več odstotkov, medtem ko je ta, s katero gasilske enote sedaj razpolagajo, dokaj stara. Za nekatero tudi ni dobili rezervnih delov, tako da je neuporabna. V takih razmerah, ko je za minimalni program požarnovarstvene dejavnosti zmanjkalo 25 milijonov dinarjev, gasilstvo pač ne bo moglo več zagotavljati požarne varnosti kot doslej, je bilo slišati na skupščini.

Po planu, ki so ga delegati sprejeli, naj bi skupnost letos razpolagala z 81,4 milijoni dinarjev. Celotna vsota pa je vprašljiva. Upošteva namreč 10-milijonski kredit, ki ga skupnost namerava najeti, porabili pa naj bi ga za dejavnost gasilskih društev. In če kredita seveda pod ugodnimi pogoji — ne bo? Potem bo treba sestaviti drugačen plan za razdelitev že tako skromnih sredstev. Če bo veljal ta, ki je sprejet sedaj, bo Zavod za požarno varnost dobil od skupnosti za svojo dejavnost 45,5 milijona dinarjev, občinska gasilska zveza 5,2 milijona, gasilska društva v občini pa skupaj za dejavnost, opremo, za vzdrževanje in gradnjo ga-

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Dvakrat se je prejšnji teden v enem samem dnevu kopal v Dolenjskih Toplicah 31-letni Alojz Zajc iz Dolnjih Sušic. Najprej v termalni vodi notranjega zdraviškega bazena, potem pa še v lastnem znoju. Ta ga je obliil, ko je pogledal v garderobno omarico, iz katere mu je izginila denarnica z dokumenti in 16 tisočaki.

● Se bo moral Anton Gorišek iz Grobelj vrniti k starodavnemu, ročnemu mešanju betona? Vse kaže tako, kajti pred nekaj dnevi mu je izpred še nedograjene stanovanjske hiše izginil betonski mešalec, vreden kakih 50 tisočakov. Upajmo le, da je najtežja dela, kot je vlivanje betonskih plošč, že opravil.

● Nezaklenjeni hlev je prejšnji teden privabil pod svojo streho neznanca. Po krajšem ogledu je v svojo malho stlačil 14 piščancev, ki jih je za obogatitev svojega jedilnika redila Branka Dular iz Vavte vasi. Kot kaže, bodo morali rejci tovrstnih domačih živali veliko bolje skrbeti za njihovo varnost.

NOVOMEŠČANI ŽE DRUGIČ REPUBLIŠKI PRVAKI — V soboto, 1. junija, je bilo v novomeški športni dvorani III. športno srečanje teritorialnih poklicnih gasilskih enot Slovenije. Ekipa iz osemih slovenskih mest so se med seboj pomerile v malem nogometu, streljanju, šahu, miniznem tenisu in gasilski štafeti (na sliki). Že drugič je kot najboljša ekipa osvojila pokal četa iz Novega mesta, za njo pa so se uvrstile čete poklicnih enot iz Kranja, Celja, Krškega, Koprja, Maribora, Ljubljane in Ajdovščine. (Foto: J. Pavlin)

OSIROMAŠENA KLEPARSKA DELAVNICA

BREŽICE — Neznan storilec je v noči na nedeljo, 2. junija, vplomil v kleparsko delavnico Ivana Baškoviča v Brežicah. Iz delavnice je odnesel vrtilni stroj, kotni brusni stroj, garnituro svedrov in dva kompleta ključev, dve ročni uri in nekaj drugih predmetov, tako da je skupna škoda ocenjena na preko 80.000 din.

SEDEMDESET EKIP NA RELJYJU

NOVO MESTO — V nedeljo, 26. maja, je občinska gasilska zveza pripravila 14. tradicionalni gasilski avtorally, na katerem je nastopilo kar 70 prostovoljnih in industrijskih gasilskih društev. Največ znanja je zopet pokazala gasilska desetica iz Lakovnic, ki je tako že šestič zapored osvojila prvo mesto v članski konkurenci. Rezultati: prostovoljne gasilske enote — članice: 1. GD Gabrje, 2.—3. Šmihel in Zbure, 3. Reber, 4. Mirna peč itd.; industrijske gasilske enote — članice: 1. Krka—Bršljin, 2. Novoteks; prostovoljne gasilske enote — člani: 1. GD Lakovnice, 2. Mirna peč, 3. Kamence, 4. in 5. Škočjan II. in Zbure; industrijske gasilske enote — člani: 1. Krka—Izolacija, Bršljin, 2. Krka—Ločna, 3. Novoteks, 4. IMV Novo mesto, 5. Pionir itd.

silskih domov itd. 23,7 milijona dinarjev. Letos prvič sredstev niso namenili vsem društvom po vrsti. Brez prispevka sta ostali dve. Mnenje je namreč, da morajo gasilci najprej vendar nekaj pokazati, ne pa, da se dogaja, da jih niti na požar v njihovem rajonu ni. Z. L.-D.

Smrtna nezgoda med spraviom sena

Terezija Frančič je podlegla hudim poškodbam

GOLOBINJEK PRI ŠMARJU — Na travniku v Golobinjeku pri Šmarju je prišlo v petek, 31. maja, do hude delovne nezgode, v kateri je izgubila življenje 70-letna Terezija Frančič iz Dolenje Stare vasi pri Šentjerneju.

V petek so na travniku, ki je last Ivana Frančiča, pospravljali in nakladali seno. Vzroke za kasnejšo nezgodo gre pripisati hudi lahkomišelnosti in neprevidnosti, saj je traktor s samonakladalno prikolico vozil komaj 14-letni Frančičev sin. Ta je med pobiranjem sena zapeljal vzvratno, pri tem pa zadel in podrl Terezijo Frančič, ki je za traktorjem grabila. Kolo prikolice ji je zapeljalo čez prsi koš in glavo, tako da je na kraju nesreče podlegla hudim poškodbam.

Med prehitevanjem v pešakinjo

Eno leto zapora za Jožeta Mesojedca, ki je predlanskega decembra zakrivil prometno nezgodo, v kateri je umrla 10-letna Darja Hudoklin

NOVO MESTO — Pred dnevi je moral na zatožno klop novomeške enote temeljnega sodišča sestri 23-letni Jože Mesojedec iz Zameškega, ker je predlanskega decembra zakrivil hudo prometno nesrečo, v kateri je izgubila življenje 10-letna Darja Hudoklin.

Mesojedec je 24. decembra 1983 nekaj čez osmo uro zjutraj peljal osebni avtomobil po regionalni cesti med Novim mestom in Šentjernejem. Kot je pokazala kasnejša preiskava, je vozil vinjen, poleg tega pa vozilo tehnično ni bilo brezhibno, saj pomožna zavora ni delovala, na avtomobilu pa je bila odtrgana tudi roka krmilnega mehanizma. V vasi Dobravica je pri drugu telefonske napeljave dohitel traktor z naloženim vozom, ki ga je vozil Alojz Barič. V tistem trenutku sta po obeh straneh ceste hodili pešakinji, na desni Terezija Jakše, na levi pa 10-letna Darja Hudoklin. Mesojedec je vozil nepazljivo, poleg tega je imel zaradi zarosenih vetrobranskih šip precej zmanjšano vidljivost, eno z drugim pa je bilo vzrok nesreče, ki se je zgodila nekaj zatom. Barič se je s traktorjem izogibal pešakinji ob svojem robu ceste, to tudi nakazal s smernim kazalcem, v tistem trenutku pa je Mesojedec pričel prehitevat traktor. Čeprav le-ta, kot je pokazala obravnava, ni prevozil srednje ceste, je Mesojedec med prehitevanjem peljal preveč levo, pri tem pa trčil v Darjo Hudoklin, ki mu je prišla nasproti. Hudo poškodovano pešakinjo so prepeljali v bolnišnico, kjer pa je lani 26. januarja poškodbam podlegla.

Mesojedec se je med obravnavo izgovarjal, da pešakinje ni videl, prav tako, da ni vedel, v kaj je trčil ob udarcu, trdil pa je tudi, da Barič ni vključil smerokaza. Sodišče je seveda imelo na

Tone Zgonec: »Namesto da bi se v vsaki občini mučili s svojimi propagandnim gradivom, smo se v Posavju lotili enotnega.«

Tehtno opozorilo nikoli odveč

V Posavju skupno propagandno gradivo za varnost v prometu

SEVNICA — V novoustanovljenem posavskem svetu za vzgojo in preventivo v cestnem prometu je med najbolj delavnimi prav propagandna komisija.

Ob pregledu razpoložljivega propagandnega gradiva so ugotovili velike vrzeli. Likovnik iz Sevnice, ekonomski propagandist iz Lisce Tone Zgonec, je prevzel na-

logo, da nariše nekaj osnutkov. Sedaj je to gradivo že v tisku. Od večjih padeta v oči plakata za boj proti vinjenosti med udeleženci v prometu in varnejšo vožnjo s traktorji. »Jedratno opozorilo zoper alkoholizem svari z geslom Vino za volanom — kri na cesti. Menim, da je tudi plakat za traktoriste dovolj upadljiv. Traktor brez kabine — voznik brez glave, smo zapisali,« pravi Zgonec.

Ker smo na pragu turistične sezone, bodo prišla prav kratka opozorila. Namesto mandatnih kazni bodo miličniki lahko vozilom, ki so nepravilno parkirana, zataknil za brisalce vjudno opozorilo v treh jezikih. Ker je vse več zmikavov, ne bo odveč opozorilo za zaklepanje vozila.

Prometniki že leta opozarjajo, da se številno nesreč povzročuje, ko je šolska mladina med počitnicami bolj breskbrbna. V posavskem svetu so zanjo pripravili daljšo tiskovino, kjer šolarje, katerim sicer ne manjka znanja, opozarjajo, naj o prometu poučujajo tudi starejše. Podoben namen ima tudi listek za nošenje kresničke.

Menijo, da navkljub vse pogostejšemu privezovanju z varnostnim pasom v vozilu (kar je navsezadnje tudi obvezno) nekateri še vse preprosto pozabljajo. V posebnem letaku navajajo, zakaj se je koristno privezovati in kako dosledno to počenjajo rally vozniki.

Senat sodišča je Mesojedca obsodil na 1 leto zapora, pri tem pa mu izrekel še varnostni ukrep prepovedi vožnje z vozili B kategorije za dobo enega leta. Sodba še ni pravnomočna.

ODNESEL DEVET ZAJCEV

VAVTA VAS — V noči na soboto je nekdo izkoristil spokojno spanje Alojza Fifolta iz Vavte vasi in se neslišno splazil v hlev. V tatinsko malho je stlačil sedem dolgouhcev, vrednih preko 5 tisočakov. Predrznega tatu može postavbe še iščejo.

NAŠLA MINO, GRANATI IN BOMBO

PODTURN — 15-letna Andrej Fink in Rudi Trlep iz Podturna sta 31. maja v gozdu nad domačim krajem med igro našla mino ročnega minometalca, malo kasneje pa še dve topovski granati in celo letalsko bombo. Vsa sreča, da sta o najdbi takoj obvestila starše, ti pa miličnike, ki so nevarne ostanke iz II. svetovne vojne zavarovali, dokler jih pirotehnik ni uničil.

ZAPRLA POT MOTORISTU

ČRMOŠNJICE — 30-letna Marija Juršič iz Črmošnjic se je 31. maja peljala z osebnim avtom iz Novega mesta proti Črmošnjicam. Na odcepu za Stopiče je nenadoma zavila na levo proti stranski cesti in tako zaprla pot 22-letnemu Vladu Juršiču iz Cerovca, ki se je nasproti pripeljal na kolesu z motorjem. Pri trčenju se je Juršič hudo poškodoval in so ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialne škode je za 140 tisočakov.

KRONIKA NESREČ

PO MAGISTRALKI TEKLO MLEKO — 30. maja okoli polnoči zjutraj je prišlo na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom, blizu Lešnice, do hude prometne nezgode, ki paje na srečo terjala le precejšnjo materialno škodo; po prvih podatkih znaša ta preko 600 tisoč din. 48-letni Kiro Markovski iz Titovega Velesa je tega jutra peljal tovornjak s polpriklopnikom iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Lešnici je v levem nepreglednem ovinku zapeljal čez neprekinjeno črto na levi vozni pas, po katerem se je tovornjak pripeljal 34-letni Dušan Krštin iz Prapreč pri Straži. Markovski je s prvim delom vozila že zapeljal na svoj del voziča, vendar je priklopnik vseeno oplazil Krštinovo vozilo. To mu se je odrgala stranica kesona, tako da so naložene posode z mlekom padle na voziček. Vsa sreča, da v tistem hipu po magistralki ni pripeljala drugo vozilo.

NEPREVIDNO NA PREDNOSTNO CESTO — 13-letna Cvetka P. iz Dolenjega Vrhpolja se je 1. junija peljala s kolesom po kolovozni poti skozi Dolnjo Brezovico. Na križišču cest s prednostno cesto se ni preprečila, ali je pot prosta, in zapeljala v križišče v trenutku, ko je po prednostni cesti z osebnim avtom pripeljala 23-letna Štefka Rangus. Kolesarja se je v nezgodi laže poškodovala in so ji prvo pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Materialne škode je bilo za 30.000 din.

MED PREHITEVANJEM TRČIL — 34-letni Aco Mladjenović iz Bjeljine se je 1. junija okoli 9. ure peljal z osebnim avtom s Čateža proti Zagrebu. V Podgračnem pa je dohitel drug avtomobil in ga pričel prehitevati. V tem trenutku mu je nasproti pripeljal Zagrebčan Zarko Berdi. Med vozilom je prišlo do trčenja, v katerem se je Berdi laže poškodoval, materialne škode pa je bilo za 650.000 din.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

rokomet

II. ZVEZNA LIGA, ženske, ZADNJE KOLO: NOVOMESTO — VELENJE 24:24 (15 : 11)
NOVO MESTO: Udovc, Pungarčar 7, Kastelic, T. Zupančič 2, E. Zupančič 1, Iličin 5, Jakše 6, Kramar 2, Pate, Simončič, Mršnik 1, Jerman.

KONČNA LESTVICA: 1. DFNAMO 37, 2. zadnje NOVO MESTO 7 točk.

SRL, moški 21. KOLO: TERMOPOL — DVZ PONIKVE 19 : 22 (13:12)

DVZ PONIKVE: Doblekar, Bambič 2, Urbančič 5, M. Strnad 7, D. Strnad 3, F. Strnad, Žagar, Vujanović 4, Škantej, Pugalj 1.

MINERVA — INLES 20 : 24 (13:13)

INLES: Gelze, Deržek, Dejak 2, J. Ilc 1, T. Ilc 3, Mate 5, Karpov 6, Ambrožič 4, Fajdiga 3, Lesar.

KRŠKO — ASTRA JADRAN 24 : 24 (13:12)

KRŠKO: Kastelic, Kekič 6, Junkar 4, Šiško, Paček, Glaser 6, Iskra 3, Avguštin 1, Serbec 4, Rakar, Bekič.

LESTVICA: 1. Šoštanj 39, 2.

Inles 36, 4. DVZ Ponikve 23, 8. Krško 16 točk.

Pari zadnjega kola: Inles — Termopol, DVZ Ponikve — Ajdoviščina, Ferrotehna — Krško itd.

SRL, ženske, 21. KOLO: BRANIK — ITAS KOČEVJE 17 : 18 (8:10)

ISKRA ŠENTJERNEJ — FERROTEHNA 23:19 (10:8)

ISKRA: Bolte, Gorenc 2, Dolar 10, Kotar, Turk 2, Simončič, Rangus 4, Vide 1, Kovačič 4, Selan, Jakše, Kos.

LESTVICA: 1. FERROTEHNA 35, 4. Iskra 26, 10. Itas Kočevje 14 točk.

Pari zadnjega kola: Itas Kočevje — Burja, Rudar — Iskra itd.

nogomet

SNL, 24. KOLO: SLOVAN — BREŽICE 5:0 (1:0)

BREŽICE: M. Vebler, B. Vebler, Kos, Kmezić, Predanič, Soban, Horvat, Brdukar, Severovič (Račič), Lazanski (Golubič), Barišič (Kezman).

LESTVICA: 1. Koper 38 točk, 11. Brežice 19, 12. Ilirija 18, 13. Izola 17, 14. Šmartno 14.

Pari predzadnjega kola: Brežice — Rudar Trbovlje itd.

»Zlati znak« v Italijo

Nova uspela mednarodna speedway prireditelj v Krškem — Omerzel odlični peti

KRŠKO — Nedeljska četrti mednarodna speedway dirka za zlati znak občine Krško je minila kot vrsta podrobno prireditelj v znamenju odlične organizacije pa tudi zanimivih voženj. Zmagal je Italijan Dal Chiele, ki ni poznal poraza in je zbral vseh 15 točk. Tako je dokazal, da njegovo drugo mesto na nedavnem četrtfinalu svetovnega prvenstva posameznikov v Krškem ni bilo naključno.

Že po šestih vožnjah sta Dal Chiele in Madžar Farkas pokazala največ, toda prav šesta vožnja je bila za Madžara usodna. V neposrednem merjenju moči z drugim najboljšim Italijanom Righietom je sicer zmagal, toda po protestu vodstva italijanskega moštva so ga diskvalificirali, ker je vozil z

neustrezno gumo. Tako je kazalo, da bo odločitev o zmagovalcu padla v petnajsti vožnji, ko sta se pomerila oba Italijana. Toda Righieto si je privoščil še nekaj spodrseljave, zlasti pa je bil mladi Čehoslovak Stanislav Urban zanj očitno pretrdoreh. Čeh je bil tako na koncu s 14 točkami drugi, medtem ko sta se Righieto in drugi Madžar-Barnabas pomerila v dodatni 21. vožnji za tretje mesto. Righieto je tokrat pokazal izredno zbranost in naposled zaslužen dobi zelen lovorov venec za tretje mesto. Najboljši Jugoslovčan Krešo Omerzel je bil blizu ponovitve svojih najboljših uvrstitev na dirkah za zlati znak občine Krško. V zadnji vožnji je celo vodil proti favoriziranemu Dal Chielu, a na koncu le ni bilo presenečenja in Omerzel je z 11. točkami pristal na 5. mestu. V konkurenci 16 vozačev iz 6 držav je tudi to lep uspeh.

ŠAH ZA DAN MLADOSTI

SEVNICA — ŠK Milan Majcen je v počastitev dneva mladosti pripravil posamično šahovsko tekmovalno učencev osnovnih šol sevniske občine. Med 59 udeleženci je med pionirji 1. in 2. razredov zmagal Ponderlak (Sevnica), v skupini 3. razredov v prvi kategoriji Sevnican Grile, v drugi pa Šmit iz Loke. Med pionirji 4. in 5. razredov je v prvi skupini zmagal Seški, v drugi pa I. Blas (oba Sevnica). Med učenci 6., 7. in 8. razredov je bil najboljši Engels Blas, medtem ko je pri pionirkah 5. in 6. razreda zmagala Sevnicanka Konajzlerjeva. Pokal dneva mladosti je pripadel Engelu Blasu.

V NEDELJO KOLESARSKI MARATON!

NOVO MESTO — Novomeški kolesarski klub organizira v nedeljo tradicionalni kolesarski maraton po partizanski magistrali. Proga bo potekala iz Novega mesta do Dolenskih Toplic, Črnomlja in Črnomlja ter nazaj preko Metlike do Novega mesta. Nastopajoči bodo morali prevoziti okoli 100 kilometrov, start pa bo ob 9. uri na novomeškem Glavnem trgu.

Primčeva zmaga v Zagrebu

Šest Novomeščanov na mladinskem atletskem pokalu Jugoslavije — Primcu naslov, Fabjanu rekord

ZAGREB — V nedeljo je bilo v Zagrebu finale Atletskega pokala Jugoslavije za mladince, kjer je v vsaki disciplini nastopilo po 12 najboljših mladih atletov, ki so si ta nastop priborili na republiških prvenstvih.

Novomeščani so imeli na pokalnem prvenstvu 6 tekmovalcev. Ponovno je bil najboljši Igor Primc z zmago v metu diska (52,88 m) in s 6. mestom v metu krogle (13,70 m).

Posebno pohvalo pa zasluži tokrat mladi tekač na srednje proge Matjaž Fabjan, ki je v teku na 3000 m z novim osebnim in dolenskim rekordom 8:39,14 osvojil 2. mesto. Svoj prejšnji rekord je popravil za 6 sekund in močno ogrozil tudi zmagovalca, ki je bil le 2 m pred njim. Njegov rezultat je le nekaj sekund slabši od slovenskega mladinskega rekorda, zato lahko pričakujemo, da ga bo še popravil. Fabjan je letos prvo leto starejši mladinec, zato ga njegov rezultat nedvomno utvršča med kandidate za nastope v mladinski državni reprezentanci.

Močno je presenetil tudi tekač čez visoke ovire Sandi Tekstor, mlajši mladinec, ki je že z uvrstitvijo med dvanajst najboljših starejših mladincev v državi dosegel več, kot je bilo pričakovati. Osebn rekord 16,3 s je izboljšal na el. merjenjih 16,10 s in osvojil 5. mesto v državi.

Žal pa je eden od favoritov teka na 110 m z ovirami, Novomeščan Zupančič, na startu dvakrat pobegnil, kar ga je stalo visoko uvrstitev. Med dvanajstim finalisti sta bila tudi Jožef v skoku v višino (185 cm) in Ercegovčev v klavidu (40,80 m).

Cujnik 72,84 m v Karlovcu
Darko Cujnik, ki je v JLA, je na kvalifikacijah za APH v Karlovcu dosegel odlični rezultat v metu kopja in zmagal. Finale APH bo čez 14 dni v Beogradu.

KOLESARSKI TRIM

NOVO MESTO — Trim klub Krka bo v soboto, 8. junija, izvedel kolesarski trim na progi Ločna — Otočec — Ratež — Žabja vas — Ločna. Start bo ob 9. uri z zbornega mesta pred tovarno zdravil v Ločni. Kolesarjenje ne bo tekmovalnega značaja, po koncu vožnje pa bodo z žrebom nastopajočim podelili več praktičnih nagrad, glavna nagrada bo poni kolo.

INLESU TRADICIONALNI TURNIR

PONIKVE — Domači rokometni klub je pripravil tradicionalni rokometni turnir, na katerem so nastopile štiri ekipe. Rezultati: Inles-Mokerc 19:14, Ponikve — SC Borovlje 23:14, Mokerc — Borovlje 32:17 in Inles — Ponikve 16:10. Najboljši igralec turnirja je bil Karpov, strelec Bolha z 19 zadetki in najboljši vratar Gelze.

PRESENETLJIVA ZMAGA VETERANOV

BUTORAJ — ŠD Butoraj je v nedeljo pripravilo v počastitev dneva mladosti in 40-letnice osvoboditve 5. turnir v malem nogometu, na katerem je nastopilo enajst ekip. Presenetljivo so zmagali enomaljski veterani, čeprav sta bila glavna favorita vrsti »13. maja« iz Novega mesta in ribniškega Bistro — Slavina.

OBČNI ZBOR SK ROG

NOVO MESTO — SD Rog organizira v ponedeljek, 10. junija, redni letni občni zbor, na katerega so vabljeni vsi ljubitelji smučanja. Občni zbor bo v prostorih novomeškega sindikalnega doma, pričel pa se bo ob 18. uri.

Šport

Ekipna zmaga na dirki po Srbiji

Prva postava novomeških kolesarjev potrdila ugled

V nedeljo zvečer se je z jubilejne, 25. mednarodne kolesarske dirke po Srbiji vrnilo zastopstvo novomeških kolesarjev, ki je zabeležilo imeniten uspeh. V konkurenci 23 ekip iz Zahodne Nemčije, Madžarske in Jugoslavije so Novomeščani, ki so tokrat nastopili z najboljšo ekipo (z izjemo Glivarja, ki se je huje poškodoval ob trčenju z avtomobilom na treningu z reprezentanco pred dirko po Avstriji)? zabeležili prepričljivo ekipno zmago.

Lepe možnosti so imeli tudi v posamični konkurenci, saj je Smole dalj časa nosil rumeno majico, vendar jo je moral v 4. etapi oddati kasnejšemu skupnemu zmagovalcu Rajakovcu iz Čukariškega. Poleg ekipne zmage so tako Novomeščani v posamični konkurenci osvojili s Smoletom še 2. mesto, S. Papež pa je bil 7.; v točkovanju gorskih ciljev je bil Smole 3. Za Novomeščane so po Srbiji vozili še Novak, Robič in Bojanc.

V nedeljo je bila v avstrijskem Gradcu mladinska mednarodna dirka, ki je v kategoriji starejših mladincev prinesla mlademu Andreju Majesu prvo veliko zmago. Od ostalih Novomeščanov je bil Kruljac 4., Pavlič pa 6. Med mlajšimi mladinci je zmagal R. Judež pred Šmajdkom, 4. je bil Zaletel in S. P. Judež.

Svojo dirko so v nedeljo imeli tudi pionirji. Na medklubski tekmi metliških in novomeških kolesarjev so imeli Novomeščani precej več uspeha, saj so zmagali v vseh kategorijah.

79 TEKAČEV PO ULICAH LESKOVCA

LESKOVEC — Na dan kraljevnega praznika je bil v soboto tradicionalni, 5. tek po ulicah Leskovca, ki se ga je udeležilo 79 tekačev. Med pionirji od 1. do 4. razreda je zmagal Goran iz OŠ Leskovec, pri pionirkah pa v isu kategoriji Cerovškova, prav tako iz OŠ Leskovec. V leskovsko OŠ je odšla tudi zmaga med mlajšimi pionirji, ki jo je pritekel Vračun, in mlajšimi pionirkami, ki jo je zabeležila Geršakova. Pri starejših pionirjih je zmagal Teršek (AK Partizan Radeče), pri starejših pionirkah Kupljenkova iz OŠ Kostanjevica, pri mladincih Lazar (AS Maraton) in pri članih Žitko (AK Brežice).

L. ŠRIBAR

Športno srečanje pobratenih

Od 1. do 2. junija je bilo v trebanjski občini že 8. srečanje športnikov pobratenih občin

TREBNJE — Minulo soboto in nedeljo je v trebanjski občini potekalo že osmo srečanje športnikov pobratenih občin Trebnje, Iljaša, Obrenovca in Velika Gorica. Na sporedu je bilo manj športnih disciplin, manj udeležencev se je udeležilo tekem, pa vendar je srečanje doseglo svoj namen. Ta je bil nalepše razviden v soboto pnoči, ko so se udeleženci srečanja zbrali na mokronoškem gradu in zapeli skupno kolo.

Sicer pa so tekmovalna potekala po dogovorjenem razporedu. Kegljaci in kegljavke so se pomerile v Ivančini gorici, rokometarji in strelci v Trebnjem, košarkarji in nogometarji na Mirni ter odbojkarji v Mokronogu, šahisti pa v Sentrupertu. V vseh krajih so športnikom in drugim gostom pripravili lep in priščen sprejem, pozdravili pa so jih tudi predstavniki družbenopolitične skupnosti.

Potem ko so v soboto popoldne športniki opravili prvi tekmovalni dan, so se odpravili na tovariško srečanje v Mokronog, kjer so bili gostje na kulturno-družbani prireditvi Igraj kolo. Tu seveda ni manjkalo medsebojnega spoznavanja in srečanj, vrhunec večera pa je bil oben ure ponoči, ko so športniki za slovo zaplesali skupno kolo. Tekmovaljanci so se nadaljevali tudi naslednji dan, potem pa so se športniki zbrali spet v Trebnjem in s slavnostnim mimohodom zaključili dvodnevna športna srečanja. Za konec jim je spregovoril predsednik trebanjske občinske skupščine Avgust Gregorič ter še posebej poudaril, da je pomen teh srečanj v utrjevanju bratstva in enotnosti med športniki iz Slovenije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Srbije. In srečanje je po tej strani popolnoma uspelo, kljub temu da je bilo letos manj udeležencev in manj disciplin.

Seveda srečanje ne bi uspelo brez izdatne podpore organizacij združenega dela Trimo, Novoles, Tesnila, Dana, IMV, Kolinska itd.

Predstavniki vseh štirih občin — Iljaša iz BiH, Velike Gorice iz Hrvaške, Obrenovca iz Srbije in Trebnjega — so se dogovorili, da bo 9. srečanje prihodnje leto v Veliki Gorici, kjer so se ta srečanja pred osmimi leti tudi začela.

Ker so bila športna srečanja posvečena bratstvu in enotnosti, niti niso ugotavljali končnega vrstnega reda v skupni razvrstitvi. V posameznih disciplinah pa so ekipe dosegle naslednje rezultate:

V kegljanju so tekmovali samo predstavniki Trebnjega in Velike Gorice. Pri moških so zmagali Trebanjci, pri ženskah pa tekmovalke Velike Gorice. To je bila tudi edina disciplina, kjer so nastopale tudi ženske.

V malem nogometu so bili najboljši igralci Velike Gorice, drugi so bili Obrenovčani, tretja je bila ekipa Iljaša in četrti Trebanjci.

V košarki je zmagala Velika Gorica, drugi so bili košarkarji Obrenovca, tretji tekmovalci Iljaša in četrti Trebanjci.

Najboljši šahisti so bili iz Velike Gorice, drugi so bili Obrenovčani, tretja je bila občina Iljaša in četrto mesto so zasedli Trebanjci.

V odbojki so zmagali tekmovalci Iljaša, drugi so bili Trebanjci, tretji pa Obrenovčani.

V rokometu so slavili Obrenovčani, za njimi pasu se uvrstili Trebanjci, rokometarji Velike Gorice in Iljaša.

J. S.

SPET V PRVI LIGI — Igralci novomeškega namiznoteniškega kluba (na fotografiji od leve) Rado Medle, Marjan Hribar, Dušan Kočevar in Gregor Guštin (na sliki ga ni) so pod vodstvom trenerja Egora Žabkarja dosegli lep uspeh z osvojitvijo 1. mesta v zahodni skupini B slovenske lige. Tako bodo v naslednji sezoni Novomeščani po sedmih letih spet igrali v 1. slovenski ligi med 10 najboljšimi slovenskimi ekipami. Najboljši igralec te sezone je Marjan Hribar, ki je od 25 iger le dve izgubil. (Foto: A. B.)

Le točka za slovo od lige

Rokometni drugoligaši končali — Novo mesto v republiško ligo — Podviga Šentjernejčank in Kočevk

Še zadnji so v soboto novomeške rokometarice zaigrale v drugoligaški konkurenci — njihov nasprotnik je bila ekipa Velenja — vendar gostiteljicam ob slovesu ni uspelo iztržiti obeh točk, čeprav so vse srečanje vodile, nekajkrat celo s štirimi zadetki prednosti.

Novomeščanke so začele tekmo silovito in na vsak način hotele maloštevilnim gledalcem dokazati, da ne zaslužijo tako prepričljivega odhoda iz II. zvezne lige. Že po desetih minutah je vrsta Novega mesta povedla s štirimi zadetki prednosti, največ po zaslugi izredno razpoložene Iličinove. Tudi drugi polčas je prineslo popolno premoč gostiteljic, za nameček se je razigrala še Jakšetova, in ko so Novomeščanke vodile že s 16:10, je le malo kdo verjel v preobrat. Do tega pa je prišlo v zadnjih treh minutah igre. Še tri minute pred koncem so igralke Janeza Štruklja vodile s 24:21, v finišu pa so lahkomišelnost napravile nekaj žog in prejele tri zadetke, kar je bilo dovolj, da so Velenjčanke, zadovoljne s točko v žepu, zapuščale športno dvorano pod Marofom. In predvsem takšne napake so bile med prvenstvom krive, da Novomeščanke zapuščajo II. zvezno ligo z vsem dvema zmagama in trem remiji.

Prijetno presenečenje pa so pripravila dekleta šentjernejske Iskre, ki so doma ugnale vodilno ekipo Ferrotehne s 23:19. Šentjernejčanke so vodile že po prvem delu, v prvih minutah drugega polčasa pa so pokazale zares odlično igro, saj so zapore dosegle štiri zadetke in povsem razorožile gostujoče igralke. Ta zmaga je Šentjernejčanke popeljala na 4. mesto na lestvici in po vsej verjetnosti bodo na njem ostale tudi po sobotnem zadnjem kolu.

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

17. junija, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

Uspešen start na državnem prvenstvu

Član AMD Trebnje Brane Rokavec je bil 4. na prvi dirki za državno prvenstvo

TREBNJE — Brane Rokavec iz AMD Trebnje se je prvi iz moto sekcije podal na športno motoklasično pot. Po dveh letih ukvarjanja z motorji, vožnjah na motosalomih in spretnostnih tekmovalnih je pred dnevi prvič nastopil na dirki za državno prvenstvo. V Novem Sadu se je uvrstil na 4. mesto, vendar pravi, da to ni njegov skrajni in najboljši možni dosežek.

»Letos sem začel voziti na državnem prvenstvu v razredu do 125 cm. To je bila sicer že moja dolgoletna želja, vendar je prej nisem mogel uresničiti, ker nisem imel dobrega motorja. Kakor vsi vemo, pa je motošport zelo drag. Saino moj motor MBA SEEL velja okoli dva milijona dinarjev. Seveda mi tudi letos ne bi uspelo brez pomoči naših delovnih organizacij. Glavni sponzor je Dana, pomagala pa so mi še Tesnila, Kemija impex, dogovarjamo se z Rikom iz Ribnice, ITPP itd. Seveda sem moral precej primakniti tudi iz lastnega žepa. Na srečo imam v Pavližu, ki mi tudi pripravljajo motor, močno oporo. Kakor računam, naj bi letos v državnem prvenstvu zasedel 3. mesto, Marsikaj pa je odvisno tudi od stroja,

Branko Rokavec: Računam, da bom na državnem prvenstvu dosegel 3. mesto.

prog in pripravljenosti. Zdj redno opravljam kondicijske treninge, seveda pa s Pavličem večkrat trenirava tudi na Grobniku pri Reki,« pripoveduje Rokavec.

Seveda bo Rokavec še vedno vozil tudi na spretnostnih dirkah, tako na primer tudi supervelesalom za pokal petih mest, poleg tega se namerava udeležiti dveh mednarodnih dirk v Nemčiji in Italiji. Tako si bo nabral mednarodne izkušnje, saj namerava prihodnje leto nastopiti tudi na mednarodnih dirkah. Čeprav je do naslednje dirke za državno prvenstvo še daleč — dirka bo 19. avgusta v Kraljevu — se Rokavec na nadaljevanje državnega prvenstva temeljito pripravlja.

J. S.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 7. VI.

17.35 — 00.50 TELETEKST
17.50 POROČILA
17.55 NAŠ PRIJATELJ TITO, otroška serija
18.10 GRIZLI ADAMS, ameriška nanizanka
18.40 NA POTI V INOVACIJSKO DRUŽBO: Mesto ustvarjalnega dela v združenem delu, izobraževalna serija
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
19.58 Karlsruhe: EP V KOŠARKI (M) — SZ: JUGOSLAVIJA
21.30 NE PREZRITE
21.45 NAŠA KRAJEVNA SKUPNOST — Odgovornost, humoristična nanizanka
22.55 DNEVNIK

23.05 EDITHIN DNEVNIK, zahodnonemški film

Edithin dnevnik je dokument in priča njenega življenja, ki se začne z rojstvom sina Chrisa. Sedaj je Chris tik pred maturo, a vseeno izgleda, da se v Edithinem življenju od študentskih dni ni nič spremenilo, še vedno je politično aktivna in še vedno ljubi moža. Vendar se razkriva, da ta svet, ki ga opredeljuje neprijetni sin in nepotrpežljivi mož, ni edini. Edith v svojih zapiskih ustvarja vzporeden svet. Oba svetova se nevarno približata, ko edith zaradi mlajše ženske zapusti mož. Njen dnevnik, ki ga prebere sin, postane vez med podobnima. Na koncu se izkaže, da »novega« življenja ni, so le smrt, naključje, policija, psihiatrična bolnica.

SOBOTA, 8. VI.

7.45 — 12.45 in 15.50 — 23.50 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: O treh kraljevih sinovih
8.25 SLIKAJTE Z NAMI
8.35 NAŠ PRIJATELJ TITO, nadaljevanje
8.50 NIHČE KAKOR JAZ, nanizanka
9.20 MITI IZ LEGENDE — Antični miti: DEDAL IN IKAR
9.35 PREDENJŽEP NA IZLETU
10.05 TAKO JE BILO, dokumentarni film
10.35 REPUBLIŠKA REVIIJA MPZ ZAGORJE 84, 7. oddaja
11.05 RAČUNALNIŠTVO ponovitev 9. dela angleške serije
11.30 ČUDEŽI NARAVE: Plenilci, kanadska dokumentarna serija
11.50 ČUDEŽI V MEDJUGORJU, ponovitev dokumentarne oddaje
12.40 POROČILA

16.05 POROČILA
16.10 ČLOVEKOVI MOŽGANI: Govor, ponovitev 3. dela angleške dokumentarne serije
17.00 RETROSPEKTIVA FILMOV FRANČETA ŠTIGLICA: SVET NA KAJŽARJU, slovenski film
18.40 BOJ ZA OBSTANEK: Pomoč iz zraka, angleška poljudnoznanstvena serija
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.50 VREME
20.00 POP DELAVNICA
21.45 ZRCALO TEDNA
22.10 HARRROW HOUSE 11, ameriški film

Film je posnet po uspešnici G. Brownesa. V prvi osebi govori glavni junak, Američan, ki je hodil v London kupovat diamante. Pripoveduje o svojem zadnjem, najbolj uspešnem obisku na Harrow house 11. Ta obisk je bil izredno domišljno načrtovan in izpeljan rop, pri katerem je imel pomemben delež uslužbenec z nepo-

NEDELJA, 9. VI.

8.45 — 22.40 TELETEKST
9.00 POROČILA
9.05 ŽIV ŽAV — Risanke, Pravljice z vseh vetrov
10.00 GRIZLI ADAMS, ponovitev
10.25 LAMPJAO IN MARIA BONITA, 1. del brazilske nadaljevanke
Nadaljevanke so v Braziliji označili kot sago o ljubezni in prelivanju krvi. Posneta je bila v naravnem okolju, njen glavni junak pa je neke vrste brazilski Robin Hood, za ene heroj, za druge razbojnik, tat in ubijalec. S svojo ljubečo Mario Bonito je Lampiao postal v brazilski poeziji in prozi že prava legenda. V Braziliji so spomini na roparske tolpe še danes živi, saj je najbolj slavna teh skupin pod vodst-

vom popularnega Lampiaja šele leta 1938 končala v boju z državno vojsko. Nadaljevanke ima osem delov.
11.05 DOMAČI ANSAMBLI: Štirje kovači
11.35 625, oddaja za stik z gledalci
12.00 POD LIPO, prenos iz Dobrovega v Goriških brdih
13.30 POROČILA
13.55 KAM GREDO DIVJESVINJE ponovitev 7 dela
14.55 Karlsruhe: EP V KOŠARKI — JUGOSLAVIJA: ROMUNIJA
16.35 POROČILA

16.40 KUKARAČA, gruzijski film
18.10 TV KVIZ, finale
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME

PONEDELJEK, 10. VI.

17.35 — 22.45 TELETEKST
17.50 NIHČEKAKOR JAZ, nanizanka TV Sarajevo
18.25 ŽELEZNIŠKA POSTAJA
18.45 PODIUM, oddaja za mlade
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.05 B. Connolly: LYTTONOVA KRONIKA, 3. del
21.00 AKTUALNO: Počitnice za naš žep
21.40 LOK — IZROČILO IN SPOROČILO, ponovitev baletne oddaje
22.30 DNEVNIK

TOREK, 11. VI.

17.30 — 22.45 TELETEKST
17.45 POROČILA
17.50 NAŠA PESEM MARIBOR 84: UPZ Emil Adamič
18.20 MITI IN LEGENCE — Antični miti: OREST, nanizanka
18.40 PERISKOP
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.05 M. Žalica: ZALJUBLJENCI, drama TV Sarajevo
Dva človeka se skušata tretjega iz ljubezenskega trikotnika rešiti z ubojem. Sporočilo drame bi se lahko glasilo, da smrt najavi svojo prisotnost v tistem trenutku, ko se prično kršiti življenjske resnice, krniti resnični človeški odnosi in ljubezen. Na koncu takšnega dogajanja se pokaže, da igre ne igra tisti, ki jo vodi, marveč oni, ki je bil igračka. V dogajanju se tesno

SREDA, 12. VI.

17.30 — 22.45 TELETEKST
17.45 POROČILA
17.50 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: Pehta in Bedanec
18.10 E. Rostand: CYRANO DE BERGERAC, 5., zadnji del predstave SMG
18.40 V KRALJESTVU ZLATOROGA, ponovitev izobraževalne oddaje

19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 Film tedna: DOIGA JEŽA, ameriško-madžarski film
Film pripoveduje zgodbo ameriškega pilota, ki so ga med vojno sestrelili nad Madžarsko in so ga kot edinega preživelca našli madžarski konjari.

ČETRTEK, 13. VI.

17.30 — 23.10 TELETEKST
17.45 POROČILA
17.50 F. Rudolf: 40 ZELENIH SLONOV — Vrt zelenih zmajev, 5. del nadaljevanke
18.15 KOSITER
18.40 DELEGATSKA TRIBUNA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 TEDNIK
21.15 FRANZ LISZT, 6. del ma-

džarske nadaljevanke
22.10 DNEVNIK
22.25 RETROSPEKTIVA DOMAČE TV DRAME — M. Kranjec: POT DOMOV
TV igra, napisana po istoimenski noveli Miška Kranjca, govori o štirinajstletnem partizanu Borutu, ki se je vrnil domov, v svoje zakajeno, zamegneno ljubljansko predmestje, med vrtičke, drobne intrige, nedeljska pijanstva in vsakršna vsakdanja zapletenstva. Na lepem ugotovi, da je izgubil dom — vojna mu ga je odnesla, ker ga je partizanski čas prekalil, ga vzdignil

DRUGA MREŽA

14.00 Roland Garros: Tenis, polfinale posamezno — 17.25 Dnevnik — 17.45 V osemdesetih — 18.15 Parki Slavonije — 18.45 Humoristični klub — 19.30 Dnevnik — 19.55 Karlsruhe: EP v košarki. SZ: Jugoslavija — 21.30 Včeraj, danes, jutri — 21.50 Nočni kino: Mož iz klana (ameriški film)

TV ZAGREB

13.50 Poročila — 14.00 Roland Garros: tenis, polfinale — 17.25 Video strani — 17.35 TV koledar — 17.45 V osemdesetih — 18.15 Parki Slavonije — 18.45 Humoristični klub — 19.30 Dnevnik — 20.00 Mike Hammer — 20.55 Zabavna oddaja — 21.40 Dnevnik — 21.55 Po desetih (kulturni magazin)

ravnanimi računi do delodajalcev.
23.45 POROČILA

DRUGI PROGRAM

13.40 Test — 14.00 Roland Garros: Tenis, finale žensk posamezno in moške dvojice — 17.55 EP v košarki. Poljska: Jugoslavija — 19.30 Dnevnik — 20.00 Rock maraton — 20.30 Človek in čas — 21.00 Poročila — 21.10 Športna sobota — 21.35 Bes angelov (2. del ameriškega filma) — 23.05 TV galerija — 23.35 PJ v gimnastiki

TV ZAGREB

12.40 TV dni — 13.10 Narodna glasba — 13.40 Poročila — 13.45 TV koledar — 14.00 Roland Garros: Tenis, finale ženske posamezno in moške dvojice — 18.30 Dosje — 19.30 Dnevnik — 20.00 Švicarska molččnost (ameriški film) — 21.40 Dnevnik — 21.55 Od našega dopisnika iz Prage

20.00 PO NAŠE — Stanovanjska pravica, 3. del nadaljevanke TV Skopje
21.05 PORTRET EMIRA KUSTURICE, oddaja TV Sarajevo
21.45 ŠPORTNI PREGLED
22.35 POROČILA

DRUGI PROGRAM

14.00 Jastrebarsko: SP v motokrosu (250 ccm) — 14.50 Roland Garros: Tenis, finale moški posamezno — 18.00 PJ v gimnastiki — 19.00 SP v motokrosu (posnetek 2. dirke) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Komuna na severnem Kitajskem (kanadska dokumentarna serija) — 21.35 TV kinoteka: Vrnitev (jugoslovanski film) — 22.35 Povsem osebno: Miljenko Smoje

DRUGI PROGRAM

17.10 Festival rekreacije (reportaža z Danskega) — 17.30 Beograjski TV program — 19.00 Športni grafikon — 19.30 Dnevnik — 20.00 Pota napredka — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Staro za novo — 21.50 Dinastija

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Mali svet — 18.15 Kijje in misli — 18.45 Zeleni ste, pogledite — 19.30 Dnevnik — 20.00 Večer za tamburico — 20.45 Zrebanje lota — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Spomeniki revolucije — 21.50 Martin Držić

DRUGI PROGRAM

Pilot jih osvoji s svojo večino jahanja, zblizi se z domačimi, posebej z dečkom Mikijem in zdravnikovo hčerko Klaro. Po neuspelem poskusu, da bi se prebil do sovjetskih zaveznikov, se pilot odloči, da bo šel na zahod, proti Titovi Jugoslaviji, k partizanom.
21.40 POROČILO SEJE CK ZKS O KULTURI
22.30 DNEVNIK

nad to klavnijo in napravil iz njega drugega človeka. Delo je za TV priredil Ervin Fritz.

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Na črko, na črko — 18.15 Izziv Himere — 18.45 TV plošča — 19.30 Dnevnik — 20.00 Večni klic (13. del sovjetske nadaljevanke) — 21.00 Poročila — 21.05 Igrani film

NAŠE EKSKURZIJE

V maju so imeli razredi višje stopnje ekskurzije. Peti razredi so obiskali Sv. Urh pri Ljubljani, na Notranjem pa Rakov Škocjan, ter grad Snežnik. Šesti razredi so si ogledali najdubo krapinskega neandertalca, Rogaško Slatino, muzej v Brežicah in šolo v Podčetrtku. Sedmi razredi smo se odpravili na Gorenjsko. Prva postaja so bile Begunje pa Vrba, slap Savica in Bled, kjer smo si ogledali grad. Osmi razredi si bodo v juniju ogledali Koroško. Na ekskurzijah se marsičesa naučimo, saj to niso le brezskrbni izleti.

Novinarski krožek
OŠ Katja Rupena
Novo mesto

LIKOVNA KOLONIJA

Letos je bila v Ribnici prvič likovna kolonija osnovnošolcev. Udeležilo se je je okrog 50 učencev iz Ribnice ter iz Loškega potoka, Sodražice in Dolenje vasi. Učenci so risali, slikali, oblikovali in vžigali glino, risali po steklu in celo risali z računalnikom. Med temi sem bila tudi jaz, saj zelo rada delam z računalnikom. Narisala sem več slik, ki so si jih ogledali vsi učenci, ki so sodelovali v koloniji. Na koncu smo namreč pripravili razstavo.

BETKA HREN, 7.b
OŠ dr. F. Prešeren
Ribnica

ZA NAGRADO NA BLED

Naša šola se je udeležila razpisa Dolenjske turistične zveze pod naslovom »Turistični vodič po mojem kraju«. Naredili smo turistični vodič Šmihela. Za nalogo smo dobili drugo nagrado, nagradni izlet. Na Bled smo šli skupaj s šmarješkimi pionirji, ki so bili prvi, in s pionirji osnovne šole Katja Rupena, ki so dosegli tretje mesto. Na Bledu so nas mladi vodiči iz tamkajšnje šole peljali na grad, na otok ter na ogled kmetije, kjer se ukvarjajo s kmečkim turizmom. Hvalajmo si smo DTZ za tako lep in prijazen izlet.

PETRA FLORJANČIČ, 7.b
OŠ Milka Šobar—Nataša
Novo mesto

SREČANJE PIONIRJEV ŠTIRIH REPUBLIK

V petek, 24. maja, smo bili učenci 7. razredov sprejeti v mladinski organizaciji. Povabili smo pionirje iz Duge Rese, Cazina in Brusa, tako da je bilo pri nas srečanje pionirjev iz štirih bratskih republik. Mladinci smo postali na Bazi 20, na Gričku v Črnomlju pa smo pred spomeniki položili šopek cvetja. Po kosilu v Loki smo imeli ples.

MATEJA ŠPEHAR
OŠ Črnomelj

NA PEVSKI REVIJI

Pevski zbori vseh osnovnih šol in Šolskega centra iz Brezice so se udeležili pevske revije na Bizelskem. Zbralo se je okrog 700 pevcev, ki so pokazali, da znajo lepo prepevati slovenske pesmi. Posebno zanimivo pa je bilo to, da smo lahko takoj po nastopu gledali posnetek na interni televiziji, ki jo imajo bizelski učenci.

MOJCA FUKS, 8.a
OŠ Artiče

POHOD OB DNEVU MLADOSTI

Ob dnevu mladosti smo šli peš v Otočec, in sicer po turistični poti iz Šmarjeških Toplic. V Otočcu smo imeli skupaj s tamkajšnjimi učenci proslavo v počastitev dneva mladosti. Učenci sedmih razredov so bili tudi sprejeti v ZSMS. Po proslavi smo imeli športna tekmovanja. Višji razredi so igrali nogomet, tretji in četrta razredi so spuščali zmaje, prvi in drugi razredi pa so igrali med dvema ognjema.

SEBASTIJAN PAVLIN
UROŠ ZUPET, 3.a
OŠ 29. oktobra
Šmarjeta

PISATELJ MED NAMI

9. maja nas je obiskal pisatelj Smiljan Rozman. Na njegov obisk smo se dobro pripravili. Obravnavali smo njegova dela in se seznanjali z njegovim življenjem, likovniki pa so pridno risali junake njegovih del. Ta dan nam bo ostal v spominu še posebej zato, ker nam je pisatelj podelil bralne značke, v pogovoru pa je odgovarjal na naša številna vprašanja.

KLAVDIJA BRAČUN, 8. a
OŠ Adam Bohorič
Brestanica

MODNA REVIIJA ZA SLEPE — Na pobudo Zveze slepih in slabovidnih Novo mesto so minulo soboto v počastitev tedna slepih (1. do 7. junij) v Labodu pripravili 1. modno revijo za slepe v Sloveniji. Slepi—prišli so tudi iz drugih krajev Slovenije — so z največjim zanimanjem otipavali poletna in jesenska oblačila, ki so jih nosile domače manekenke, takoj kupili v Labodovi trgovini v Ločni. (Foto: J. Pavlin)

KAMERA ZA ARTIŠKE NOVINARJE

Tudi letos smo se udeležili že tradicionalnega literarnega natečaja Modre laste iz Zagreba na temo »Lepa si, moja domovina«. Vsako leto smo med nagradjenci, letošnjih nagrad pa smo se še posebno razveselili. Suzana je osvojila enoletno naročnino na revijo, Evald 15 dni letovanja v Punatu, za kolektivno nagrado pa smo dobili pravo filmsko kamero, ki nas je najbolj presenetila in navdušila. Ponjo smo šli kar sami, saj so nas povabili na slovesno podelitev nagrad.

ROMANA IVANŠEK, 6.b
OŠ Artiče

USPEŠNO TEKMOVANJE

Ker sem bil na aprilskem občinskem tekmovanju »Kaj več o prometu« med tekmovalci najuspešnejši, sem se uvrstil na republiško prvenstvo, ki je bilo v Titovem Velenju. Tu sem bil četrta, kar je bilo dovolj za uvrstitev v reprezentanco Slovenije za državno prvenstvo. 10. maja sem potoval v Pulj, kjer je bilo državno prvenstvo. Slovenci smo se dobro odrezali. Ejično smo bili drugi, posamezno pa peti, šesti, sedmi (to sem bil jaz) in petnajsti. Ogledali smo si tudi znamenitosti Pulja in Brione. Za uspeh na tekmovanju smo dobili pokal in praktična spominska darila.

SANDI PETRIŠIČ, 8.b
OŠ Jurij Dalmatin
Krško

ORIENTACIJSKO TEKMOVANJE

Republiškega tekmovanja v orientaciji v Mrzljavi vasi so se udeležili tudi naši učenci. Moja skupina je imela nekaj težav z orientacijo, vendar smo kar zadovoljni z devetim mestom. Toliko bolj veseli pa smo uspeha osmošolca Evalda Rožmana, ki je bil med posamezniki drugi.

ALEŠ KUKOVICA, 6.b
OŠ Artiče

SREČANJE PRED DNEVOM MLADOSTI

Mesec maj je mesec ljubezni, mladosti in prijateljstva. Bratstvo in prijateljstvo sta besedi, ki ju je pogosto v pogovoru z mladimi poudarjal tovariš Tito. Prijateljstvo razvijamo tudi mi. Že drugič v tem šolskem letu smo se srečali s pionirji podružnične šole s Podgrada in s šahisti iz Šmihela. Uspešni smo bili v šahu in športnih igrah. Po končanem tekmovanju smo zapeli in zaplesali. Bilo je lepo in upamo, da se bomo še večkrat srečali in tako še poglobili naše prijateljstvo.

ALENKA MUHIČ
podružnična šola Birčna vas

TEKMOVANJE IZ VESELE ŠOLE — V petek, 17. maja, je bilo na osnovni šoli Šentjerneje občinsko tekmovanje iz vesele šole, ki se ga je udeležilo kar 171 učencev. Pokroviteljica tekmovanja je bila Iskra Šentjerneje. Na republiško tekmovanje so se uvrstili: Marko Jug, Janez Zaletelj in Tea Jedlovičnik z OŠ 15. divizije Novo mesto, Mateja Berlan z OŠ 12. SNOUB Novo mesto ter Tomaž Koncilja in Nina Gorjup z OŠ Katja Rupena Novo mesto. (Foto: Alenka Zaman, OŠ Šentjerneje)

VESELA ŠOLA

V petek, 17. maja, je bilo občinsko tekmovanje v znanju iz vesele šole. Na semiški šoli je svoje znanje preverjalo prek 30 učencev, osnovna šola Črnomelj pa ima štiri občinske pravke, ki se bodo tudi udeležili republiškega tekmovanja 2. junija v Ljubljani. Želimo jim veliko uspeha.

IVANKA VESELIČ
OŠ Črnomelj

SPREJEM V RK

25. maja smo bili sedmošolci sprejeti med redne člane krajevne organizacije RK Ko se je na proslavi vrstila program, nam je njena predsednica govorila o delu in nalogah članov organizacije RK. Na koncu smo dobili izkaznice in značke. Trudili se bomo, da bomo naloge, o katerih smo slišali, čim bolj izpolnjevali.

BARI RUGELJ, 7.r
OŠ dr. Pavla Lunačka
Šentrupert

PREIZKUS POZNAVANJA ZGODOVINE

Naša šola se je prejšnja leta udeležila srečanj pionirjev zgodovinarjev, za katere smo morali izdelati raziskovalne naloge o določeni temi. Letos nismo mogli sodelovati zaradi pomanjkanja gradiva za nalogo o ljudski oblasti, zato smo se odločili za tekmovanje Tito—revolucija—mir. Tema je bila druga svetovna vojna in socialistična revolucija v Jugoslaviji. Očinsko tekmovanje je bilo v Sevnici 6. maja. Reševanje nalog nam ni povzročalo vprašanj, saj vprašanja niso bila pretežka. Krmeljčani smo bili z rezultati zadovoljni. Osvojili smo ekipo prvo mesto, dobro pa so se odrezali tudi posamezniki.

ALENKA FLAJS, 8.r

ODHODI — PRIHODI VLAKOV NOVO MESTO

vozni red velja od 2. 6. 1985 do 31. 5. 1986

ODHODI VLAKOV

Čas odhoda vlaka	Vrsta in št. vlaka	Prihodi na vmesno, končno, cepno, obmejno postajo in opombe o času prometa vlakov
3.28	4110	Trebnje na Dol. 3.50 (Mokronog 4.12, Tržišče 4.19, Sevnica 4.35), Radohova vas 4.20, Ivančna gorica 4.28, Višnja gora 4.37, Grosuplje 4.53, Ljubljana 5.22 (ne vozi ob nedeljah in praznikih)
4.07	3106	Trebnje na Dol. 4.29 (Mokronog 5.15, Tržišče 5.23, Sevnica 5.42; ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih), Radohova vas 4.49, Ivančna gorica 4.57, Višnja gora 5.06, Grosuplje 5.21, Ljubljana 5.48
4.40	3118	Trebnje na Dol. 5.04, Radohova vas 5.23, Ivančna gorica 5.32, Višnja gora 5.40, Grosuplje 5.56, Ljubljana 6.24 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
4.43	3107	Uršna sela 5.03, Semič 5.17, Črnomelj 5.30, Metlika 5.47 (Kamanje 6.51, Karlovac 7.28)
5.03	3120	Trebnje na Dol. 5.28, Radohova vas 5.49, Ivančna gorica 6.05, Višnja gora 6.13, Grosuplje 6.29, Ljubljana 6.55 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
5.33	6079	Novo mesto center 5.35, Kandija 5.37 (ne vozi ob nedeljah in praznikih)
5.38	3116	Trebnje na Dol. 6.01, Radohova vas 6.34, Ivančna gorica 6.42, Višnja gora 6.50, Grosuplje 7.05, Ljubljana 7.36 (ne vozi ob nedeljah in praznikih)
6.23	23116	Trebnje na Dol. 6.45, Radohova vas 7.03, Ivančna gorica 7.10, Višnja gora 7.17, Grosuplje 7.30, Ljubljana 7.56 (vozi ob nedeljah in praznikih)
6.28	6071	Novo mesto center 6.30 (ne vozi ob nedeljah in praznikih)
6.45	PC 118	ZELENI VLAK METLIKA—LJUBLJANA: Trebnje na Dol. 7.04, Ljubljana 8.00 (ne vozi ob nedeljah in praznikih; obvezna rezervacija sedežev)
6.46	3103	Uršna sela 7.07, Semič 7.31, Črnomelj 7.44, Metlika 8.01, Kamanje 8.15, Ozalj 8.28, Karlovac 8.50
6.59	3100	Trebnje na Dol. 7.20, Radohova vas 7.40, Ivančna gorica 7.51, Višnja gora 7.58, Grosuplje 8.11, Ljubljana 8.35 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih, od 8. 06. do 31. 10. 1985 in od 1. 04. 1986; ob nedeljah in praznikih ne vozi od 1. 11. 1985 do 31. 03. 1986)
7.44	6091	Novo mesto center 7.46, Kandija 7.48 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
7.45	3108	Trebnje na Dol. 8.07 (Mokronog 8.54, Tržišče 9.02, Sevnica 9.19), Radohova vas 8.26, Ivančna gorica 8.33, Višnja gora 8.40, Grosuplje 8.55, Ljubljana 9.19
8.32	3129	Novo mesto center 8.34 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
8.40	23109	Uršna sela 9.01, Semič 9.15, Črnomelj 9.29, Metlika 9.48 (vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
9.47	3125	Uršna sela 10.08, Semič 10.22, Črnomelj 10.38, Metlika 10.56 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
10.00	3110	Trebnje na Dol. 10.21, Radohova vas 10.40, Ivančna gorica 10.48, Višnja gora 10.56, Grosuplje 11.11, Ljubljana 11.35
12.24	3111	Uršna sela 12.45, Semič 12.59, Črnomelj 13.14, Metlika 13.32 (ob delavnikih Kamanje 14.28, Ozalj 14.42, Karlovac 15.04)
13.34	3102	Hudo 13.38, Trebnje na Dol. 13.56 (Mokronog 14.33, Tržišče 14.41, Sevnica 14.57), Radohova vas 14.16, Ivančna gorica 14.24, Višnja gora 14.33, Grosuplje 14.52, Ljubljana 15.17
13.37	3119	Novo mesto center 13.39, Kandija 13.41 (ne vozi ob nedeljah in praznikih)
13.59	6085	Kandija 14.02 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
14.11	6082	Trebnje na Dol. 14.33 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
14.15	6081	Uršna sela 14.36, Semič 14.50, Črnomelj 15.10, Metlika 15.29 (Kamanje 15.58, Ozalj 16.12, Karlovac 16.34)
14.32	3126	Hudo 14.36, Trebnje na Dol. 14.58 (Mokronog 15.23, Tržišče 15.30, Sevnica 15.50), Radohova vas 15.20, Ivančna gorica 15.32, Višnja gora 15.46, Grosuplje 16.01, Ljubljana 16.31 (od Trebnjega na Dol. do Ljubljane ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
14.40	3121	Uršna sela 15.01, Semič 15.21, Črnomelj 15.34 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
15.00	3113	Novo mesto center 15.02 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
15.25	23120	Trebnje na Dol. 15.44, Radohova vas 15.58, Ivančna gorica 16.05, Višnja gora 16.12, Grosuplje 16.25, Ljubljana 16.49 (vozi ob nedeljah in praznikih)
15.25	PC 119	ZELENI VLAK LJUBLJANA—METLIKA: Novo mesto center 15.26, Kandija 15.28, Semič 15.51, Črnomelj 16.02, Metlika 16.19 (ne vozi ob nedeljah in praznikih; obvezna rezervacija sedežev)
15.36	3112	Hudo 15.40, Trebnje na Dol. 16.04, Radohova vas 16.23, Ivančna gorica 16.31, Višnja gora 16.40, Grosuplje 16.55, Ljubljana 17.26
16.14	3101	Uršna sela 16.35, Semič 16.50, Črnomelj 17.11, Metlika 17.29, Kamanje 17.43, Ozalj 17.56, Karlovac 18.19
17.28	3114	Trebnje na Dol. 17.50 (Mokronog 18.14, Tržišče 18.22, Sevnica 18.38), Radohova vas 18.09, Ivančna gorica 18.17, Višnja gora 18.25, Grosuplje 18.40, Ljubljana 19.10
18.17	3105	Uršna sela 18.38, Semič 18.52, Črnomelj 19.07, Metlika 19.25, Kamanje 19.40, Ozalj 19.53, Karlovac 20.16
19.00	23124	Trebnje na Dol. 19.21, Radohova vas 19.35, Ivančna gorica 19.42, Višnja gora 19.49, Grosuplje 20.02, Ljubljana 20.31 (vozi ob nedeljah in praznikih)
20.36	3104	Hudo 20.40, Trebnje na Dol. 21.00 (ob nedeljah in praznikih Mokronog 21.29, Tržišče 21.37, Sevnica 21.53, ob delavnikih Mokronog 22.29, Tržišče 22.37, Sevnica 22.53), Radohova vas 21.19, Ivančna gorica 21.26, Višnja gora 21.33, Grosuplje 21.48, Ljubljana 22.13
21.28	3117	Uršna sela 21.48, Semič 22.02, Črnomelj 22.17, Metlika 22.35, Kamanje 22.55, Ozalj 23.08, Karlovac 23.30
22.22	6094	Hudo 22.26, Trebnje na Dol. 22.47 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)

PRIHODI VLAKOV

Čas prihoda vlaka	Vrsta in št. vlaka	Odhodi z začetne, cepne, obmejne, vmesne postaje in opombe o času prometa vlakov
5.25	3116	Metlika 4.15, Črnomelj 4.33, Semič 4.48, Uršna sela 5.06 (ne vozi ob nedeljah in praznikih)
5.28	6079	Sevnica 4.01, Tržišče 4.21, Mokronog 4.30, Trebnje na Dol. 5.06, Hudo 5.25 (ne vozi ob nedeljah in praznikih)
6.11	6090	Kandija 6.07, Novo mesto center 6.09 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
6.22	3100	Karlovac 4.18, Ozalj 4.39, Kamanje 4.54, Metlika 5.08, Črnomelj 5.32, Semič 5.49, Uršna sela 6.02
6.26	6071	Sevnica 5.10, Tržišče 5.26, Mokronog 5.35, Trebnje na Dol. 6.03, Hudo 6.22 (ne vozi ob nedeljah in praznikih)
6.38	3103	Ljubljana 4.50, Grosuplje 5.23, Višnja gora 5.42, Ivančna gorica 5.49, Radohova vas 5.56, Trebnje na Dol. 6.17, Hudo 6.35
6.44	PC 118	ZELENI VLAK METLIKA—LJUBLJANA: Metlika 5.50, Črnomelj 6.06, Semič 6.17, Kandija 6.41, Novo mesto center 6.42 (ne vozi ob nedeljah in praznikih; obvezna rezervacija sedežev)
6.58	6088	Novo mesto center 6.56 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
7.35	3108	Metlika 6.30 (Karlovac 4.53, Ozalj 5.15, Kamanje 5.29), Črnomelj 6.48, Semič 7.03, Uršna sela 7.16
7.43	6091	Sevnica 6.29, Tržišče 6.45, Mokronog 6.53, Trebnje na Dol. 7.21, Hudo 7.39 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
8.31	3129	Ljubljana 6.41, Grosuplje 7.10, Višnja gora 7.30, Ivančna gorica 7.37, Radohova vas 7.44, Trebnje na Dol. 8.09 (ne vozi ob nedeljah in praznikih)
8.37	23109	Ljubljana 7.00, Grosuplje 7.32, Višnja gora 7.45, Ivančna gorica 7.52, Radohova vas 7.58, Trebnje na Dol. 8.16 (vozi ob nedeljah in praznikih), (Sevnica 7.18, Tržišče 7.34, Mokronog 7.42)
9.59	3110	Novo mesto center 9.58
11.26	23122	Metlika 9.54, Črnomelj 10.40 (Karlovac 9.15, Ozalj 9.47, Metlika 10.15), Semič 10.56, Uršna sela 11.09 (vozi ob nedeljah in praznikih)
12.22	3111	Ljubljana 10.45, Grosuplje 11.13, Višnja gora 11.27, Ivančna gorica 11.34, Radohova vas 11.51, Trebnje na Dol. 12.00 (Sevnica 11.17, Tržišče 11.33, Mokronog 11.40), Hudo 12.18
13.30	3119	Ljubljana 12.02, Grosuplje 12.25, Višnja gora 12.37, Ivančna gorica 12.43, Radohova vas 12.49, Trebnje na Dol. 13.08, Hudo 13.26 (ne vozi ob nedeljah in praznikih)
13.32	3102	Karlovac 11.20, Ozalj 11.42, Kamanje 11.56, Metlika 12.22, Črnomelj 12.40, Semič 13.01, Uršna sela 13.14
14.10	6082	Kandija 14.06, Novo mesto center 14.08 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
14.31	3126	Kandija 14.27, Novo mesto center 14.29
14.58	3113	Ljubljana 13.18, Grosuplje 13.44, Višnja gora 13.59, Ivančna gorica 14.06, Radohova vas 14.18, Trebnje na Dol. 14.37 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih), (Sevnica 13.08, Tržišče 13.24, Mokronog 13.32)
15.20	PC 119	ZELENI VLAK LJUBLJANA—METLIKA: Ljubljana 14.05, Trebnje na Dol. 15.01 (ne vozi ob nedeljah in praznikih; obvezna rezervacija sedežev)
15.24	3112	Metlika 14.18 (Karlovac 12.45, Ozalj 13.08, Kamanje 13.21; ne vozi ob nedeljah in praznikih), Črnomelj 14.37, Semič 14.54, Uršna sela 15.06
16.02	3101	Ljubljana 14.20, Grosuplje 14.54, Višnja gora 15.09, Ivančna gorica 15.16, Radohova vas 15.23, Trebnje na Dol. 15.41
16.28	4111	Ljubljana 14.45, Grosuplje 15.15, Višnja gora 15.30, Ivančna gorica 15.37, Radohova vas 15.44, Trebnje na Dol. 16.06 (ne vozi ob nedeljah in praznikih), (Sevnica 15.17, Tržišče 15.33, Mokronog 15.41)
17.21	3127	Ljubljana 15.39, Grosuplje 16.05, Višnja gora 16.19, Ivančna gorica 16.33, Radohova vas 16.40, Trebnje na Dol. 16.59 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
17.26	3114	Metlika 16.21 (Karlovac 14.39, Ozalj 15.12, Kamanje 15.26), Črnomelj 16.39, Semič 16.55, Uršna sela 17.08
18.14	3105	Ljubljana 16.35, Grosuplje 17.00, Višnja gora 17.14, Ivančna gorica 17.22, Radohova vas 17.29, Trebnje na Dol. 17.52 (Sevnica 16.47, Tržišče 17.03, Mokronog 17.11),
18.58	23124	Metlika 17.45, Črnomelj 18.03, Semič 18.19, Uršna sela 18.41 (vozi ob nedeljah in praznikih)
20.17	3115	Ljubljana 18.42, Grosuplje 19.07, Višnja gora 19.21, Ivančna gorica 19.29, Radohova vas 19.36, Trebnje na Dol. 19.55
20.30	3104	Karlovac 18.30, Ozalj 18.52, Kamanje 19.05, Metlika 19.27, Črnomelj 19.45, Semič 20.01, Uršna sela 20.14
21.23	3117	Ljubljana 19.40, Grosuplje 20.06, Višnja gora 20.20, Ivančna gorica 20.28, Radohova vas 20.35, Trebnje na Dol. 21.01 (Sevnica 20.16, Tržišče 20.32, Mokronog 20.40)
23.06	23126	Karlovac 20.52, Ozalj 21.13, Kamanje 21.26, Metlika 21.37, Črnomelj 22.19, Semič 22.35, Uršna sela 22.48 (vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
23.42	3128	Karlovac 20.52, Ozalj 21.13, Kamanje 21.26, Metlika 22.37, Črnomelj 22.55, Semič 23.11, Uršna sela 23.25 (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
23.54	23125	Ljubljana 22.30, Grosuplje 22.53, Trebnje na Dol. 23.34 (vozi ob nedeljah in praznikih)

LEGENDA:

Normalni tisk — vozna cena za potniški vlak
Debelejši tisk: PC — posebna cena

železniško
gospodarstvo
ljubljana

DO »GOK« Črnomelj tozd Begrad

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja

prosta dela in naloge za nedoločen čas:

1. več kv zidarjev
2. Več pkv zidarjev

Pogoji:

pod 1: — IV. stopnja strokovne izobrazbe, gradbinec II — zidar ali tečaj za KV zidarja
pod 2: — II. stopnja strokovne izobrazbe, gradbinec I — zidar za zidanje in ometavanje ali tečaj za pkv zidarja. Pismene prijave sprejema odbor za medsebojna razmerja tozd Begrad 8 dni po objavi razpisa. O izbiri bomo kandidate obvestili v 7 dneh po dnevu sprejetega sklepa o izbiri. Sklep o izbiri bo sprejet v 15 dneh po izteku 8-dnevnega roka za prijavo kandidatov. 391/23-85

SGP Pionir Novo mesto tozd Zaključna dela v gradbeništvu Metlika Cesta XV. brigade 2, Metlika

razpisuje:

javno licitacijo

za odprodajo rabljenih osnovnih sredstev:

1. kombi Zastava 435, letnik 1978, izkli. cena 150.000,00
2. mizarski stroj za izdelavo hlačnih spon izkli. cena 1.353.373,00
3. stroj za brušenje in vrtanje hlačnih spon izkli. cena 227.498,50
4. stroj za lakiranje izkli. cena 351.696,00
5. stabilni kompresor izkli. cena 50.000,00

Licitacija bo v torek, 11. 6. 1985, ob 13. uri na upravi tozd. Pred začetkom licitacije morajo zainteresirani vplačati 10% varščine od izklicne cene. Prometni davek plača kupec. Navedena sredstva bodo prodana po klavzuli »ogledano-kupljeno«. Ogled objavljenih osnovnih sredstev je mogoč vsak dan od 7. - 15. ure. Tel. 58-124. 392/23-85

Komisija za delovna razmerja trgovskega podjetja »Kurivprodaja« Ljubljana, Čopova ul. 14

objavlja

prosta dela in naloge

Potnika za gradbeni material in tehnično blago

za področje Dolenjske in Zagreba

Pogoji: SSI tehnične smeri, 3 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih, odslužen vojaški rok, stanovanje s telefonom v Novem mestu ali okolici, lasten osebni avtomobil, poskusno delo 90 dni. Osnovni osebni dohodek cca 48.200 din.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni na naslov: Trgovsko podjetje »Kurivprodaja«, Ljubljana, Čopova ul. 14. Podrobnejše informacije dobite na tel. 310-544. Kandidati bodo obveščeni v 30 dneh po sklepu o izbiri 393/23-85

Krka, tovarna zdravil, n.sol.o.,
Novo mesto

želi zaposliti

- a) vzdrževalca tehtnic-finomehanika
- b) strojnega ključavničarja
- c) tesarja

v centralnih delavnicah temeljne organizacije Tehnoservis in

d) ekonomista v službi računovodstva in poslovnega informiranja

Pogoji:

Pod a, b in c: končana poklicna šola ustreznih smeri in eno oz. dve leti delovnih izkušenj,
Pod d: končana višja šola ekonomske smeri, lahko tudi brez delovnih izkušenj. Zainteresirane kandidate vabimo, da pošljejo svoje ponudbe v 8 dneh po dnevu objave kadrovske službi Krke v Novem mestu, Cesta herojev 45, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije. 394/23-85

Osnovna šola Novo mesto, tozd OŠ Katja Rupena,

objavlja

prosta dela in naloge

tajnice šole za nedoločen čas

Pogoj: srednja administrativna šola. Nastop službe 1. 9. 1985. Prijave pošljite v 15 dneh po objavi. 396/23-85

**Razpisna komisija pri svetu
Osnovne šole Vinica pri Črnomlju**

razpisuje prosta dela in naloge

ravnatelja

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom o združenem delu, zakonom o osnovni šoli in družbenem dogovoru o oblikovanju kadrovske politike, izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da ima 5 let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu v vzgojno-izobraževalnem delu
— da ima strokovne in organizacijske sposobnosti
— da je družbenopolitično aktiven in ima pozitiven odnos do družbenih interesov in samoupravljanja.
Ravnatelj bo imenovan za 4 leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:
Razpisna komisija pri Osnovni šoli Vinica pri Črnomlju.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku razpisa.

395/23-85

**Mercator-Agrokombinat Krško, tozd
Sadjarstvo Krško, na podlagi sklepa
komisije za delovna razmerja**

objavlja
prosta dela in naloge

voznika kamiona in viličarja

Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pogoji:
— poklicna šola za voznike motornih vozil
— opravljen izpit za voznika viličarja
— ustrezno razvite psihosenzorne in motorne funkcije
— 1 leto ustreznih delovnih izkušenj.
Poskusno delo je 3 mesece.
Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo na naslov: Mercator-Agrokombinat Krško, CKŽ 52, kadrovske službi. Prijave bomo zbirali 8 dni po dnevu objave. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

397/23-85

**Nuklearna elektrarna Krško,
p.o., Vrblina 12,
68270 Krško,**

objavlja prosta dela in naloge

Vodje knjigovodske službe

Pogoji:
— opravljena visoka, višja ali srednja šola ekonomske smeri
— 42 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
— izpolnjevanje kriterijev iz družbenega dogovora o kadrovske politiki občine Krško
— poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo svoje vloge v 10 dneh po dnevu objave. Odgovore bodo prejeli v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

**»NOVOLES«, lesni kombinat,
TOZD TPP Novo mesto,
Trdinova 45, n. sol. o.
Delavski svet razpisuje**

JAVNO PRODAJO

	Izključna cena
1. rezkar z elektromotorjem, inv. št. 2722	250.000,00 din
2. korpus stiskalnica, inv. št. 17329	450.000,00 din
3. kotna prirezovalka, inv. št. 2706	500.000,00 din
4. sever (elektromotor) tip 2 K 280 S4 75 KW 1480 o/min	30.000,00 din
5. Rade Končar (elektromotor) tip 2AZ 357-4 B3 36 KW 1470 o/min	20.000,00 din
6. Rade Končar (elektromotor) 22 KW 2930 o/min	10.000,00 din
7. Sever brez napisne tablice (elektromotor) 30 KW	15.000,00 din

Javna prodaja bo v soboto, dne 8. 6. 1985, ob 10. uri v prostorih TOZD TPP, Trdinova 45, Novo mesto. Oglede je možen 2 uri pred začetkom javne prodaje. Kupci (fizične in pravne osebe) morajo pred začetkom javne prodaje vplačati 10% izključnega zneska v gotovini. Vse obveznosti iz sklenjenih pogodb poravnajo kupci.

403/23-85

**OZD Avtopromet, gostinstvo in turizem
»GORJANCI« Novo mesto — Straža — TOZD
Tovorni promet**

vabi k takojšnjemu sodelovanju

več avtomehaničarjev

Pogoji: končana poklicna šola, lahko tudi začetnik oziroma pripravnik pred odhodom na odslužitve vojaškega roka.
Vabimo avtomehaničarje, da se osebno zglasijo v kadrovske službi podjetja v Vavti vasi zaradi kadrovskega razgovora.

404/23-85

KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA«

Delavski svet DSSS
razpisuje

prosta dela in naloge

vodja tehničnega sektorja

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— da imajo visoko ali višjo šolsko izobrazbo organizacijske, agronomske ali ekonomske smeri ter 3 oz. 5 let ustreznih delovnih izkušenj
— da izpolnjuje pogoje, določene z družbenim dogovorom o kadrovske politiki.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pisne prijave v zaprti kuverti z oznako »Za razpisno komisijo DSSS«, ter dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev z opisom dosedanjih delovnih izkušenj sprejema splošni sektor Mercator-KZ »Krka«, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 10, 15 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje 30 dni po končanem zbiranju ponudb.

KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA«

dodatno razpisuje za šolsko leto 1985/86 naslednje štipendije:

Poklic oz. program	Stopnja zaht.	Število štipendij	Štipenditor
— diplomirani inž. strojništva	VII	1	tozd Agroservis
— diplomirani inž. živilske tehnolog.	VII	1	tozd Oskrba
— diplomirani ekon.	VII	1	tozd Oskrba
— diplomirani inž. računalništva	VII	1	DSSS
— diplomirani inž. agronomije	VII	1	TZO Agrooskrba
— kmetijski tehnik	V	4	TZO Kmetovalec TZO Agrooskrba tozd Krmila

Kandidati naj pošljejo prošnje na predpisanih obrazcih do 15. 7. 1985 v splošni sektor M-KZ »Krka«, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 10.

377/22-85

**Samoupravna stanovanjska skupnost
Brežice, Cesta prvih borcev 11**

obvešča,
da sta objavljena naslednja

natečaja:

A. III. natečaj za odobritev posojil iz namenskih sredstev Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji v občini Brežice
— za dozidavo, nadzidavo, adaptacijo stanovanjskih hiš upokojujencev v občini Brežice v višini 1.000.000 din,
B. natečaj za odobritev posojil iz namenskih sredstev zasebnih obrtnikov v občini Brežice
— za gradnjo, dozidavo, nadzidavo, adaptacijo stanovanjskih hiš zasebnih obrtnikov v občini Brežice v višini 4.000.000 din.

Razpisni rok za natečaja, v katerem morajo zainteresirani podati svoje vloge, je nepreklicno 30. junij 1985. Zasebni obrtniki dajejo vloge za kredit na Obrtno Združenje Brežice.

Natečaj za odobritev posojil iz namenskih sredstev Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji v občini Brežice je objavljen na oglasni deski Strokovne službe Samoupravne interesne skupnosti materialne dejavnosti v občini Brežice in je dostavljen vsem društvom upokojujencev v občini Brežice.

399/23-85

**NOVOLES, lesni kombinat
Novo mesto—Straža, n. sol. o.
TOZD tovarna ploskovnega pohištva
Trdinova 45**

**Komisija za delovna razmerja TOZD TPP, Novo mesto (v
Gotni vasi),**

objavlja prosta dela in naloge

vzorčnega mizarja (1 delavec)

pod naslednjimi pogoji:
— končana poklicna šola lesne smeri in 3 leta delovnih izkušenj
— delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas in s 60-dnevnim poskusnim delom.

**Komisija za delovna razmerja
TOZD Lipa, Kostanjevica,**

objavlja prosta dela in naloge:

vzdrževalca — strugarja (1 delavec)

pod naslednjimi pogoji:
— končana poklicna šola kovinske smeri (strugar) in 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
— delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas in s 60-dnevnim poskusnim delom.
Kandidati lahko oddajo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi v splošnem oddelku TOZD ali v kadrovsko-socialni službi DO.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju vlog.

402/23-85

priraja od 6. do 21. junija 1985

**PRODAJNO RAZSTAVO
POHIŠTVA** v Potrošniškem centru
na Cesti herojev v Novem mestu

- **popust** na posamezne razstavljene eksponate od 7% do 20% na ostalo pohištvo od 3% do 10%
- **brezplačna dostava** pri nakupu nad 50.000 din do 30 km.
- **brezplačna montaža**

**Pridite,
oglejte si, izberite!**

Vabljeni!

**Emona — Dolenjka, TOZD Engro-detajl,
Novo mesto,**

objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

1. poslovodje
2. mesarja—prodajalca za novo prodajalno v Žužemberku
3. dveh natakaric za prodajalno Delikatosa v Novem mestu.

Pogoji:
pod 1. trgovska poslovodska šola z najmanj 3-letimi ustreznimi delovnimi izkušnjami,
pod 2. končana ustrezna poklicna šola,
pod 3. končana Gostinska šola — smer natakar.
Za dela in naloge pod 1. so možni kasnejši nudenja družinskega stanovanja.
Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Emona Dolenjka—TOZD Engro-detajl Novo mesto, Glavni trg 28.

405/23-85

pošta 68275 Škocjan, telefon (068) 85-230, 85-265

Graditelji!

Obveščamo vas, da smo pričeli z redno prodajo gradbenega materiala iz našega dopolnilnega programa. Nudimo vam:

- betonske bloke 20 x 20 x 40 cm
- 25 x 20 x 40 cm
- 30 x 20 x 40 cm
- pesek za zidanje in omete
- beton MB 10 — MB 30

Priporočamo se za nakup!

406/23-85

**Labod tovarna oblačil
Novo mesto
tozd Temenica Trebnje**

Komisija za kadre objavlja prosta
dela in naloge

1. Tehnolog za program težke konfekcije

- 2 izvajalca
Pogoji:
— izobrazba VI. stopnje — konfekcijski inženir
— 2 leti delovnih izkušenj v konfekcijski proizvodnji
— 3-mesečno poskusno delo ali
— izobrazba V. stopnje — konfekcijski tehnik
— 3 leta delovnih izkušenj v konfekcijski proizvodnji
— 3- mesečno poskusno delo

2. Upravljanje s kurilnimi napravami

- 1 izvajalec
Pogoji:
— III. ali IV. stopnja izobrazbe strojne ali kovinarske smeri
— 2 leti delovnih izkušenj
— opravljen izpit za upravljanje z visokotlačnimi napravami
— poskusno delo — 3 mesece

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Kandidati naj pošljejo pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Labod tozd Temenica Trebnje, Stari trg 50, Trebnje. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav. Razpis velja do zasedbe del in nalog.

408/23-85

Nove obrestne mere

od 20. maja 1985 veljajo višje obrestne mere za vezane dinarske hranilne vloge:

7,5% za vloge na vpogled (nespremenjeno)

67% za vloge, vezane nad 3 mesece z uporabo diskonta

69% za vloge, vezane nad 12 mesecev

70% za vloge, vezane nad 24 mesecev

Obrestne mere za devizne hranilne vloge so nespremenjene

7,5% za vloge na vpogled

9% za vloge, vezane nad 12 mesecev

11% za vloge, vezane nad 24 mesecev

12,5% za vloge, vezane nad 36 mesecev

Obresti od sredstev na deviznih hranilnih knjižnicah in deviznih računih jugoslovanskih državljanov, ki ne delajo in ne bivajo v tujini, se po določilih Zakona o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih s tujino (Uradni list SFRJ št. 70/83) od 1. januarja 1984 izplačujejo v dinarjih.

3. maj 1984

Ljubljanska banka

Temeljna posavska banka Krško z ekspoziurami: Brežice, Dobova, Krmelj, Krško in Senovo

VSEM POSLOVNIM PARTNERJEM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

Novotehna
Novo mesto

GRADBENA SEZONA JE TU!

V vseh naših prodajalnah gradbenega materiala prodajamo

stavbno pohištvo in ostali gradbeni material renomiranih proizvajalcev

Po meri pa vam izdelava okna, vseh vrst vrat s prevleko ULTRAPAS in vse vrste predelnih sten NAŠ MIZARSKI OBRAT V MIRNI PEČI kjer sprejemajo tudi naročila osebno ali po telefonu (068) 84-307.

Prodajalne:
Novo mesto, Trebnje, Krško, Kostanjevica in Metlika.

SOP Krško, specializirano podjetje za industrijsko opremo, tozd storitve, Krško, Gasilska 3,

Delavski svet tozd storitve
objavlja prosta dela in naloge

ključavničarja — 1 del. mesto

- Pogoji:
- poklicna šola ključavničarske stroke
 - 3 leta delovnih izkušenj
 - odslužen vojaški rok
 - 3-mesečno poskusno delo

Stanovanj ni. Osebni dohodek po pravilniku. Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh na naslov:
SOP Krško, kadrovska služba, 68270 Krško.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

407/23-85

Emona Dolenjka, Novo mesto, delovna skupnost skupnih služb

režpisuje dela in naloge

1. vodje splošno kadrovskega oddelka 2. vodje gospodarsko finančnega oddelka

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- pod 1.:
- da imajo visoko ali višjo šolsko izobrazbo pravne ali upravne smeri,
 - da imajo 3 oz. 5 let delovnih izkušenj pri delih in nalogah s posebnimi pravicami in odgovornostmi,
 - da imajo organizacijske sposobnosti,
 - da imajo splošne družbene kvalitete;

- pod 2.:
- da imajo višjo ali srednjo šolsko izobrazbo ekonomsko finančne smeri,
 - da imajo 3 oz. 5 let delovnih izkušenj pri delih in nalogah s posebnimi pravicami in odgovornostmi,
 - da imajo organizacijske sposobnosti,
 - da imajo splošne družbene kvalitete.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh na naslov: DO Emona Dolenjka, DSSS 68000 Novo mesto, Glavni trg 28.

409/23-85

PRVAKA POPOVIČ IN ŠOŠKOVA

NOVO MESTO — Na kegljišču Doma JLA je bil sklepni del letošnjega posamičnega kegljaškega prvenstva Dolenjske. Končni vrstni red je bil tak — moški: N. Popovič (Metlika) 4.315, N. Goleš (Trebnje) 4.292, Ž. Goleš 4.291, J. Popovič (oba Metlika) 4.282 itd., ženske: Šoško 2.013, Dalmacija (obe Novo mesto) 1.999, Flisar (Trebnje) 1.976, Poljak 1.915, Škedelj (obe Novo mesto) 1.816 itd. Prvo in drugouvrščeni so si zagotovili nastop na republiškem prvenstvu.

VITEZIČ IN PAPEŽ NA VRHU

NOVO MESTO — Pionirsko prvenstvo v namiznem tenisu so novomeški igralci zaključili zelo uspešno. Na zadnjih tekmovanjih v tej sezoni v Kočevju in Zalogu sta mlada igralca Alan Vitezič in Tomaž Papež ponovno dokazala, da v Novem mestu raste kakovosten namiznoteniški rod. Vitezič je na republiški ravni v drugi skupini zmagal, Papež pa je na regijskem nivoju v prvi skupini osvojil 2. mesto.

DOLENJCI SO SE DOBRO ODREZALI V NOVEM SADU

NOVI SAD — Na motoristični dirki za nagrado Novega Sada, ki je bila v nedeljo, 19. maja, so vozili tudi Dolenjci. Na tej cestno hitrostni dirki, ki šteje za državno prvenstvo, je zmagal v kategoriji 125 ccm Janez Pintar iz AMD Domžale, drugi je bil Robert Hmeljak iz AMD Novo mesto, za Josipovičem pa je četrto mesto osvojil Branko Rokavec iz AMD Trebnje. Četrto mesto slednjega je uspeh, če vemo, da je bila to njegova prva vožnja v konkurenci za državno prvenstvo.

V SEMIČU ZAKLJUČUJEJO ŠPORTNA TEKMOVANJA

SEMIČ — V okviru športno-rekreativnih tekmovanj, ki jih organizira TVD Partizan iz Semiča, potekajo tekmovanja v deveti, zadnji disciplini, torej v košarki. Tri kola pred koncem je ekipa Blokarjev že osvojila 1. mesto v tej disciplini, saj z 12 točkami vodi pred Kašo in Kotom, ki jih imata po 8. V petek, 7. junija popoldne, pa bo na semiškem igrišču zaključek tekmovanja v košarki in zaključek tekmovanj, ki so se vrstila od jeseni. Najboljše ekipe bodo prejele pokale, podelili pa bodo tudi pokal za fair play.

ROKAVEC JE BIL DRUGI V KAMNIKU..

KAMNIK — Na super veleslalomu za motoriste, ki je bil 26. maja v tem mestu, se je spet dobro odrezal član Motokuba iz Trebnjega Branko Rokavec. Osvojil je drugo mesto v razredu do 650 ccm in s tem spet dokazal svoje kvalitete. Zmagal pa je večkratni državni pravak Verbič iz Domžal.

POKAL RIBNICE OLIMPIJI

SODRAŽICA — Vpočastitev krajevnega praznika so sodraški športni delavci organizirali namiznoteniški turnir petih ženskih vrst. Ekipno je zmagala Olimpija, pri mlajših mladinkah Fajdigova, pri starejših pa Ignjatovičeva (obe Olimpija). Ekipni pokal je prispevala skupščina občine Ribnice, posamične pa KS Sodražica.

M. G-č.

PAVLIČU ZLATO IN BRON

KOČEVJE — Kočevski invalid Slavko Pavlič je na republiškem in državnem prvenstvu v streljanju spet dosegel lepa uspeha v kategoriji C.G3. Na republiškem prvenstvu, ki je bilo 12. maja v Kranju, je z zračno puško nastreljal 358 krogov od 400 možnih, zasedel prvo mesto in osvojil zlato medaljo. Na državnem prvenstvu, ki je bilo 18. maja v Kranju, pa je z zračno pištolo nastreljal 502 kroga od 600 možnih, zasedel 3. mesto in osvojil bronasto medaljo.

Slavko Pavlič je med kočevskimi invalidi najuspešnejši strelca z zračno puško in zračno pištolo. Na dosedanjih državnih prvenstvih je osvojil že 5 medalj in prav toliko tudi na republiških prvenstvih.

J. P.

ZAHVALA

Tiho kakor je živel, je tudi odšel naš dragi

IVAN KLARIČ

iz Novih Lazov 10

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Genici Krulič, Tonetu Zidarju, Jožetu Medicu za nesebično pomoč ob nenadni smrti, Posestvu Snežnik in krajevni skupnosti Kočevska Reka ter govornikoma Jožetu Pojetu in Andreju Pečniku za ganljive besede ob slovesu.

Žalujoci: vsi njegovi

Veliki družini se pridružuje nov član!
Zeleni vlak med Zagrebom in Ljubljano!

UŽITEK, PRIHRANEK, UDOBJE — ZELEN VLAKE...
Za poslovne ljudi, za ljudi, ki jim je čas dragocen:
ZELEN VLAKE...

Iz Zagreba odpelje ob 6.25,
iz Ljubljane pa se vrača ob 14.55.

železniško
gospodarstvo
ljubljana

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 6. junija — Zdenka Petek, 7. junija — Robert Sobota, 8. junija — Medard Nedejček, 9. junija — Primož Ponedeljek, 10. junija — Marjeta Terek, 11. junija — Barnaba Sreda, 12. junija — Florja Četrtek, 13. junija — Anton

LJNINE MENE
10. junija ob 9.19 — zadnji krajez

KINIO

BREŽICE: 7. in 8. 6. ameriški film Ko zavzorni telefon, 9. in 10. 6. ameriški film E. T. Vesoljček, 11. in 12. 6. ameriški film Osamljeni očka.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

DEKLE za strežbo dobi takoj redno zaposlitev. Hrana in stanovanje v hiši. **GOSTIŠKA ŠERAK**, Višnja gora, tel. (061) 784-021.
IŠČEM ključavničarja ali fanta za priučištev. Tel. (061) 784-183.
ZA POMOČ v slaščičarski delavnici sprejem mlado dekle. Stanovanje in hrana preskrbljena. **MIRA BARBIČ**, Ulica 15. maja 13, Ljubljana — Šentvid, telefon (061) 51-873.
SPREJMEM takoj brivsko-frizersko pomočnico. **Salon Jure PESTNER**, Novo mesto.

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE komplet, garaža, klet, drvarnica, vrt, prodam. Cena po dogovoru, ugodna. Telefon (068) 51-292, Peter Špehar, Semska 17, Črnomelj.
MLAD FANT išče stanovanje v okolici Novega mesta ali Bršljina. Naslov v upravi lista (3083/85).
SOBO oddam mirnemu fantu (Slovenec). Naslov v upravi lista (3095/85).

Motorna vozila

UGODNO prodam P 126 dobro ohranjen. Tel.: 25-911.
Zastavo 750 ugodno prodam. Cesta herojev 38 stanovanje 4.
FORD TAUNUS karavan, letnik 1975, prodam. Telefon (061) 784-183.
SKODO 100 S/73 po delih prodam (motor, podvozje, menjalnik, vrata, blatniki, alternator, kljuka za prikolico). Tel. 85-745.
R 8 S v voznem stanju, registriran do konca avgusta, prodam. Franc Deželan, Bršljin 6 a, Novo mesto.
WARTBURG, letnik 1977, prodam za 140.000 din. Jože Kic, Škocjan 6 a.
R 12 TL, letnik 1976, dobro ohranjen, prevoženih 33000 km, prodam. Gorenc, Mirna peč 65.
Z 750 L, letnik 1977, odlično ohranjen, v voznem stanju, prodam. Ogled 8. in 9. junija, Marija Abolnar, Šentlovrenc 12, Velika Loka.

ČRNOMELJ: 6. in 9. 6. italijanski film Bud ježdi na zahod, 7. in 9. 6. ameriški film Meteor, 11. 6. italijanski film Učiteljica in igri z razredom, 13. 6. ameriški film Zvezdne steze.
KOSTANJEVICA: 8. 6. ameriški film Plava laguna, 9. 6. kongonški film Furija iz Chicaga.
MIRNA PEČ: 7. 6. ameriški film Annie.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 7., 9. in 10. 6. (ob 16. uri) ameriški film Nizki udarci, Od 7. do 10. 6. film Policijska akademija, 11. in 12. 6. domači film Nevarna sled, 13. 6. ameriški film Beg iz New Yorka.
NOVO MESTO — DOM ILA: O 7. do 9. 6. francoski film Draga Katarina, Od 10. do 12. 6. ameriški film Vojski podzemlja.
SEVNICA: 6. 6. hongkonški film Zmaj iz Arizone, 7. in 8. 6. ameriški film Psi vojne, 9. 6. hongkonški film Plamen meščanstva, 12. 6. ameriški film Osvajalec.

Kmetijski stroji

MZ 175/1, vozen, prodam za 2 SM. Rogelj, Studence 6, Trebnje.
Z 750, letnik 77, dobro ohranjen, prodam. Jenič, Vinja vas 26, Novo mesto.
PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1975, karoserija obnovljena, registrirano do aprila 1986. Brane Blatnik, Dobindol 26, Uršna sela.
UGODNO PRODAM ZASTAVO 750, Ogled možen vsako popoldne. Drago Gil, Regerča vas 81, Novo mesto.
PRODAM R 4 GTL, letnik 1982. Tel. 25-562.
PRODAM osebni avto GS CLUB letnik 1975, Kuzma, tel. 24-685, od 19. do 20. ure.
PRODAM SPAČKA 425 cm, registriranega do decembra, za 2,5 M, motor za diano za 1 M, jawo CZ 350, registrirano do aprila 1986. M. Zupančič, Gor. Sušice, Uršna sela.
ZASTAVO 850 A kombi, registrirano do decembra 1985, prodam. Tel. 22-965 dopoldan ali 23-945 popoldan.
ZASTAVO 101, registrirano do aprila 1986, prodam. Tel. 23-219.
KAROSERIJO za I26 P prodam ali kupim motor, Džule Bajrič, Kettejev drevored 32, Novo mesto.
SKODO 110 L letnik 1975, in foto-fija z mizo prodam. Podbevšek, telefon 26-646, kpopoldne.
PRODAM avto Z 750 L, letnik 75, za 5 M, in bavični televizor Grundig za 9 M. Stefan, Kettejev drevored 40, Novo mesto.
ZASTAVO 101, letnik 1977, novo registrirano, prodam. Rus, Leniška vas 32, Dolenjske Toplice.
MOTORNO KOLO PUCH 175 cm po ugodni ceni prodam. Tel. (068) 56-608.
Z 750, letnik 1977, prodam. Jože Kiren, Gor. Prekopa 13, Kostanjevica.
LADO? letnik 1984, ugodno prodam. Jakše, O Težki vodi 21 (Smihel).
DIANO 6 prodam. Kličite na tel. 22-011, dopoldne.
ZASTAVO 750, obnovljeno, letnik 1973, registrirano, prodam. Ludvik Kumljanec, Jerman vrh 16, Bučka.
PRODAM GOLF CADDY, letnik 1984. Petrekovič, Brežice, Milavčeva 17.
CITROEN GS 1220 in FIAT 850 sport coupe, prodam za dele. Kupim novo zastavo 128, 101, Baznik, 68262 Krška vas 86.
R 4, letnik 1979, prodam. Tel. 32-058.

SKODO 120 L, letnik 1978, 62000 km, prodam. Tel. (068) 58-377 od 6. do 14. ure.
PRODAM Z 101, Tel. 85-956.
PRODAM R 4 TLS, letnik 79, dobro ohranjen, prevoženih 30.000 km. Mirjan Diš, Brezovica 25, Mirna.
ZASTAVO KOMBI 850 L, letnik oktober 1979, prodam. Krhač, Cesta herojev 64, Novo mesto.
ZASTAVO 101, 1974, dobro ohranjeno, prodam. Ogled pri Seničarju Smolenja vas 15, v soboto dopoldne.
PRODAM 126 P letnik 77, registriran do 86. leta. Gorenc, Zalog 11, Škocjan.
TOMOS 15 SLC, nov, neregistriran, ugodno prodam. Tel. 21-793.
PRODAM Z 750, letnik 1979. Gotna vas 51 c, Novo mesto.
PRODAM ZASTAVO 750, nova karoserija: Unetič, Sajevec 9, Kostanjevica.
RENAULT 16 GL, letnik 1970, registriran do maja 1986, z rezervnimi deli, prodam za 8,5 M. Tel. (068) 25-167 popoldan ali 22-170 dopoldan.
ZASTAVO 101, november 1980, prodam. Ivan Kecejovič, Ragovska 12, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM traktor Zetor 5911, Seničar Mali Slatnik 6, Novo mesto.
TRAKTOR TV 18 in voz prodam. Telefon 22-494, popoldne.
PRODAM skoraj novo nakladalno za seno SIP št. 2 (19 m²): Ernest Vovčak, Zavaska 12, 68280 Brestanica.
TRAKTOR Univerzal in osovino za prikolico prodam. Jože Erlih, Vel. Slatnik 14, Novo mesto.
TRAKTORSKI OBRACALNIK SIP 220, rabljen, prodam. Podgora 11, Straža.
NOVE traktorske gume 10.11.28 prodam. Telefon (061) 323-007, dopoldne.
TRAKTORSKI vitel, nov, ugodno prodam. Tel. (061) 783-515.
TRAKTOR Ferguson 558 prodam. Kličite od 19. do 22. ure na telefon (068) 20-235.
UGODNO prodam nov traktor ŠTÖRE 504 s kabino, kompresorjem in kiper ventilom ter traktorski obracalnik SIP eksakt 3. Krne, Zabjva vas 6, Novo mesto.
PUHALNIK Tajfun na kardam prodam. Benčina, Hudenje 10, Škocjan.
TRAKTORSKI OBRACALNIK prodam. Ivan Komljanec, Zloganje 4, Škocjan.
TRAKTOR Zetor 5211, nov, prodam ali zamenjam za manjšega. Milan Čarman, Gor. Starca vas 4, Tržišče.
PRODAM traktor Zetor 5911, Seničar, Mali Slatnik 6, Novo mesto.
KOSILNICO BCS 127, pogon bencin, petrolej, dobro ohranjen, prodam. Ogled pri Jakše, Stranska vas 48, Novo mesto.
PRODAM FENDTA (15 KS) s koso in pajka fahr. Matjašič, Arnovo selo, Sritiče.
TRAKTOR deutz (22 KM) s koso prodam. Pavlič, Maharovec 14, Šentjernej.
OBRACALNIK za traktor, potreben manjšega popravila, z novimi jermenici, prodam. Jakše, Škrjanče 2 a, Novo mesto.
KOSILNICO BCS prodam. Vinko Kuntarič, Pristava ob Krki 5, Podbočje.

PRODAM

ČEBELARJI! Prodajmo rabljeno točilo za med, Zvonko Jerele, Senovo, telefon 79-357, zvečer.
PRODAM leglo kalifornijskih deževnikov. Nudim vso strokovno pomoč in instrukcije. Informacije na telefon (068) 25-870, popoldne.
1 m² hrastovih desk 5 cm prodam. Stanko Musar, Mirna, Roje II 213.
ODDAM mlade muce. Sonja Vrščaj, Lamutova ul. 15 a, Novo mesto, tel. (068) 21-793.
HLADILNIK Gorenje po ugodni ceni prodam. Darko Jankovič, tel. 51-400 int. 21, dopoldne.
PRODAM rabljeno spalnico. Cena 40.000,00 din. Naslov v upravi lista (3094/85).
PONI EKSPRES prodam. Delimar, Tavčerjava 1 (Žibertov hrib), Novo mesto.
RAZTEGLJIV KAVČ in dva fotelja prodam. Tel. 72-414.
SKROPILNICO Šühl, malo rabljeno, prodam. Alojz Rodič, Stranje 5, 68220 Šmarješke Toplice.
PRODAM malo rabljen pralni stroj Oodin za 6,5 M. Telefon 74-977, popoldne.
SEDEŽNO kopalno kad (120 cm) prodam. Mrgole, Telče 21, Tržišče.
PRODAM nova svetla keramična vrata za lončeno peč. Vinko Dolenc, Detelova 2, Novo mesto.
300 kg koruze prodam. Vrhovčeva 2, Novo mesto, tel. 24-867, popoldne.
50 vreč cementa in veliki boiler prodam. Tel. 85-769.
BELO poročno obleko številka 38 prodam. Silva Pavlič, Šukljeva 21, Novo mesto.
TELICO, staro 18 mesecev, sivo, prodam. Janez Hočevar, Krka 2, Novo mesto.
PRODAM pralni stroj Gorenje (I. 1977), tel. (068) 20-439.

MLADIČE pritlikavega pinča odličnih in nagrajenih staršev prodam. Telefon (068) 25-580.
KRAVO, brejo ali po telitvi, in brejo telico prodam. Lukšič, Dol. Straža 81, Straža.
OSEM OVC solčavske pasme, brejih, prodam. Martin Kraševc, Šolska 4, Metlika, telefon 58-223.
PRODAM 500 kg krompirja, športno dirkalno kolo na 10 prestav Super, pralni stroj Gorenje, Martin Saje, Dol. Kamenje 4, Novo mesto.
PEČ Tam stadler (35000 kkal) z bojlerjem in gume 12 x 145 prodam. Vrhovo 11, Mirna peč.
PRODAM globok žametni vozček, dobro ohranjen. Slavica Džurašević, Mestne njive 11, Novo mesto.
PRODAM otroško kolo za starost od 3 do 7 let in pony kolo. Telefon 21-146, po 20. uri.
ČOLN kanu, še nerabljen, po ugodni ceni prodam. Leopold Kozole, Titova 120, Senovo.
FEDERVAJEN prodam. Zvone Vidmar, Škrjanče 7, Novo mesto.
PRIKOLICO ZA čoln (do 600 kg) ugodno prodam. Milan Žibert, Ulica talev 9 a, ali telefon 24-427, po 18. uri.

POCENI

POCENI prodam motorno škropilnico Panonija, skoraj novo, in harmoniku WELTMEISTER SERINO, 5-registrov. Alojz Kastelic, Ulica Dolenjskega odreda 6, Trebnje.
PRODAM lepo ohranjeno sedežno garnituro in pralni stroj. Tel. 24-943.
PLETILNI STROJ Singer s programatorjem, dvoredni, ugodno prodam. Telefon (068) 51-404.
SPALNICO, skoraj novo, prodam za 10 M. Tel. 71-481.
PRODAM 4 m² suhih hrastovih desk 4 cm. Može, Potok 15, Straža.
HLADILNIK gorenje (175 l) ugodno prodam. Tel. (068) 26-202.
PRODAM radiokasetofon Philips. Ogled možen vsak dan. Zdravko Jenič, Dobindol 6, Uršna sela.
PRODAM zelo kvalitetne rezilne nože (klinje), ki strežajo raznim tipom ročnih kosilnic, traktorski za ursus itd. Tel. 23-113.
RADIOKASSETAR stereo sharp GF 9494, toska 15 in gramofon, prodam. Telefon (068) 85-783, popoldne.
FOTOAPARAT practica LB 2 s širokokotnim in teleobjektivom, star dve leti, prodam. Tel. 85-783, popoldne.
PRODAM malo rabljen grušt (14,80 x 8 m) ter salonitne plošče. Mirna peč 12.
BRAKO PRIKOLICO, gumi čoln z motorjem (4 KS) ugodno prodam. Telefon 61-179, po 20. uri.
PRODAM nova termopan okna 2 kom 60 x 60, 1 kom 120 x 120 roletno omarico. Grajska 19, Črnomelj.
PRODAM AVTORADIO s kasetofonom. Tel. 21-404, popoldan.

KUPIM

KUPIM dobro ohranjeno ročno rezilko — brusilko (AEG, bosch, ...) 1500—1800 W. Tel.: (068) 22-064.
GUME za fendta 10 x 32 ali 8 x 32 kupim. Franc Vidmar, Vrtača 5, Semič.

POSEST

0,5 ha smrekovega gozda pri Henčkovem domu prodam. Informacije 22-008.
PARČELO v velikosti 800 m² na Čardaku, gradbeno zadržljivo, prodam. Nikola Brgan, Vojnska 9, Črnomelj.
V OKOLICI Zdol ugodno prodam, gozd v izmeri 1 ha in 50 a. Dostop možen z vsakim vozilom. V račun vzemem tudi traktor. Ponudbe pod šifro: »DOSTOP Z VSEMI VOZILI«.
ZIDANICO s stanovanjskimi prostori in cca 1200 m² zemlje na lepem kraju v Semiču prodam. Ogled vsak dan od 7. 6. do 9. 6. 1985. Marija Benet, Vrtača pri Smočki Luži.
V SEMIČU prodam njivo in tri parcele na Semeški gori. Brane Lukač, Ljubljana, Skopska ulica 2, telefon (061) 441-912.
PODBOČJE 67 — domačija z vrtom in gospodarskimi poslopi naprodaj. Ponudbe: Stritar, Ljubljana, Vodovodna 3, tel. 325-466.
PRODAM 3 ha košnice na Pogleku za 10.000 din ali travnik s hramom. Cena po dogovoru. Bobnič, Rožno 55, Blanca.

PRODAM dve parcele za vinograd ali vikend (10 arov 25 m² in 10 arov 17 m²) na najlepši točki sredi vinske gore in asfaltne ceste v Sadinski gori — Dvor, Miloš Kogancič, Birčna vas 15, Novo mesto.
NA DOLENJSKEM pri Trebnjem prodam začetno gradnjo, dokumentacija in elektrika urejena. Šifra: »LEP RAZGLED«.
UGODNO prodam travnik (0,90 ha) v Kladju pri Senovem. Betka Hlastan, Rečstanj 12, Senovo.
RENUŠA, Zagreb, prodaja parcele v k. o. Vinja vas. Informacije Gotna vas 13, telefon 23-919.
V BLIŽINI Mokronoga prodam stanovanjsko hišo z urejenim vrtom, vinogradom in njivo po ugodni ceni. Informacije na telefon (068) 25-545.
PRODAM hišo z gospodarskim poslopjem in 3 ha zemlje v Dulah pri Bučki. Informacije: Ignac Peterlin, Milavčeva 23, Brežice.
V NAJEM dam srednje veliko posveto z gospodarskim poslopjem in stanovanjem mladima zakoncem, ostalo po dogovoru. Osrečje 29, Škocjan.
MANJŠE POSESTVO (gozd, travnik, sadovnjak) na Ledini nad Sevnico prodam. V hiši sta voda in elektrika. Dostop z avtom. Telefon (061) 343-981, zvečer.

RAZNO

IŠČEM varstvo za 11 mesecev starega otroka v Arnovih selih, Artičah ali Krškem v bližini železniške postaje. Ponudbe pošljite na naslov: Manica Ivanšek, Arnovo selo 69, 68253 Artiče.
ODSTOPIM naročeno sedemsedežno garnituro. Možnost donarčila in izbora barve. Savko Potočar, Adamčeva 61, Novo mesto, telefon 23-336, popoldne.
3 km iz Novega mesta oddam lokal za samostojno frizersko obrt. Naslov v upravi lista (3096/85).

OJBVESTILA

POLAGANJE keramičnih ploščic! Priporoča se keramičar iz Dolenjskih Toplic 20. Cene jamčim do konca leta.

Pri zahvali za FANI KASTREVC ki je bila objavljena v prejšnji številki, so bili med zalujočimi pomotoma izpuščeni sestri in brat. Za napako se opravičujemo!

NOVOTEKS

»Novoteks« Novo mesto obvešča obrtnike konfekcijske stroke, da nudi delo iz svojih programov obrtnikom, ki imajo pogoje za obrtno dejavnost z ustreznim strojnim parkom. Interesenti naj se javijo na »Novoteks«, služba za kooperacijo, telefon (068) 23-030, interna 338.

ZAHVALA

V 85. letu življenja se je iztekla življenjska pot

FRANCU KLEVIŠARJU
iz Doblj pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, sosedom in znancem ter DO Beti Črnomelj, OŠ Črnomelj, CSS Črnomelj in Rudniku Kanižarica za izražena sožalja, darovano cvetje in vence ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Najlepa hvala delavcem ZD Črnomelj za vso skrb v času njegove bolezni. Posebej se zahvaljujemo DO Rudnik Kanižarica za organizacijo pogreba, govorniku za poslovilne besede, zastavoševom, cerkvenim pevkom ter g. župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga sestra in teta

TEREZIJA FRANČIČ
iz Dolenje Stare vasi pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom in vaščanom, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, za izredno pomoč pa družini Frančič, Vrhovšek in Vide. Hvala vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ji prinesli cvetje ali namesto tega darovali v druge namene, vsem, ki so nam izrekli sožalje in pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala pevcom za petje v cerkvi in na grobu, kakor tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem iskrena hvala za kakršnokoli pomoč.

Žalujoci: vsi njeni

PREKLICI
ANTON SMOLIČ, Vrbovec 8, Dobrič, prepovedujem vsakršno odlaganje odpadkov na parceli pri kamnolomu proti Rdečemu kalu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
ANTON HOČEVAR, Grmovlje 21, Škocjan, prepovedujem vožnjo po travniku parc. št. 493 v Kotih. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
JOŽE FABJAN, Dolenja vas 15, Mirna peč, prepovedujem vožnjo in hojo po mojem travniku v Lazih vsem, posebno pa Avguštinu Murglju iz Dolenje vasi in Francu Gorencu iz Cerovca, Trebelno. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
MARIJA MAURIN, Vimpolj 7, Stari trg ob Kolpi, opozarjam Lojzko PEKAVEC, Kralji, da preneha z obrekovanjem in neresničnimi govoricami o naši družini. V nasprotnem primeru bom sodno postopala.
SLAVKA RACIČ, Velika vas 58, Leskovec, in **MARIJA ODORČIČ**, Vočarska 44/II Zagreb, prepovedujeta na najini parceli na Ostrcu KO Oštre št. 911/2 in 912/2 kakršnokoli uporabo zemljišča, parkiranje, sekanje in hojo — razen po že obstoječi stezi. Kdor te prepovedi ne bo upošteval, ga bova sodno preganjali.

CESTITKE

VELIKO zdravja in še mnogo let želimo za god dobri mami ANGELO DRAGAN iz Herinje vasi pri Otočcu. Enake želje veljajo tudi sestri ANGELICI GOTLIB, otroci z družinami, PETRU JERMANU in njegovim izvoljenki iz Dol. Grčevja, Otočec, mnogo sreče in medsebojnega razumevanja na novi življenjski poti. PETRU pa še vse najboljša za god želim stara mama in oče.

OGLAS V DOLENJSKEM LISTU — ZANESLJIV USPEH

SERVIS

Servis analitskih, preciznih in ostalih tehnic do 500 kg
RAVBAR STANE
Drejetova pot 32, Novo mesto
Tel.: (068) 25-822
Delovni čas od 7. do 15. ure.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, toz d Dolenjski list, Novo mesto.
USTANOVITELJICE LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Tone Jesenko.
UREDNIŠKI ODBOR: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Rta Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Anton Jakše (vodja novinarskega servisa in EPS), Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primo, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik.
IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 din. Letna naročnina 1.500 din. Za delovne in družbene organizacije 3.000 din, za tujino 15 ameriških dolarjev oz. 50 DM (ali ustrežna druga valuta v tej vrednosti) — Devizni račun 52100-620-970-257300-128-4405/9 (Ljubljanska banka — Temeljna dolenjska banka Novo mesto).
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 750 din, za razpis, licitacije ipd. 950 din, 1 cm na določeni srednji ali zadnji strani 900 din, 1 cm na prvi strani 1.000 din. Vsak mali oglas do 10 besed 400 din, vsaka nadaljnja beseda 40 din. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.
TEKOČI RACUN pri podružnici SDK Novo mesto 52100-603-30624. Naslov: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p. p. 33, telefon uredništva (068) 23-606 in 24-200, telefon novinarskega servisa 23-610, telefon ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka 24-006. — Nenaročeni rokopiisov in fotografij ne vračamo — Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, toz d Grafika, Novo mesto — Tišk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta in prababica

PAVLA ŠTUPAR

roj. KMET

Dolenji vrh 2, Dobrnič

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom ter osebju Doma starejših občanov Šmihel—Novo mesto, kolektivom Surovina Trebnje, Avtoconerc Ljubljana, Kuverta Ljubljana, Izolirka Ljubljana, organizaciji ZB NOV Svetinje za podarjene vence in cvetje. Hvala tudi GD Gorenji vrh, pevcem iz Dobrniča ter duhovniku za lepo opravljeni obred.

Žaluojači: otroci Jakob, Silvester, Adam, Jure, Ani z družinami ter Pavla in Vera

ZAHVALA

Tiho, kakor je živela, nas je v 56. letu življenja zapustila draga žena, mama, stara mama in teta

ANGELA KRALJ

z Dolža 28

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za podarjeno cvetje in izraze sožalja. Za izraze sožalja in podarjene vence se zahvaljujemo tudi Varnosti iz Novega mesta, Standard konfekciji Novo mesto in SŠTZU Novo mesto, župniku pa za opravljeni obred. Posebej se zahvaljujemo družini Juršič in Kobe za vsestransko pomoč.

Žaluojači: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki bolezni in mnogo prezgodaj nas je v 48. letu zapustila naša draga žena in mama

ANICA RUKŠE

iz Hrušice 28

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, izrazili sožalje, pokojnici darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala tudi PE Dinos Novo mesto, Tovarni zdravil Krka — ampulnemu oddelku, IMV PA P V., OOS Krka in IMV ter gospodu dekanu za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Po hudem trpljenju nas je zapustil mož, brat, stric in svak

JANEZ SMOLIČ

s Pristave pri Trebnjem

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, nam ustno in pisno izrazili sožalje ter z nami sočustvovali. Hvala vsem, ki ste pokojniku darovali vence in cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Še enkrat vsakemu posebej iskrena hvala za nesebično pomoč.

Žaluojača žena in sorodniki

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da nas je v 45. letu starosti zapustil naš dragi oče, mož, brat in stric

MIHA GRIL

Najprisrčneje se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih. Hvala DO Novoteks, DO Krka, TOZD MKI, OŠ Milke Šobar Nataša, pevskemu zboru Šmihel, gasilskemu društvu Šmihel ter gospodu župniku za opravljeni obred.

Žaluojači: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti našega brata in strica

MATIJE MARKOVIČA

iz Dola pri Starem trgu ob Kolpi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pokopali in spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se Zvezi borcev, gasilskemu društvu Prelesje, tov. Jožetu Kapšu za tolpe besede ob grobu in gospodu župniku za opravljeni pogrebni obred.

Žaluojače sestre in ostali

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in strička

RUDIJA KRALJA

se najlepše zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in tolažilne besede. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in mu pripravili tako veličastno slovo: članom LD Mirna peč in ostalim lovskim tovarišem, sindikalnemu gasilskemu društvu Pionir, ZŠAM Novo mesto, Šentjernejskemu oktetu, godbi in govornikom KS Mestne njive, lovcev in sindikata. Zahvaljujemo se zdravnikom in sestram kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, ki so pokojniku med hudo boleznijo lajšali trpljenje. Najlepša hvala vsem sosedom, ki so nam vedno bili pripravljeni pomagati. Posebej se zahvaljujemo sindikatu SGP Pionir, sodelavcem v TOZD MKI in družini Pavlin za vsestransko in nesebično pomoč v času bolezni in ob boleči smrti našega najdražjega. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi!

Žaluojači: žena Jelka, sin Samo in hči Janja v imenu vseh sorodnikov

Brez slovesa si odšel, a v srcih naših boš živel.

ZAHVALA

Ob nenadni, nenadomestljivi izgubi skrbnega in dragega moža, očeta, sina in brata

FRANCA SLINKARJA

iz Mokronoga

se prisrčno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vaščanom pokojnikovega rojstnega kraja, ki so nam izrekli sožalje in nam stali ob strani v težkih trenutkih, darovali cvetje in vence in ga množično spremili na zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo za veliko pomoč KPD Dob za organizacijo pogreba, delavcem Induplati, župniku za opravljeni obred, govorniku za ganljive besede, pevcem in godbi za poslovilne žalostinke. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žaluojači: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi nas je v 50. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ERVIN STIPIČ

s Planine 6 nad Podbočjem

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih stali ob strani, nam pisno ali ustno izrazili sožalje, pokojniku darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala Cestnemu podjetju Krško, Tovarni zdravil Krka—TOZD Zdravila Specifika, predstavniku GD Podbočje in OŠ Podbočje za poslovilne besede ob odprtem grobu ter župniku za lepo opravljeni obred. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žaluojači: vsi njegovi

Planina, dne 26. maja 1985

A dan je črni moral priti, bridkosti dan, o j dan solzan, težko je bilo se ločiti, a solze vse, ves jok zaman.

ZAHVALA

Nenadoma je prenehalo biti srce naši dragi ženi, mami in stari mami

ANICI VIDIC

iz Metlike

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, sosedom in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam ustno ali pisмено izrazili sožalje in njen prerani grob prekrili s cvetjem. Posebno zahvalo smo dolžni DO Novoteks—tozd predilnica Metlika, tozdu konfekcija Beti in Komet ter sosedam Ankici, Kovički in Nadi. Hvala tudi obema govornicama, mestni godbi iz Metlike ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih.

Žaluojači: mož Maks, sinova Marjan in Andrej z družino, hčerki Jožica in Anica z otroci, bratje Jakob, Marko in Tone z družinami in sestra Marička z družino

Vedno smo radi vas imeli, skupaj živeli v slogi in veselju, a prišel je kruti dan in ljuba mama, vaše življenje je ugasnilo kot dan.

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi naše drage mame in stare mame

JUSTINE RUGELJ

Dešeča vas 26

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam pomagali, darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje, pokojno pa spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Kocutarju za dolgoletno zdravljenje, sosedovim, podjetju Gradbenik, Iskri Žužemberk za podarjene vence. Hvala tudi župniku za opravljeni obred.

Neutolažljivi: sin Jože, hčerki Justina in Anica z družinami

ZAHVALA

V 87. letu je za vedno zaspala naša dobra mama, stara mama, sestra in teta

ANA GOLOBIČ

iz Štrekljevca 12

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo kolektivom Iskre Semič, IMV Črnomelj in SDK Novo mesto. Lepa hvala tudi duhovniku za pogrebni obred in občutene poslovilne besede.

Žaluojači: sinova Alojz in Tone, hčerki Anica in Rezka z družinami ter ostalo sorodstvo

FRANC ŽABKAR

Razmere za drobno gospodarstvo oziroma obrtništvo so se pri nas v zadnjih letih bistveno izboljšale, zlasti se v primerjavi s poveljnimi leti obnove, ko je bilo družbeno ozračje obrtnikom izrazito nenaklonjeno. Ideološki predsodki so se zvečine končno le razblinili, čeprav so družbene usmeritve načelno omogočale, da bi se to zgodilo že dosti prej. In v takih časih je Franc Žabkar iz Krškega še vedno krepak 60-letnik, razvijal pleskarsko obrt.

Sprva, ko je leta 1951 na Raki, prišel na svoje, je bilo to pravo soboslikarstvo. Takoj je zaposlil dva vajenca in dva pomočnika, kar je bilo za teden dni časa že veliko. Dokončno je Franc Žabkar iz rojstne vasi Cirje pri Raki prišel v Krško leta 1956. Na stečaj so mu bile odprte duri, ko je hitro in kakovostno prepleskal okrnjeno, sedanjo občinsko stavbo, in to pred nosom dosti močnejše konkurence. »Voljo do dela sem imel, nič mi ni bilo pretežko. V rosnih letih sem želel postati mehanik, a revna, šestčlanska kmečka družina je od mene zahtevala drugačno pot. Bil sem najstarejši med štirimi otroci in oče je pričakoval, da bom ostal doma. Toda 5 hektarov velika kmetija ni ponujala dovolj kruha, zato sem se pri polbratu Tomažinu začel učiti za pleskarja. Potem pa je prišla vojna,« pripoveduje Franc.

Žabkarjevi so bili eni prvih izgnancev z Rake.

V Nemčiji so jih selili iz kraja v kraj, k sreči pa so bili dodelje-

ni na kmetije, tako da vsaj lakote niso občutili. Franci je delal v mizarški tovarni pri pleskarjih. Dokaj hitro se je naučil nemščine. Mladostno trmo in ponos, navezanost na rodno grudo je dokazal, ko so Nemci leta 1942 okoli 400 slovenskim družinam ponujali v podpis nekakšne obrazce, s katerimi bi pozneje dobili nemško državljanstvo. Franci je nagovarjal ljudi, naj ne podpisujejo obrazca, in takih je bilo menda le 15. Vsi so bili za kazen ob »kleiderkarte« nakaznico za obleko. Ko so starojugoslovanski oficirji in drugi po zmagi nad fašizmom po Nemčiji strašili naše izgnance, češ da jih v Jugoslaviji pri komunistih ne čaka nič dobrega, je bilo le nekaj omahljivcev, a še ti so se avgusta 1945 z angleškim transportom raje vrnili domov. Tudi Žabkarjevi so srečno prispeli.

Franc ni nikoli stal križem rok, zato je takoj pričel delati, kot pleskar pri Sušteršiču v Šentjerneju. Ta je bil tako rekoč Žabkarjev učni mojster. Če ni pravega reda in delovne discipline, ne more biti uspehov — tako je razmišljal Franc, ko se je pol leta vozil s kolesom k Tomažinu v Novo mesto in je bil vsaj četrt, če ne celo pol ure pred drugimi v delavnici. Podobno miselnost je Žabkar ohranil in prav zanimivo je, da ni nobena redkost delavec v njegovi delavnici, ki je več kot 10 let zvest svojemu mojstru, eden pa dela pri njem celo 20 let. Delavcem je priskrbel primerna bivališča, na delo pa jih tudi sam prevažal. Delavnica je opremljena s sodobnimi stroji za pleskanje, antikorozijsko zaščito.

Zdaj Franc Žabkar pretežno sodeluje s Kovinarsko in Metalno. Vedno je bil pobudnik za boljše vrednotenje obrtnikovega dela, dober organizator in tudi zato je bil med ustanovitelji obrtne zadruge Resa v Krškem in obrtnega združenja. Pod Žabkarjevim dolgoletnim vodstvom je združenje veliko doseglo, krona vsega pa je nov dom obrtnikov. Tudi zato prihaja občinsko priznanje — znak občine Krško — v prave roke.

PAVEL PERC

Bila sem le številka 16.432

Spomini Zore Kodelja z Dovškega pri Senovem — 7. junij, dan izgnancev

Auschwitz, največje nacistično koncentracijsko taborišče v 2. svetovni vojni, skozi katero je šlo od leta 1940 do januarja 1945 okoli 4,4 milijone ljudi — od tega jih je kar 4 milijone pokončalo suženjsko delo, plinske celice in sterilizacijski poskusi — je najbolj grozljiv pomnik človeka nevednih dejanj. Ena redkih žrtev tega morišča, ki pa je vendarle preživela vse strahote, je Zora Kodelja z Dovškega pri Senovem. Čeprav ji vračanje, četudi le miselno, k dogodkom izpred 40 in več let odpira stare, verjetno za vedno nezacepljene rane, je pristala na pogovor. V opomin, da se naj takega ne bi več ponovilo.

»Ravno poročiti bi se bila morala s sedanjim možem Alfonzom — enkrat sva že bila na oklicih, ko 3. avgusta 1942 prihruveli k nam, Strmanovim na Senovo, Nemci so očeta, mamo in mene strpali na kamion in odpeljali v Brestanico, od tam pa v Celje. Fant oz. zdajšnji mož Alfonz je prošil, da bi nas spustili, a mu je neki Nemčur zabrusil, da se moramo za to zahvaliti sinu oziroma mojemu bratu Vladu. Oče je bil rudar v trboveljskem rudniku. Bil

je star komunist in je sodeloval tudi z Mihom Marinkom. Zaradi naprednih idej in revolucionarnega dela, ki seveda ni ostalo neopaženo, je imel veliko težav. V takem duhu smo odraščali otroci, zato ni čudno, da je šel Vlado v partizane. Zaradi izdaje so ga zajeli in usmrtili. Vedeli smo, da nas potemtaka ne čaka nič dobrega, ko smo s prvim transportom Slovencev v živalskih vagonih prispeli v poljsko mestec Oświęcim. Bila sem noseča, zato mi je v hudi vročini, ko smo morali mlati, postalo slabo. Po naključju je bil tedaj ob meni oče, kajti možki in ženske smo bili v ločenih taboriščih, in zato, ker me je prijel, da nisem oamahnila na tla, so ga hudo pretepli. Taboriščniki nismo smeli imeti nobenih stikov, nismo se smeli niti pogovarjati. Samo priganjali so nas, naj hitro delamo, molčimo, zmerjali so nas, če pa se je kakšnemu stražarju zljubilo, te je lahko pretepel. V taborišču sem bila le številka 16.432. Oče je že po 14 dneh trpinčenja umrl, zdi se mi, kot da ga je pekla vest, da je imel nekakšen občutek krivde za našo nesrečo.

● V soboto, 8. junija, se bo ob 11. uri na Brestaniškem gradu začela proslava ob 40. obletnici povratka slovenskih izgnancev v domovino. Krška občina, ki praznuje občinski praznik, skupaj z RK SZDL in RO ZZB NOV Slovenije vabi na čimvečjo udeležbo.

Prvih 15 mesecev je bil v Auschwitzu pravi pekel. Najhujše je bilo, ker sploh ni bilo vode. Komaj smo čakale dežja, da smo se odželeje iz kakšne

TURNIR V MALEM NOGOMETU

Nogometni klub »Bajer« prireja turnir v malem nogometu, ki bo 22. 6. 1985 ob 8. uri na igrišču v Vavti vasi. Pristopnina za vsako ekipo je 2.000,00 din. Žrebanje bo 17. junija ob 18. uri na Loki v Novem mestu. Ekipe se lahko prijavijo do tega datuma na slovo: Ilar Marjan, Vrh pri Ljubnu 2/a, 68000 Novo mesto, ali pa na dan žrebanja.

telefoniki imenik sr slovenije 1985-86

JURČEK VELIKAN — Boris Kores iz Topolovca, sicer šolar hostanjske šole, je našel gobana. Klobuk je v premeru meril toliko, kot je dolg telefonski imenik pod njim, bet pa v korenu toliko kot običajno večji jurčkov klobuk. (Foto: A. Zeleznik)

Krko ogrožajo tudi podrti jezovi

Nihče ni skrbel za vzdrževanje — Zakaj pičel odziv na akcijo ribičev?

NOVO MESTO — Niso samo odplake, tiste, ki vse bolj grozijo reki Krke, pač pa to vse bolj postajajo tudi jezovi. Do danes ni nihče organizirano in sistematsko skrbel za njihovo vzdrževanje, bolj ali manj so bili prepuščeni prostovoljnemu posegom članov novomeške družine. Se bo po zadnjem sestanku prejšnji teden, ki so ga sklicali novomeški ribiči, kaj spremenilo?

Odveč je govoriti o tem, kako pomembni so jezovi za Krko. Omenimo le, da so pod njimi glavna drs-

tišča rib, da se voda na jezovih čisti in bogati s kisikom, da podrt jez onogoča prehitro odtekanje vode, kar seveda znižuje gladino. Lep primer za to je bilo najti v Straži, kjer so zaradi prenizke gladine Krke ostali na suhem odtočni kanali, to pa je povzročalo smrad in negodovanje prebivalcev.

Stražani so se lani s pomočjo novomeških ribičev, GG in Novolesa odločili za obnovo jezov, tako da je danes jez v Straži lahko vsem v ponos. Žal je edini. Ribiči so si za letos zastavili obetaven cilj, da obnovijo jezove v Mačkovicu, Rumanji vasi in Drašči vasi, pri tem jim je pomoč obljubila območna vodna skupnost, tudi novomeško vodnogospodarsko podjetje, ki bi naj prispevalo nekaj sredstev, tehnično pomoč in gradbeni material. Od kopice ostalih, ki jih je novomeška ribiška družina poklicala na pomoč in ki so pripravljene pomagati, omenimo le še tovarno zdravil Krka, IMV, vojake, GG in Novoles. Seveda je

čudno, če mora skrb za jezove in njihovo popravilo prevzeti le peščica zaposlenih v novomeški občini, kot da je Krka le njihova. Še posebej, ker so na prošnje ribičev ostali nemi v vseh novomeških silih, skupnosti krajevnih skupnosti, da ne naštevamo vseh. Pa da ne bo kdo mislil, da gre za kakšno ogromno sredstva, bolj gre za posluh in spoznanje, da je skrb za reko Krko stvar nas vseh. Kajti vsa fizična dela in organizacijo del bodo prostovoljno prispevali člani novomeške ribiške družine — zato jim je potrebno pomagati!

B. BUDJA

POP KUHNJA GOSTUJE

KOČEVJE — V »Kočevski pop kuhinji« nastopa 18 pevcev-solistov in pesalcev iz kočevske občine ter ansambel Kočevski medvedje. Besedila, glasbo in priredbe so napisali sami izvajalci »Kočevske pop kuhinje.« Po kuhinja bo v tem mesecu nastopila še trikrat, in sicer že v petek, 7. junija, v Dolenji vasi pri Ribnici, 14. junija v Kočevski Reki in 21. junija v Fari. Njeni nastopi se vrste že od marca, ko se je predstavila dvakrat v Kočevju, 17. maja je imela dva nastopa v Črnomlju, 29. maja pa še v Svetlem potoku.

IZ RIBNICE

ČARLIJEVA TETA — KUD ST. Gregor iz Slemen gostuje te dni po Ribniški dolini z igrjo »Čarlijeva teta«. Slemenci so se predstavili tudi že v Ribnici, Sodražici in Dolenji vasi. Povsod so bili lepo sprejeti.

Kraške jame brez odpadkov

Ogovor republiške veterinarske uprave o odlaganju živalskih odpadkov v kraške jame v kočevski občini

Ker je delegat zbora črnomalske občinske skupščine na seji postavil vprašanje, kakšna je resnica o deponiranju živalskih odpadkov, okuženih z antrakso, v kočevski občini, in ker je tudi Fanika Požek iz Črnomlja v Dolenjskem listu dvakrat spraševala, zakaj ni pojasnila na to vprašanje, je veterinarska uprava republiškega Komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano iz Ljubljane končno dala odgovor.

V odgovoru navaja, da se odpadne snovi (ostanki predelovalne industrije, kož in usnja iz Domžal in Kamnika) odlagajo na komunalnih odlagališčih v Domžalah in v Ljubljani ali pa jih odvažajo v kafilertjo v Zalogu pri Ljubljani, ne pa v kraške jame. Pojasnjuje, da obreznine in drugi odpadki, nastali pri strojenju, ne predstavljajo nevarnosti za prenos antraksa, ker so kože, dane v strojenje in v obdelavo, od živali, ki so zaklane v klavnicah pod veterinarskim sanitarnim nadzorstvom, če pa so od živali, zaklanih na črno, so pred oddajo laboratorijsko pregledane na antraks.

Z izvajanjem vseh preventivnih ukrepov je veterinarski službi Slovenije uspelo, da se na območju naše republike antraks pojavlja le posamično v večletnih presledkih. Zadnji pojav antraksa so v Sloveniji ugotovili leta 1983 na območju občine Kamnik. V tem primeru je bila okužena tudi gnojevka. Razkužbo je opravil Inštitut za zoohigieno in patologijo v Ljubljani, tozdz za veterinarstvo biotehniške fakultete, ki je uporabil natrijev hipoklorid, torej sredstvo, ki se v klorinatorjih uporablja za dezinfekcijo vode za pitje. Ker je razkužena gnojevka vsebovala minimalne količine še aktivnega klora, ni bila uporabna za dognovanje plodnih kmetijskih zemljišč tam, kjer je nastala, zato so jo, kot navaja veterinarska uprava republiškega Komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, s pristankom lastnika zemljišča izlili na neplodno zemljišče v kočevski občini.

B. M.

Strelna morila?

Po izjavi prič je udarila v minsko polje, ki je eksplodiralo — Gotovac mrtev, Jezerškič ranjen

KOČEVJE — 29. maja okoli 9.30 je eksplodiralo minsko polje na trasi za novo gozdno cesto v kraju Lojtra pod Črnim vrhom v občini Kočevje. Pri tem je izgubil življenje 41-letni Radomir Gotovac, delavec tozda Transportgradnje Združenega KGP Kočevje, drugi delavec tega tozda, 41-letni Mato Jezerškič, pa je bil hudo ranjen in so ga prepejali na zdravljenje v Klinični center v Ljubljano. Oba delavca sta doma iz Bosne.

Do nesreče je prišlo, ko sta minerec Jezerškič in delavec — vrtalec Gotovac preverjala minsko polje pred nameravano razstrelitvijo. Takrat je, po izjavi več prič, udarila strela v minsko polje in aktivirala mine. Minerca Mata Jezerškičeva je vzbuh eksplozije iz ene od vrtn oplazil in ga hudo ranil, Radomirja Gotovca pa je ob eksploziji vrlo okoli 15 m daleč v skale in je bil takoj mrtev. Preiskava o tej nesreči v času, ko o njej poročamo, še ni zaključena.

J. P.

BO KAČJE LETO?

SOTESKA — Letos je bilo že nekajkrat slišati, da so ljudje opazili v svojih vinogradih bolj in manj strupene kače. To trditve sta v ponedeljek potrdila tudi Sotičana Alojz Zupančič in Vladimir Volf, ki sta v naše uredništvo prinesla kar tri sličjake modrase. Kačjo družino sta našla v Gornjih Sušicah in jo kar z navadnimi koli preselila v steklena kozarca, kapitalnega modrasa, ki je meril skoraj 80 cm, pa sta morala spraviti v plastično kantico. Žive primerke sta potem odnesla v Krko, tovarno zdravil, kjer jim bodo strokovno odvzeli strup.

SEJEM PLANINSKE OPREME

LJUBLJANA — Mladinska komisija Planinske zveze Slovenije organizira sejem planinske opreme, ki bo v soboto, 8. junija, v ljubljanskih Križankah s pričetkom ob 9. uri. Na sejmni bodo tudi slovenski izdelovalci planinske opreme, ter predstavniki GRS ki bodo predavali o uporabi opreme v gorah. Vabljeni!

ŽULJI PREPREČILI PODVIG

KOČEVJE — Okoli 130 kilometrov poti med Kočevjem in Ljubljano (v obe smeri), ki jih je skupina kočevskih fantov skušala pred dnevi prepeščiti v počastitev meseca mladosti, je premaganih le na pol. Alojz Bajt, Viktor Požun, Franc Miklič, Boris Krnc in Janko Kure so prepeščili pot le v eno smer, veliki žulji na nogah pa so jim preprečili podvig, tako da so se iz Ljubljane v Kočevje vrnili s kombijem kočevske Name, ki jih je spremljal na poti. Za dobrih 60 kilometrov poti med Kočevjem in Ljubljano so fantje, katerih starost je okoli 30 let, potrebovali natančno 10 ur in 40 minut, saj so izpred kočevske Name krenili ob 12. uri, v glavno mesto Slovenije pa prispeli ob 22.40. Še zanimivost: večino poti so prehodili v vojaških škornjih, ki so se na vročem asfaltu neprimerno bolje obnesli od telovadnih copat. Prav tako pa so fantje sklenili, da bodo prihodnje leto poskušali omenjeno pot prehoditi v celoti. Seveda po predhodnih pripravah.

M. G.

ASJINE PTICE V PARIZU

Od 4. do 13. junija je v pariškem Salonu narodov odprta mednarodna razstava, na kateri sodelujeta s svojimi deli tudi dve Brežičanki; Cyetka Radanovič s tapiserijami in Asja Valčič s slikami in bronastimi pticami.

PRVI ZNANILCI TURIZMA — Dolenjska turistična zveza je v sodelovanju s Komitatom za minul vikend pripravila obisk prvega avtobusa turistov, ki si želijo ogledati lepote in zanimivosti Dolenjske in Bele krajine. Na dvodnevnem izletu, ki je poudarjen dogovarjanje o dolenjski turistični ponudbi, so si turisti prvi dan ogledali znamenitosti Novega mesta, Otočca in Dolenjskih Toplic, naslednji dan pa so bili gostje Bele krajine. Na sliki: kot prvi znanilci dobrega turističnega sodelovanja med Ljubljano in Novim mestom so bili prvi turisti tudi gostje v prostorih Dolenjske turistične zveze, kjer so prejeli propagandni material in bili pogoščeni. (Foto: J. Pavlin)

kozerija

HURA, PREDNOT PRI GRADNJI IMAM!

— Končno! je vzkliknila in zdela se mi je lahka kot kokošje pero. Si? so mi silile solze v oči. Trap moj. Časopis pogled. Izšel je javni natečaj za oddajo stavbnih zemljišč Samoupravne komunalne interesne skupnosti občine Repičeva draga. Na osnovi 14. člena odloka o oddaji in razpolaganju s stavbnimi zemljišči razpisujejo oddajo delno komunalno opremljenih stavbnih zemljišč za gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš v soseski Zelena gora. Dolgo so odlašali.

Nič hudega. Le pogled, dragi, kdo vse ima prednost pri nakupu: 1. lastniki stanovanjskih hiš, ki se jim zaradi izvajanja urbanističnega reda odstranijo njihove stanovanjske hiše in niso izkoristili določil za nadomestno gradnjo, 2. borci NOV, ki nimajo primernega stanovanja, 3. osebe, ki so pod posebnim družbenim varstvom, 4. družine z manjšimi dohodki, 5. občani, ki opravljajo dela in naloge, pomembne za druž-

benoekonomski razvoj občine Repičeva draga, 6. družine z večjim številom otrok, 7. mlade družine. Midva sva mlada družina, poleg tega pa še družina z manjšimi osebnimi dohodki. Hura, dvojno prednost imava, uspela bova! Tovarišica na Samoupravni komunalni interesni skupnosti občine Repičeva draga si je pilila nohte, ko sva stopila. Midva sva prišla... Si že kar mislim. Zanima vaju stavbno zemljišče za gradnjo

zasebne stanovanjske hiše v soseski Zelena gora. Pri nakupu imava prednost... Za borca NOV sta premlada. Sklepam, da sta mlada družina. Res je. Spadava pa tudi pod točko 4: družine z manjšimi osebnimi dohodki. Parcela lokacijska številka 10 stane, na primer, devseto tisočakov. Pri nakupu imava prednost, drži. Veva in v tem je štos. Nisva prišla kupovat parcele, ampak sva prišla po nasvet: kje, zaboga, naj dobiva devseto tisočakov! TONI GAŠPERIČ